

Vedlegg 4

INNSPEL OG MERKNADER

KOMMUNEDELPLAN

BYGGERÅSTOFF

Til varsel om oppstart av planarbeid Kommunedelplan byggeråstoff :

**6 INNKOMNE INNSPEL om uttaksområde frå næringa og grunneigarar
INNKOMNE MERKNADER mottatt til innspel 5**

Innhold

<u>1</u>	<u>Innspel 1 – Frå grunneigar 27/5 – Storhogg - Jøsenfjorden</u>
<u>2</u>	<u>Innspel 2 – Frå grunneigar 28/6 – Vadla, Jøsenfjorden</u>
<u>3</u>	<u>Innspel 3 – Frå Heidelberg – Storhogg-Melandsmoen, Jøsenfjorden</u>
<u>4</u>	<u>Innspel 4 – Frå grunneigar 27/1, Østerhus, Jøsenfjorden</u>
<u>5</u>	<u>Innspel 5 – Frå Mibau (tidl Norsk Stein) – Knutsvikheia, Jøsneset</u>
<u>5.1</u>	<u>Merknader til innspelet i Knutsvikheia</u>
<u>5.1.1</u>	<u>Kristian Ringgaard Zweidorff</u>
<u>5.1.2</u>	<u>Arild Fosså, Kjellaug Bakkedal, Helge Erge på vegne av hytteeigarar Knutsvik/Øygarden</u> ...
<u>5.1.3</u>	<u>Arild Fosså og Torhild Brekke på vegne av hytteeigarar Norda Knutsvik/Øygarden</u>
<u>5.1.4</u>	<u>Ragnvald Riis, på vegne av hytteeigarar i Kleiva, Fuglestein i Suldal kommune</u>
<u>5.1.5</u>	<u>Kjetil Mjelde Hagevold</u>
<u>5.1.6</u>	<u>Arild Fosså , på vegne av hytteeigarar i Knutsvikområdet</u>
<u>5.1.7</u>	<u>Tom Steffen Simenstad - på vegne av hyttene i Nordra Knutsvik/Øygardområdet</u>
<u>5.1.8</u>	<u>Finn R og Elisabeth M Olsen – på vegne av hyttene i Nordra Knutsvik/Øygarden</u>
<u>5.1.9.</u>	<u>Underskriftskampanje med 344 underskrifter – mot pukkverk Jøsneset</u>
<u>6</u>	<u>Innspel 6 – Årdal – mange eigedomar – 3 teigar</u>

INNSPEL 1

Berit Søvik Østerhus og Tore Geir Østerhus, Jøsenfjordvegen 788, 4134 JØSENFJORDEN

Hjelmeland kommune, Vågavegen, 4130 HJELMELAND

Innspel til kommunedelplan for byggeråstoff

Bakgrunn

I høringsutkastet som vart sendt ut med uttalefrist våren 2018 i samband med rullering av kommuneplanen, var det ein del kontorversielle forslag. Dette var ein av grunnane til at kommunedelplan for byggeråstoff vart tatt ut av kommuneplanen då den vart vedtatt i 2019 og utsett for å bli utarbeidd som eigen plan i ettertid.

Vi sendte inn innspel til planarbeidet då sjølve kommuneplanen sin arealdel vart utarbeidd. Vi rekna sjølvstykkt med at dei innspela som vart sendt inn då, følgde arbeidet vidare, til den utsette planen skulle utarbeidast. Vi har no forstått at det ikkje er tilfelle, og sender derfor inn uttalen på nytt.

Jøsenfjorden har nærare 100 år gamle tradisjonar for sanduttak, og gode ressursar som trengs i byggeverksemd både innanlands og utanlands. For oss er det viktig at verksemda som skipar ut byggeråstoff, har tilgang til den massen dei treng i framtida.

I det første framlegget til kommuneplanen var det føreslått masseuttak fleire stader i Jøsenfjorden.

Særleg områda på Hauge var svært kontroversielle. Deler av området ligg tett opp til kyrkjegarden, og kan gjera terrenget rundt kyrkjegarden lite attraktivt, slik at kyrkjegarden blir liggande stygt til, på ein haug for seg sjølv. Dette bør ein unngå. I tillegg la planen opp til at dersom desse områda vart tatt ut, måtte fleire tun flyttast. Det etablerte buområdet på Hauge ville verte sterkt endra - eit område der det bur innbyggjarar i alle aldrar. Dette strir mot målsettinga i kommuneplanen, om å leggja til rette for at alle generasjonar skal kunne bu i alle bygdene, og dermed også punktet om auka folketal i kommunen. Slik det er no, er det unge folk som har overtatt gardar på Hauge, og vil satsa på landbruk, som er ei viktig næring i kommunen.

Ulike næringar, som masseuttak, er viktige satsingsområde i kommuneplanen.

Vårt innspel

For å sikra næringsdrivande som driv masseuttak i bygda nok masse også i tida framover, føreslår vi at det vert regulert inn masseuttak på andre sida av elva ifht Hauge, på garden vår Storhogg; gnr 27, bnr 5. Den eine delen av området vi føreslår, går parallellt med FV 4702, frå Kvednabrua, følgjer grensa mot Kvednabekken og endar bak tunet vårt. Forslaget inkluderer og beitet som ligg i skråningen langs eigedommen vår, tilhøyrande garden Østerhus.

Den andre delen av området er på vår del av Moane, på vår side av grensa mot Moen og Austheim.

Vi har i ettertid hatt eit godt samarbeid med Norstone, der dei har sett i gang eit omfattande arbeid med planlegging og undersøking av kvaliteten på massen frå tunet og mot vest, grensande mot Kvednabekken og fylkesvegen. Dei har og starta arbeid med planlegging av uttak på eigedomen til Birgitte Østerhus og Eivind Selvikvåg mellom oss og fylkesvegen og med Jone Vermund Vadla på nordsida av Kvednabekken.

Vi har gjennom dette arbeidet oppfatta at det er viktig både for Hjelmeland kommune og Norstone å sikra at dette planleggingsarbeidet går sin gang og kjem inn i den nye kommunedelsplanen for byggeråstoff.

Framlegget vi sende inn den gongen vart sendt inn i samarbeid med Norstone, som var med geolog i området og såg at dette kan vera eit aktuelt masseuttaksområde for dei. Dei ville sende inn eigen høyringsuttale om saka, med utgangspunkt i deler av det områdekartet vi sende inn.

Norstone i samarbeid med Asplan Viak utarbeider no plan og sender innspel for det området dei ser som aktuelt uttaksområde både hos oss og i samarbeid med dei to tilgrensande naboane våre Jone Vermund Vadla og Birgitte Østerhus og Eivind Selvikvåg.

Om området på gnr 27, bnr 5

Garden vår består av 17 mål dyrka mark, resten av eigedommen er beite og utmark. Vi har ein driftsbygning som blir brukt til sau, eit folgehus som ft er ubebudd og eit gardshus der vi bur sjølv. Eit masseuttak ser vi som ein fordel som vil gje eit betre utgangspunkt for neste generasjon når dei ein gang skal overta.

Vi vel framleis å ha med det utvida områdekartet, i tilfelle det på sikt er bruk for eit større uttaksområde enn det som er avtalt med Norstone pr i dag. Området på Moane, grensande mot Moen og Austheim, har vore inne i tidlegare kommuneplanar, og vart då ikkje sett på som kontroversielt. Vi tar det derfor med også i dette innspelet.

Områdekart der framlegg til uttaksområde er teikna inn , blir sendt som vedlegg.

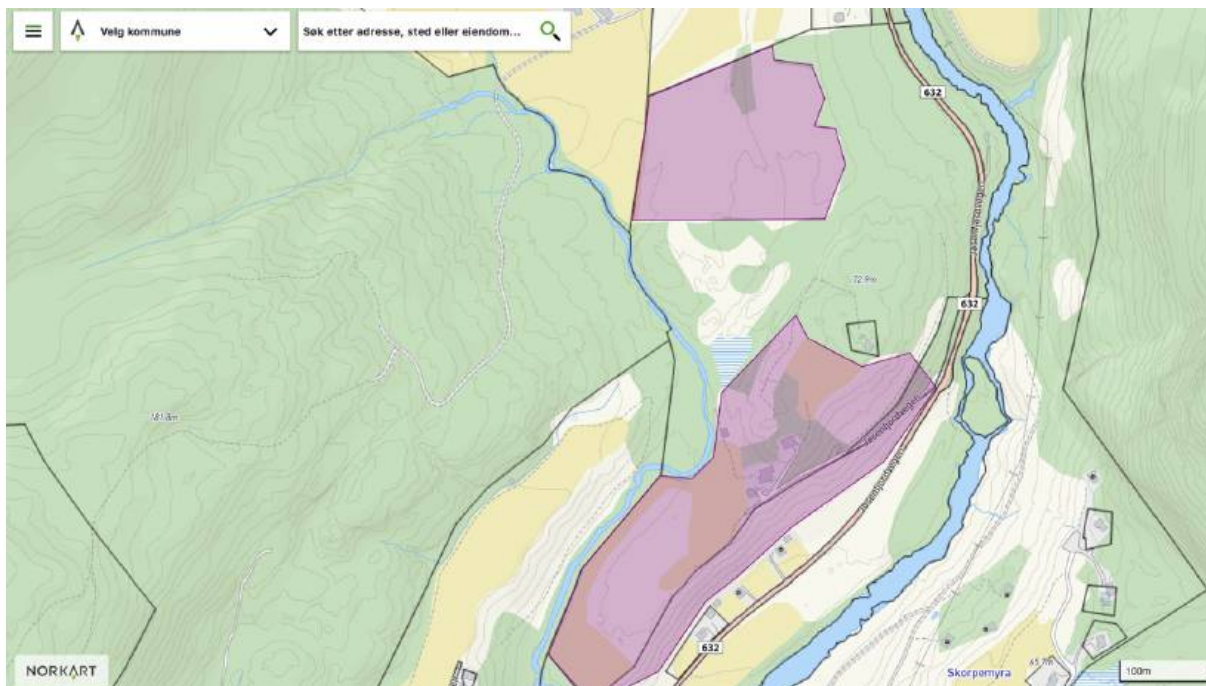
Lilla felt markerer områda for masseuttak.

Ber om tilbakemelding om det er noko de treng meir informasjon om til saksbehandlinga.

Jøsenfjorden, 14.02.24

Med helsing

Tore Geir Østerhus og Berit Sjøvik Østerhus

INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Dato: 24. 02. 2024

Opplysninger om forslagsstillar:

Namn:	<u>TOR EGEIR ØSTERHUS, BERIT SØVIK ØSTERHUS</u>
Adresse:	<u>Jøsenfjordvegen 788, 4134 Jøsenfjorden</u>
Telefon:	<u>97755303</u>
Epost:	<u>berit.sovik.osterhus@hotmail.com</u>

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- ☒ Privatperson
- ☐ Foretak
- ☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Eigedom (gards- og bruksnummer): 27, 5

Bygd: Jøsenfjorden

Type innspel:

- ☒ Sand/grus
- ☐ Pukk
- ☐ Naturstein
- ☐ Masselagring
- ☒ Nytt uttak
- ☐ Utviding/endring av eksisterande

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar? Ja
- Storleik på område i daa – (eksisterande + nytt ved utviding): ca 50-60 da ?
- Storleik på masse i kubikkmeter: ca 400 000 m³
- Tidsperspektiv på uttak: 5-15 år
- Anvendelsesområde: Byggeråstoff

- Massane er eigna for: *Vegformål, tilslag betong produksjon*
- Planstatus pr i dag: *LNFR i kommuneplanens arealdel*
- Ev anna – beskriv: *Viser til Innspel frå oss sendt 14.02.24*
Innspel frå Norstøne / Asplan via k 23.02.24

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☒ Inga drift knytt til uttak/masselagring
- ☐ Masselagring (mellombels, for gjenbruk)
- ☐ Grus-/sanduttak
- ☐ Naturstein

Viss eksisterande drift:

- Eksisterande driftskonsesjon/løyve til masselagring? _____
- Viss ja – når blei den/dei gitt? Dato/årstal: _____
- Viss nei - eksisterer anna løyve frå kommunen? Ja (ta med dato for løyve) / Nei
- Antatt masse inn/ut med spesifisering fra 01.01.23 til antatt avslutning/ut konsesjonsperiode/tillatelsesperiode: frå/til: _____ - inn/ut: _____

Vil aktiviteten oppretthaldast på dagens nivå? Ja – auke – reduserast – anna (beskriv):

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: Ikkje avklart/avklart – beskriv:

- Landbruk

Planlagt arealbruk etter masselagring: avklart/ikkje avklart (beskriv):

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): nasjonal – regional – lokal

Nasjonal betydning (løsmasseområde Vadla)
Id: 104010

Risiko og sårbarhetsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgende:

- Risiko- og sårbarhetsforhold i samband med uttaket, det vil sei er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar.
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjemaet skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Skjemaet fungerer som ei sjekkliste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr <u>27</u> bnr <u>5</u> Namn <u>STORHOGG</u>
--------------------------	---

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	Nei	
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabilt?	Nei	
Er det fare for flaum eller erosjon?	Nei	Viser til innspelskjema fra Norstone, datert 23.2.24
Er det fare for stormflo? Bølger?	Nei	
Er det radon i grunnen?	Nei	
Er det fare for spesielle værforhold? (Lokale forhold som til dømes vind, spesielle terrengformasjonar eller anna.)	Nei	
Eventuell anna naturbasert fare i området?	Nei	

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(Fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er til dømes sjekka i verdivurderinga?

Temakart Rogaland? Andre kjelder?

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark	Middels	Dyrka mark, noe lauvskog
2	Naturverdiar/naturmangfald	Middels	Størstedelen liten verdi
3	Kulturminne landskap	Liten verdi	
4	Rekreasjon friluftsliv	Liten verdi	
5	Nærleik til bustader/fritidsbustader	Middels	3-4 boliger/nyttar må kjemne
6	Transport frå mottak	OK	1,2 km
7	Støy/støv	OK	Ingen springing
8	Ras/flaum	-	Viser til Norstone 23.2.24
9	Sysselsetting	Viktig	Lokalt næringsliv
10	Vassførekomst	Middels	Ingen lake
11	Drikkevann	Middels	
12	Grunnvann	Middels	
13	Barn og unge sine interesser	Liten verdi	
14	Grunnforhold		Viser til Norstone 23.2.24
15	Trafikktryggleik ved transport til mottak		— 2 —
16	Verdiar knytt til fisk og vilt	Liten verdi	
17	Nærleik til kraftlinje/høgspenn		Vi ikke pårindes

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak:

Viser til innspel frå
Norstone / Asplanvick
datert 23.2.24

Namn på den som har fylt ut vurderinga over:

Berit Sørvik Østerhus

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?	Nei	
Er det fare med omsyn til elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?	Nei	
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?	Nei	
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemdar der kjemikalieutslepp og/eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?	Nei	
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?	Nei	

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	X
Fagkyndige undersøkingar	

Viser til innspel frå
Nørstone datert 23.02.24

Dato 24.02.24 Namn på ansvarleg Berit Sørvik Østerhus

Eventuelle avbøtande tiltak: Alle tema vil bli behandla i konsekvensutgreiinga og eventuelle avbøtande tiltak vil bli beskrive. Tema som går på forureining, støy, støv, vassmiljø skal følgje gjeldande regler i vass- og forureiningsforskrifta.

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - vel fane samfunnsikkerheit

www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare

www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm

www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerheit og beredskap: regelverk og informasjon

www.ngu.no Norges geologiske undersøking – kartlagd berggrunn mm.

INNSPEL 2

UTKAST TIL INNSPEL-SKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG DEPONI

Dato: 23/02/2024

Opplysningar om forslagsstillar:

Namn	Jone Vermund Vadla. Liv Slaaen Vadla
Adresse	Melandsmoen 8
Telefon	91646715. 95492057
Epost	jonevv@online.no. hormonelle@hotmail.com

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- ☒ Privatperson
- ☐ Foretak
- ☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Eigedom (matrikkelnr): 1133/28.1

Bygd: Jøsenfjorden

Type innspel:

- ☐ Grus/sand
- ☐ Naturstein
- ☐ Deponi

- ☐ Nytt uttak
- ☒ Utviding/endring av eksisterande

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar?
- Storleik på område i daa – (eksisterande + nytt ved utviding): 440000
- Storleik på masse i kubikkmeter:
- Tidsperspektiv på uttak:
- Anvendelsesområde:

- Massane er eigna for:
- Planstatus pr i dag:
- Ev anna – beskriv:

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☐ Inga drift knytt til deponi/ressursuttak
- ☐ Deponi reine masser (mellombels, for gjenbruk)
- ☐ Grus/sanduttak
- ☐ Naturstein

Viss eksisterande drift:

- Eksisterande driftskonsesjon/deponeringstillatelse? _____
- Viss ja – når blei den/dei gitt? Dato/årstal: _____
- Viss nei - eksisterer anna løyve frå kommunen? Ja (ta med dato for løyve) /Nei
- Antatt masse inn/ut med spesifisering fra 01.01.23 til antatt avslutning/ut konsesjonsperiode/tillatelsesperiode: frå/til: _____ - inn/ut: _____

Vil aktiviteten oppretthaldast på dagens nivå? Ja – auke – reduserast – anna (beskriv):

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: Ikkje avklart/avklart – beskriv:

[Landbruk.](#)

Planlagt arealbruk etter deponering: Ikkje avklart/avklart: (beskriv):

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): - nasjonal – regional – lokal

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er td sjekka i verdivurderinga? Temakart Rogaland? Andre kjelder?

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark		
2	Naturverdiar/naturmangfold		
3	Kulturminner landskap		
4	Rekreasjon friluftsliv		
5	Nærleik til boliger/fritidsboliger		
6	Transport frå mottak		
7	Støy/støv		
8	Ras/flaum		
9	Sysselsetting		
10	Vassforekomster		
11	Drikkevatn		
12	Grunnvatn		
13	Barn og unge sine interesser		
14	Grunnforhold		
15	Trafikktryggleik ved uttransport til mottak		
16	Verdiar knytt til fisk og vilt		

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak:

Namn på den som har fylt ut vurderinga over:

Risiko og sårbarheitsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgjande:

- Risiko- og sårbarheitsforhold i samband med uttaket, dvs er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjema skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplanen – masseuttak. Skjemaet fungerer som ei sjekkliste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr bnr Namn.....
--------------------------	-------------------------------

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko
Er det fare for snø- el steinskred, ras eller steinsprang?		
Er det fare for utglidning, eller er området geoteknisk ustabil?		
Er det fare for flaum eller erosjon ?		
Er det fare for stormflo? Bølger ?		
Er det fare for radon i grunnen ?		
Er det fare for spesielle vêrforhold? (lokale forhold som t.d. vind, spesielle terrengformasjonar el.a.)		
Eventuell anna naturbasert fare i området?		

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?		
Er det fare m.o.t. elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?		
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg el. a ?		
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og el. a forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast ?		
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?		

Denne analysa er basert på :

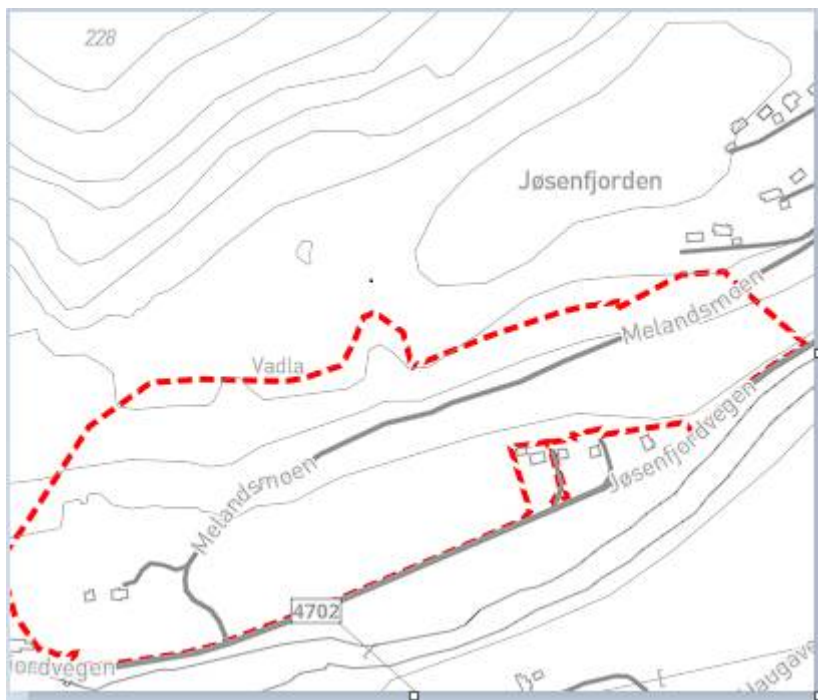
Lokalkunnskap	
Fagkyndige undersøkingar	

Dato.....Namn på ansvarleg.....

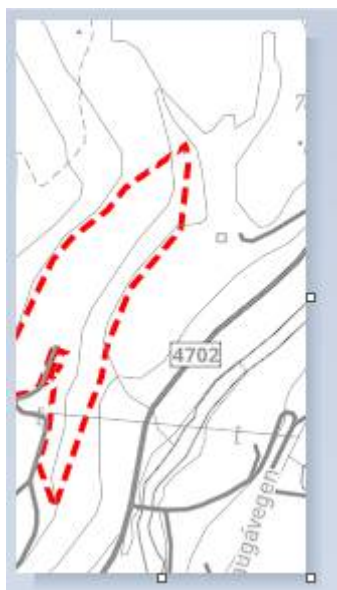
Eventuelle avbøtende tiltak: *Alle tema vil bli behandlet i konsekvensutredningen og eventuelle avbøtende tiltak vil bli beskrevet. Tema som går på forurensing, støy, støv, vannmiljø skal følge gjelde regler i vann- og forurensningsforskrift*

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - velg fane samfunnsikkerhet
www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare
www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm
www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap: regelverk og informasjon
www.ngu.no Norges geologiske undersøkelse – kartlagd berggrunn mm.

Vadla

Melandsmoen

INNSPEL 3:

INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Dato: 23.02.2024

Opplysninger om forslagsstillar:

Namn: Asplan Viak v/ Christian Meyer Adresse: Østervågkaiaen 1A, 4006 Stavanger Telefon: 41224003 Epost: christian.meyer@asplanviak.no

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- Foretak

Namn: Heidelberg Materials Tilslag Årdal v/ Bengt Åke Hauge

Adresse: Svadbergvegen 27, 4137 Årdal

Telefon: 41235811

Epost: bengt.hauge@heidelbergmaterials.com

Innspelet gjeld:

Eigedom (gards- og bruksnummer): 27/1, 27/5, 28/6, 28/1, 27/7

Bygd: Jøsenfjord (Storhogg)

Type innspel:

- Sand/grus
- Nytt uttak

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar? Ja
- Storleik på område i daa: 97 daa, derav ca. 75 daa planlagte uttaksområder
- Storleik på masse i kubikkmeter: ca. 700 000m³
- Tidsperspektiv på uttak: anslått driftstid ca. 15 år.
- Anvendelsesområde: Byggeråstoff
- Massane er eigna for: Veiformål, tilslag betongproduksjon

- Planstatus pr i dag: LNFR i kommuneplanens arealdel
- Ev anna – beskriv:
Det er avholdt sonderingsmøte med kommuneadministrasjonen den 13.12.2022 om detaljregulering av området. Detaljregulering ønskes igangsatt parallelt med arbeidet med kommunedelplanen.

Drift i dag (marker relevant punkt):

- Inga drift knytt til uttak/masselagring

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: avklart – beskriv:

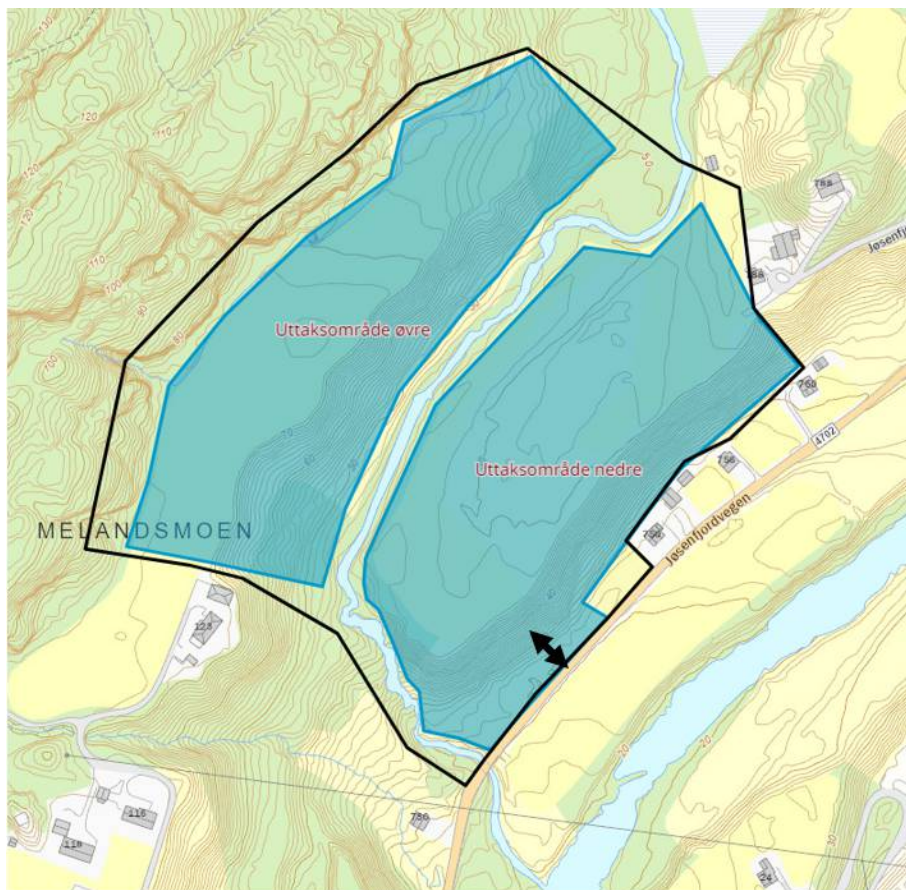
- Landbruk

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker):

- Nasjonal betydning (løsmasseområde Vadla (id: 104010))

Beskrivelse av planlagt uttak

Det planlegges å legge til rette for to masseuttak på ca. 70 dekar samlet areal. Planen er å ta ut sand og grus fra en breelvavsetning mellom fv. 4702 Jøsenfjordvegen og bekken Kvednåna, samt fra breelvavsetningen ovenfor bekken.

Figur 1: Planlagte uttaksområder. Svart linje viser hele området som spilles inn til KDP.

Det vil være behov for å bygge en ny avkjørsel til masseuttaket fra fv. 4702 Jøsenfjordvegen. Denne planlegges etablert sør i planområdet. Masser skal ikke bearbeides i planområdet, men kjøres til Heidelberg sitt eksisterende sorterings- og utskipningsanlegg i Jøsenfjord.

Bekken Kvednåna går mellom de to planlagte uttaksområdene. Bekkeløp og kantsone planlegges bevart. Bekken renner ut i elva Ulla, som er et laksevasdrag. Det er gjennomført habitatkartlegging for fisk i bekken (se vedlegg), og det er vurdert at bekken ikke er lakseførende ovenfor fossen oppstrøms fylkesveien, der fossen er vandringshinder. Under uttaksdrift må det etableres sedimenteringstiltak for å hindre sedimentavrenning til bekken.

Det er også gjennomført flom- og vannlinjeberegning (flomutredning) for Kvednåna. Dette som grunnlag for at eksisterende bebyggelse, uttaksområder under drift og tilbakeført terreng etter uttak skal kunne sikres mot flom. Dette skal løses i reguleringsplan.

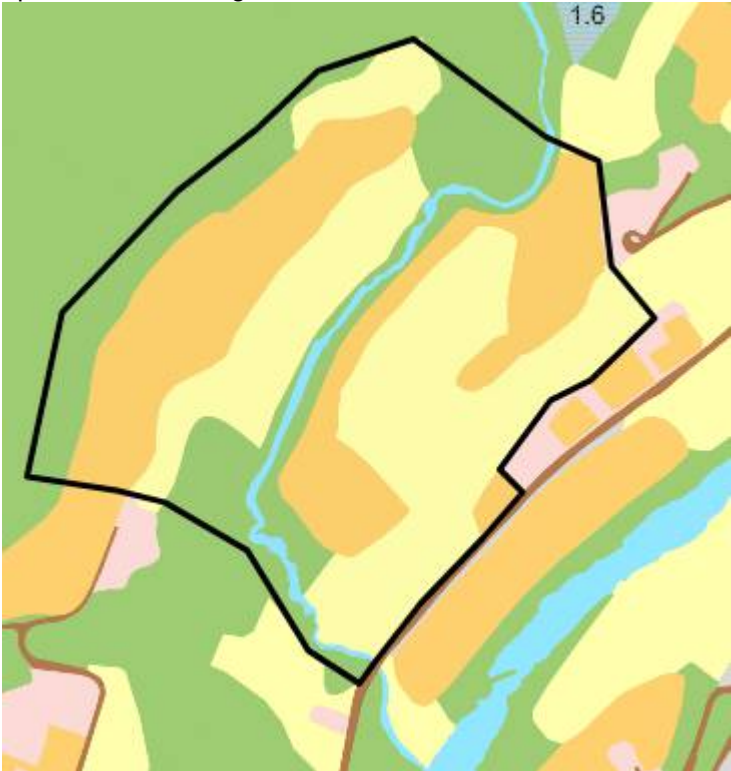
Det er også gjennomført naturtypekartlegging med verdivurdering av området, og det er registrert verdifulle naturtyper naturbeitemark og kilde- edellauvskog (se vedlegg og kartutsnitt under). Ved tilbakeføring etter endt uttak kan naturrestaurering vurderes som avbøtende tiltak.

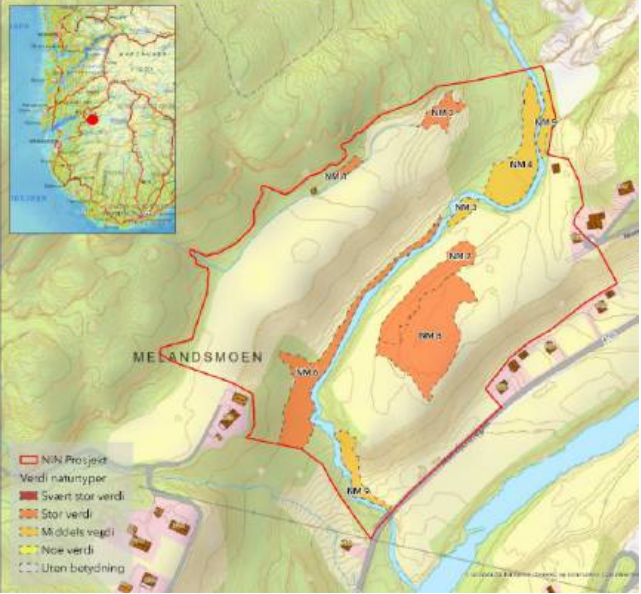
Eksisterende boliger/ fritidsboliger langs fylkesveien (Jøsenfjordvegen 750, 756 og 760) planlegges skjermet med terrengbuffer/ voll i uttaksfasen.

Området skal tilbakeføres til landbruksareal etter endt uttak.

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(Fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er til dømes sjekka i verdivurderinga? Temakart Rogaland? Andre kjelder?)

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/ Skogbruk/ Beitemark	Middels verdi	Området består av delvis av fulldyrka jord, innmarksbeite, lauvskog (av høy bonitet) og uproduktiv barskog (Temakart Rogaland). NIBIO har ikke kartlagt jordkvaliteten. Etter endt uttak skal område tilbakeføres til landbruksformål med mer optimaliserte terrengforhold for landbruksdrift. <i>Figur 2: AR5, Temakart Rogaland</i>
2	Naturverdiar/ naturmangfold	Middels verdi	Asplan Viak har kartlagt naturmangfold både i vann og på land, se vedlegg. To større og to mindre naturtypelokaliteter er vurdert å ha stor verdi, og noen middels verdi. Største delen av planområdet er vurdert med verdi «uten betydning».

			 Figur 3: Verdikart fra naturtypekartlegging. Asplan Viak 2023.
3	Kulturminne, landskap	Liten verdi	Landskapstypen er «relativt åpent dallanskap under skoggrensen». Ikke registrert som verdifullt (Temakart Rogaland). Potensialet for kulturminner anses som lite.
4	Rekreasjon friluftsliv	Liten verdi	Det er ingen registrerte friluftsområder innenfor planlagt uttaksområde (Temakart Rogaland).
5	Nærleik til bustader/ fritidsbustader	Middels verdi	Boliger grenser til uttaksområdet. Disse må skjermes under drift av uttak.
6	Transport frå mottak	-	Det planlegges etablert direkte avkjørsel til fylkesveien sør i området. Masser skal transporteres på fylkesveien, over brua og videre på kommunal veg Haugevegen (samme rute som biler fra pågående uttak Vadla benytter) til Heidelberg Materials sitt anlegg og utskipningskai. Kjørelengde er ca. 1,2 km.
7	Støy/støv	-	Masseuttak vil medføre støy og kan medføre støvflukt under uttak. Det planlegges ikke sprenging eller bearbeiding av masser i området.
8	Ras/flaum	-	Se ROS- analyse.
9	Syssetsetting	-	Lokalt uttak av masser som byggeråstoff er viktig for den lokale syssetsetting ifm. uttaksdriften og bearbeiding av ressursen, og for den omfattende bygge- og anleggsvirksomheten i regionen.
10	Vassførekomstar	Middels verdi	Jf. rapport <i>Verdivurdering av tema naturmangfold for masseuttak i Jøsenfjorden</i> har Kvednåna middels verdi (ingen anadrome arter). Ulla er et lakseførende vassdrag med stor verdi, men elveløpet ligger utenfor planlagt uttaksområde.
11	Drikkevatn	Middels verdi	Det ligger en brønn til vannforsyning innenfor området, med borehull i fast fjell like oppstrøms det planlagte øvre uttaksområdet. Kilde: Nasjonal grunnvannsdatabase.
12	Grunnvatn	Middels verdi	Det ligger en brønn til vannforsyning innenfor området, med borehull i fast fjell like oppstrøms det planlagte øvre uttaksområdet. Mulig påvirkning må utredes i reguleringsplan. Kilde: Nasjonal grunnvannsdatabase.
13	Barn og unge sine interesser	Liten verdi	Området har liten verdi for barn i dag.

14	Grunnforhold	-	Se ROS- analyse.
15	Trafikktryggleik ved transport til mottak	-	Se ROS- analyse.
16	Verdiar knytt til fisk og vilt	Liten verdi	Ulla er lakseførende elv, men Kvednåna er ikke det. Se rapport om naturmangfold.
17	Nærleik til kraftlinje/høgspenn	-	Det går en kraftlinje sør for området. Denne vil ikke påvirkes.

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak:

- Ny direkteadkomst til fylkesveien
- Flomsikringstiltak langs Kvednåna
- Sedimenteringstiltak for å hindre partikkelavrenning
- Terrengbuffer/ voll mot eksisterende boliger langs fylkesveien
- Forurensningsforskriftens kap. 30 skal legges til grunn for støv, støy og utslipp til vann

Namn på den som har fylt ut vurderinga over: Bettiina Lähteenkorva & Christian Meyer

Risiko og sårbarhetsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgende:

- Risiko- og sårbarhetsforhold i samband med uttaket, det vil sei er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar.
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjemaet skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Skjemaet fungerer som ei sjekklister og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr/brn. 27/1, 27/5, 28/6, 28/1 og 27/7
--------------------------	---

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	JA	Bratt terreng med løsmasser mot åna. Skredfare jord- og flomskred og snø- og steinskred. Masseuttak vil flate ut terrenget i området og dermed fjerne skredfaren. <i>Figur 4: Område med jord- og flomskred</i>
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabil?	NEI	Området ligger under marin grense. Undersøkelser med georadar i området (Siggerud 2022) og geotekniske rapporter fra ulike lokaliteter lengre sør ved fjorden har ingen indikasjoner på innhold av leire i løsmasseprofilene som er representert (SVV). Forholdet skal avklares nærmere i reguleringsplanarbeidet.
Er det fare for flaum eller erosjon?	JA	Flomfare langs Kvednåna. Asplan Viak (2023) har gjennomført flomberegning. Flomsikring av bekken vil være aktuelt.

Er det fare for stormflo? Bølger?	NEI	
Er det radon i grunnen?	NEI	
Er det fare for spesielle værforhold? (Lokale forhold som til dømes vind, spesielle terrengformasjoner eller anna.)	NEI	
Eventuell anna naturbasert fare i området?	NEI	

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?	JA	Det vil være økning i andel tungtransport. Det skal tilrettelegges for en trafiksikker kryssløsning fra fylkesveien til uttaksområdet.
Er det fare med omsyn til elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?	NEI	
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?	JA	Drift av uttak medfører noe støy og støv. Det planlegges ikke sprenging eller pigging. Grenseverdiene i forurensningsforskriften kap. 30 må overholdes. Støvutslipp kan avbøtes med vanning og salting i tørre perioder. Uttak av masser planlegges gjennomført slik at det vil ligge en terrengbuffer/ voll mot boligene i sørøst, dette vil redusere støy og støvflukt.
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og/ eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?	NEI	
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?	JA	Det skal tilrettelegges for infiltrasjon og sedimenteringsløsninger for å hindre partikkelavrenning til vassdrag. Naturlig kantvegetasjon langs bekken skal sikres så langt det er mulig.

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	X
Fagkyndige undersøkingar	X

Dato 19.02.2024 Namn på ansvarleg: Christian Meyer

Eventuelle avbøtande tiltak: *Alle tema vil bli behandla i konsekvensutgreiinga og eventuelle avbøtande tiltak vil bli beskrive. Tema som går på forureining, støy, støv, vassmiljø skal følgje gjeldande regler i vass- og forureiningsforskrifta.*

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - vel fane samfunnsikkerheit

www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare

www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm

www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerheit og beredskap: regelverk og informasjon

www.ngu.no Norges geologiske undersøking – kartlagd berggrunn mm.

Verdivurdering av tema naturmangfold for masseuttak i Jøsenfjord

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver:	Heidelberg Materials Tilslag Årdal AS
Tittel på rapport:	Verdivurdering av tema naturmangfold for masseuttak i Jøsenfjord
Oppdragsnavn:	Reguleringsplan masseuttak Jøsenfjord
Oppdragsnummer:	639367-01
Utarbeidet av:	Per Gerhard Ihlen & Dina Norum Kivle
Oppdragsleder:	Christian Meyer
Tilgjengelighet:	Åpen

Kort sammendrag

Asplan Viak har på vegne av Heidelberg Materials Tilslag Årdal AS gjennomført naturtypekartlegging med verdivurdering for et område i Jøsenfjord. Det er også gjennomført en egen feltbefaring for å undersøke verdier for fisk- og ferskvannsbiologi i Kvernåna.

02	19. feb. 2024	KDP- prosess	PGI	CM
01	14. des. 2023	Nytt dokument	PGI, DNK	CM, NS
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	KS

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Beskrivelse av prosjektet og alternativer	4
2.1. Alternativer som skal utredes	4
2.2. Influensområdet	5
2.3. Avgrensninger mot andre temaer	5
2.4. Føringer og planer	5
3. Eksisterende kunnskap	6
4. Metode	7
5. Naturgrunnlag	10
5.1. Geologi	10
5.2. Klima	10
6. Verdivurdering av tema naturmangfold	11
6.1. Verneområder og områder med båndlegging	11
6.2. Naturtyper	11
6.3. Arter og økologiske funksjonsområder på land	17
6.4. Arter og økologiske funksjonsområder i vann	18
6.5. Landskapsøkologiske sammenhenger	24
6.6. Geotoper og geologisk arv/geosteder	24
7. Kilder	26
8. Vedlegg 1 Mesohabitat oppstrøms fossen	27

1. Innledning

I forbindelse med planarbeid for et mulig masseuttak for Heidelberg Materials i Jøsenfjord i Hjelmeland i Rogaland (Figur 1), var det behov for å utrede naturverdiene i området. Fra tidligere var det begrenset med kunnskap om naturmangfold i plan- og influensområdet (se eget kapittel om kunnskapsgrunnlaget) og eget feltarbeid ble derfor utført.

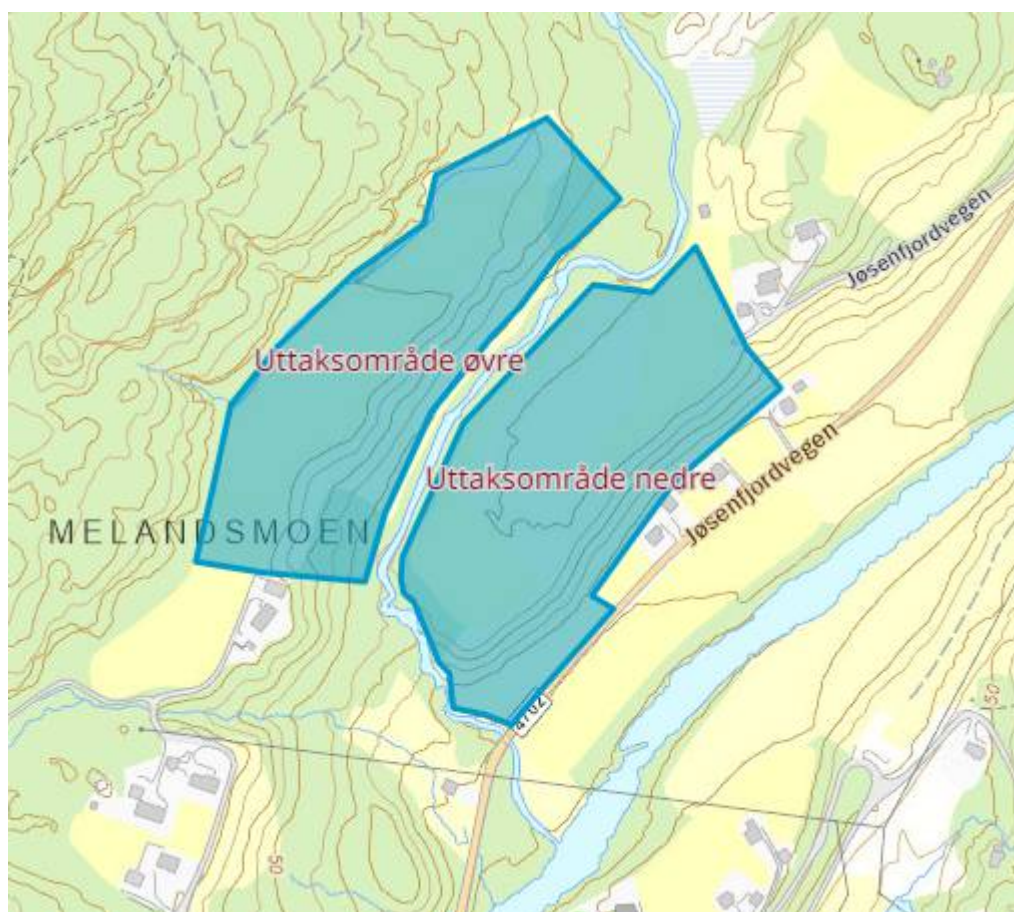

Figur 1. Beliggenheten til planområdet i Jøsenfjorden.

2. Beskrivelse av prosjektet og alternativer

2.1. Alternativer som skal utredes

I dette prosjektet er det ett alternativ (1) i forhold til nullalternativet som er dagens situasjon. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for to masseuttak på ca. 70 dekar samlet areal på gnr/bnr 27/1, 27/5, 28/6, 28/1, 27/7. Planen er å ta ut grus og sand fra en breelvavsetning mellom fv. 4702 Jøsenfjordvegen og bekken Kvednåna som leder til elven Ulla, samt fra breelvterrassen over bekken (Figur 2). Det vil være behov for å bygge en ny avkjørsel til masseuttaket fra fv. 4702 Jøsenfjordvegen. Denne planlegges etablert sør i planområdet mellom bekken og Jøsenfjordvegen 750. Masser skal ikke bearbeides i planområdet, men kjøres til Norstone sitt eksisterende sorterings- og utskipningsanlegg i Jøsenfjord.

Figur 2. Aktuelle uttaksområder for sand og grus.

2.2. Influensområdet

Tiltaksområdet består av områder som blir fysisk påvirket ved gjennomføring av det planlagte tiltaket, mens influensområdet også omfatter de tilstøtende områder der tiltaket vil kunne ha direkte og indirekte effekter. For dette prosjektet regner vi arealene som blir direkte berørt for masseuttak som tiltaksområdet, mens influensområdet i tillegg inkluderer elveløpet Kvernåna utenfor plangrensen, videre til samløpet med elven Ulla og derfra til utløp i sjø.

2.3. Avgrensninger mot andre temaer

Temaer som ifølge planinitiativet er foreslått utredet som del av planarbeidet er landskap, trafikk, støy, naboskap, friluftsliv, kulturverdier, blågrønne strukturer og naturmangfold.

2.4. Føringer og planer

Området er vist som LNF i gjeldende kommuneplan 2019-2031.

Området ble spilt inn som nytt uttaksområde ved sist rullering av kommuneplanen, der det ikke ble tatt stilling til innspillet i påvente av egen kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering.

Området er nå spilt inn til pågående kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering.

Området er del av den NGU- kartlagte sand- og grussressursen Vadla (id: 104010), bedømt til nasjonal betydning.

3. Eksisterende kunnskap

Av eksisterende kunnskap fra plan- og influensområdet, så var det fra før bare enkelte registreringer av fuglearter i Artskart. Disse ble registrert i 1960 på Vadla, som er nær selve Jøsenfjorden, og er derfor ikke relevant i denne undersøkelsen. Området var tidligere ikke kartlagt for naturtyper etter Miljødirektoratets instruks.

Når det gjelder vilt så er det tidligere utarbeidet en oversikt over viktige viltområder for Hjelmeland kommune (Tysse 2002), der flere er tilgjengelige i Temakart for Rogaland. Det ble også (pr. telefon 5. desember 2023) gitt en del supplerende informasjon om hjortevilt av Torborg Kleppa, rådgiver næring og landbruk i Hjelmeland kommune.

For å undersøke om det finnes informasjon unntatt offentlighet om sensitive artsforekomster (spillplasser, reirplasser etc.) ble Statsforvalteren i Rogaland, ved Bjørn Mo, kontaktet pr. epost 21. september 2023. I elektronisk svarbrev datert 22. september samme år, ble det informert om at det ikke finnes slik informasjon fra selve planområdet eller influensområdet.

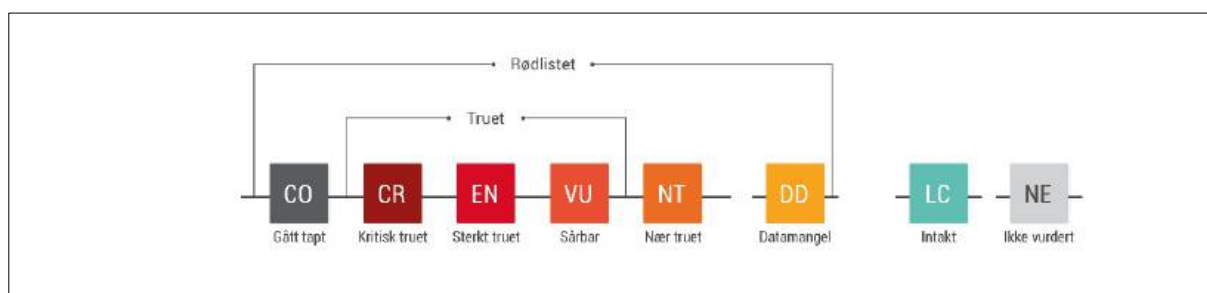
4. Metode

Kategoriene for tema naturmangfold, og verdivurderingene av disse, følger Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941).

Som nevnt, er det ikke registrert naturtypeområder kartlagt verken etter DN-håndbok 13 eller etter Miljødirektoratets instruks fra prosjektområdet (jf. Økologisk grunnkart og NiN-web). På bakgrunn av dette ble derfor naturtyper kartlagt etter sistnevnte metode (Miljødirektoratet 2023). Det kartlagte området ble meldt inn til NiN prosjektinnmelding i 2023 for kartlegging til Miljødirektoratet etter veiledningen i Miljødirektoratet (2022). De kartlagte naturtypeområdene er vist som delområder i Tabell 1 og gitt forkortelsen NM (Naturtyper Miljødirektoratets instruks) med stigende rekkefølge fra vest mot øst. Metoden til Miljødirektoratet angir ikke verdi, men lokalitetskvalitet. I Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941) er det gitt ulike kriterier for hvordan disse naturtypeområdene gis noe, middels, stor og svært stor verdi. De registrerte naturtypeområdene er også fotodokumentert. Feltarbeidet ble utført av Per Gerhard Ihlen 3. august 2023.

Flere lav- og mosearter ble artsbestemt med sikkerhet ved hjelp av mikroskop etter at feltarbeidet ble utført. Artsfunn fra prosjektet ble offentliggjort i Artsdatabankens Artskart via Artsobservasjoner. Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) og Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018) er fulgt. Kategoriene for rødlista arter og naturtyper er gitt i Figur 3. Fremmedartsliten følger Artsdatabanken (2023).

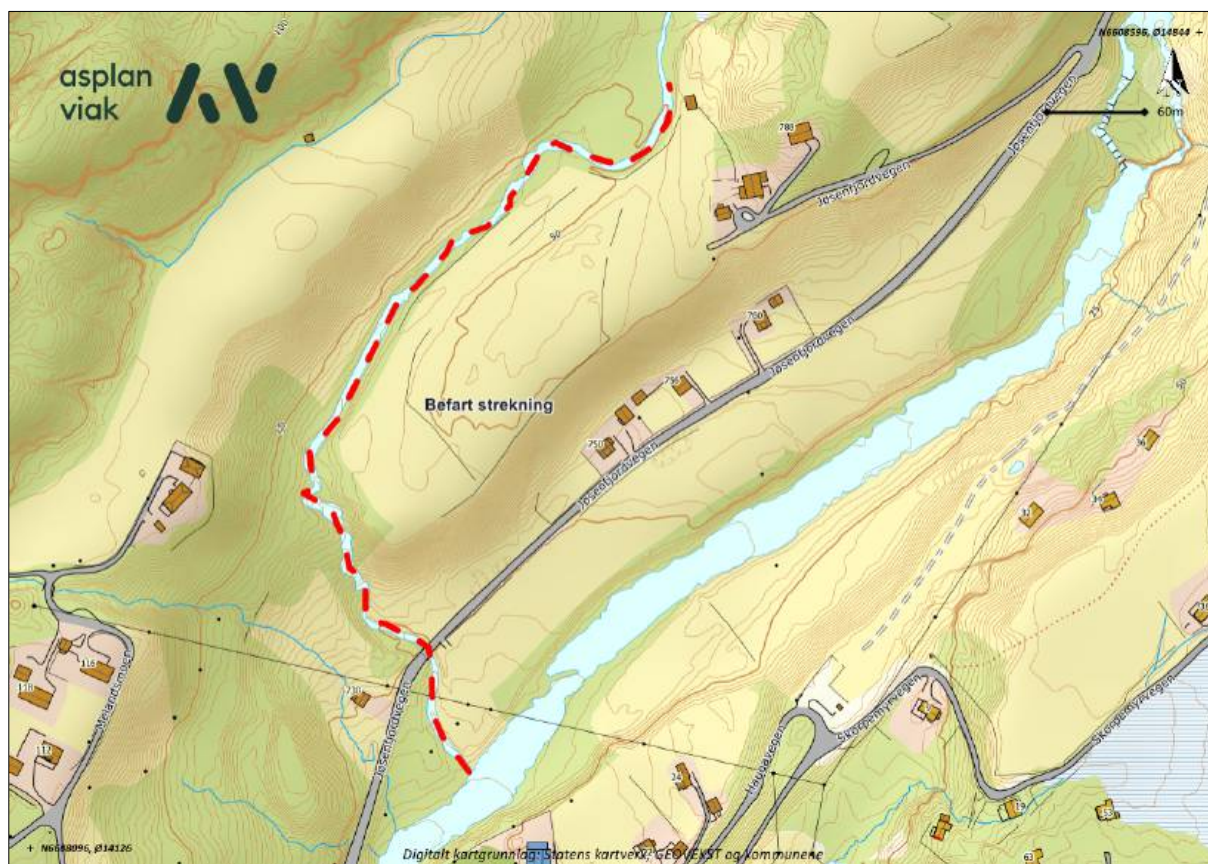
Ytterligere informasjon ble hentet fra ulike offentlige innsynsløsninger som for eksempel Økologisk grunnkart, Artsdatabankens Artskart og Arealis (NGU).

Figur 3. Seks rødlistekategorier som gjelder arter og naturtyper i Norge. Truete enheter gjelder kategoriene kritisk truet, sterkt truet og sårbar. Intakt (livskraftig for arter) gjelder de som ikke er rødlistet. Fra Artsdatabanken (lisens CC BY 4.0).

I metodikken til Miljødirektoratet (M-1941) omfatter kategorien arter og økologiske funksjonsområder arter av nasjonal forvaltningsinteresse, og økologisk funksjonsområder for arter der det er aktuelt. I forbindelse med feltarbeidet utført i 2023 ble det for det meste registrert vanlige arter som er vurdert som livskraftige i Norge. Det henvises til Artdatabankens Artskart for detaljer om artsregistreringene herfra.

Det ble også utført en egen feltbefaring for å undersøke verdier for fisk- og ferskvannsbibliologi i Kvernåna av Dina Norum Kivle 18. januar 2023. Elva ble befart ca. 600 m fra samløpet til Ulla og opp til den nordøstlige delen av planområdet (Figur 4).

Figur 4. Del av Kvernåna, vist med rødt, befart 18. januar 2023 i forbindelse med undersøkelse av verdier for fisk- og ferskvannsfisk.

Ifølge malen til Miljødirektoratet for fagrapporter om naturmangfold så skal det kort beskrives hva slags økosystemtjenester som finnes innenfor influensområdet. Økosystemtjenester er definert som «økosystemenes direkte og indirekte bidrag til menneskelig velferd» (NOU 2013). Dette gjelder goder og tjenester vi får fra naturen som bidrar til folks velferd og livskvalitet. Det henvises til NOU (2013) for mer utfyllende

informasjon om dette. Økosystemtjenester kan være forsynende (for eksempel mat fra jord) og regulerende (for eksempel naturtypers evne til å lagre klimagasser og redusere erosjon), og de kan utgjøre grunnlag for opplevelser (for eksempel rekreasjon) og kunnskapstjenester. De kan også være støttende, dvs. nødvendige for alle de øvrige økosystemtjenestene og verdsettes via de andre økosystemtjenestene (for eksempel fotosyntese).

5. Naturgrunnlag

5.1. Geologi

Ifølge kartinnsynet Arealis til NGU så består berggrunnen her av granittisk gneis, som er en hard og sur bergart som avgir lite plantenæringsstoff. Hele området er i Økologisk grunnkart angitt som svært kalkfattig. Løsmassene består for det meste av breelvavsetninger, men nedre del av Kvernåna, oppstrøms der den krysser vegen, består av elve- og bekkeavsetninger. I den øvre og nordvestlige delen av planområdet er det mest nakent berg, bl.a. i form av bratte bergvegger, og enkelte bergoverheng.

5.2. Klima

Variasjon i klima er avgjørende for inndeling i vegetasjonsseksjoner og vegetasjonssoner i Norge (Moen 1998). Nå blir disse omtalt som bioklimatiske soner og bioklimatiske seksjoner, og er tilgjengelig i Økologisk grunnkart for Norge. Hele det undersøkte området ligger i boreonemoral bioklimatisk sone. Her finnes edellauvskog og varmekrevende arter i lier med høy solinnstråling og på godt jordsmonn. Bartrær og skog med boreale arter (for eksempel bjørk og gråor) dominerer resten av skoglandskapet. Vegetasjonssoner avspeiler ulike temperaturer, særlig sommertemperatur, mens oseanitet, der luftfuktighet og vintertemperatur er de viktigste klimafaktorene, er viktig for inndeling i bioklimatiske vegetasjonsseksjoner (Moen 1998). Det undersøkte området ligger i klart oseanisk bioklimatisk seksjon og er karakterisert av vegetasjonstyper og arter som krever høy luftfuktighet og et vintermildt klima.

6. Verdivurdering av tema naturmangfold

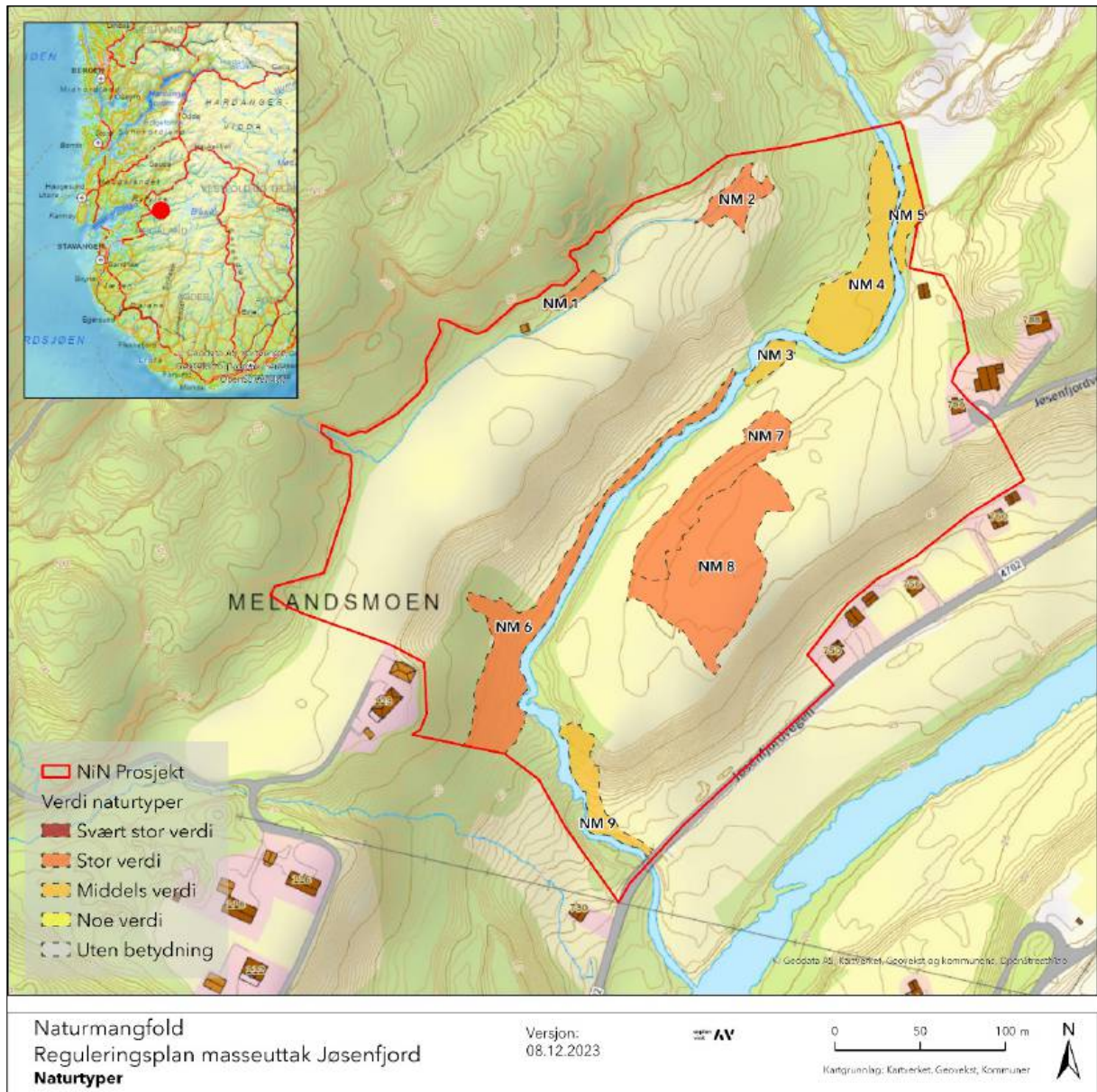
I det følgende presenteres alle kategoriene for tema naturmangfold, med eventuelle verdivurderinger, etter Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning av klima og miljø (M-1941).

6.1. Verneområder og områder med båndlegging

Det er ikke verneområder jf. naturmangfoldloven i det undersøkte området eller nær dette. Verneområdet som geografisk ligger nærmest, er Nordheia naturreservat som ligger sør for prosjektområdet og på motsatt side av Jøsenfjorden. Det er ikke foreslåtte verneområder eller Ramsar-områder herfra, og heller ikke fra områdene i nærheten. Ingen av de registrerte naturtypen er ikke utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 52. Denne kategorien er derfor uten betydning her.

6.2. Naturtyper

De kartlagte naturtypeområdene jf. Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper er vist i Figur 5 og listet opp som verdisatte delområder i Tabell 1. I denne tabellen er det også angitt lokalitetskvalitet, rødlistestatus og økosystemfunksjon. Av de ni registrerte naturtypeområdene er åtte av disse fotodokumentert og vist i Figur 6 og Figur 7. Totalt ble det registrert ni naturtypeområder fordelt på fire naturbeitemarker, tre semi-naturlige våtenger, en kilde-edellauvskog og en frisk lågurtedellauvskog. Fem av naturtypelokalitetene er vurdert til stor verdi og fire er vurdert til middels verdi.

Figur 5. Registrerte naturtypelokaliteter jf. Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper i planområdet.

Tabell 1. Vurdering av lokalitetskvalitet og KU-verdi for delområdene i kategorien naturtyper (etter Miljødirektoratets instruks).

Nr.	Delområde	Vurdering	KU-verdi
NM 1	Melandsmoen nordøst 1	Naturbeitemark (D2.2). Naturtypeområdet har svak intensiv bruk og er i brakkleggingsfase. Det ble ikke registrert fremmede arter og bare spor av svært lett	Stor verdi

		gjødsling ble observert. Tilstanden er moderat. Naturtypeområdet er på 302 kvadratmeter. Blåklomme var den eneste habitatspesifikke arten som ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter var her kjent fra før. Det er kun registrert en NiN-enhet her, intermediær eng med svakt preg av gjødsling. Lokaliteten er vurdert til lite på naturmangfold. Naturtypelokaliteten har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert som sårbar (VU) i Norge og er vurdert til å ha en sentral økosystemfunksjon.	
NM 2	Melandsmoen nordøst 2	Naturbeitemark (D2.2). Naturtypeområdet har preg av svak intensiv bruk og er intakt. Det ble ikke registrert fremmede arter og bare spor av svært lett gjødsling ble observert. Tilstanden er moderat. Naturtypeområdet er på 743 kvadratmeter. Blåklomme var den eneste habitatspesifikke arten som ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter var her kjent fra før. Det er kun registrert en NiN-enhet her, intermediær eng med svakt preg av gjødsling. Lokaliteten er vurdert til lite på naturmangfold. Naturtypelokaliteten har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert som sårbar (VU) i Norge og er vurdert til å ha en sentral økosystemfunksjon.	Stor verdi
NM 3	Jøsenfjordvegen nord 1	Semi-naturlig våteng (E16). Naturtypeområdet er beitepreget, har nokså ekstensiv bruk og er i en tidlig gjenvvekstsuksjonsfase. Det ble ikke registrert fremmede arter og spor av svært lett gjødsling ble observert. På grunn av den tidlige gjenvvekstsuksjonsfasen så er tilstanden dårlig. Dette er en kildevannspåvirket våteng på 380 kvadratmeter. Ingen habitatspesifikke arter ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter er kjent fra før. Naturmangfold er satt til lite. Naturtypeområdet har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert til å ha datamangel (DD) i Norge. Det er også en spesielt dårlig kartlagt naturtype.	Middels verdi
NM 4	Jøsenfjordvegen nord 2	Semi-naturlig våteng (E16). Naturtypeområdet er beitepreget, har nokså ekstensiv bruk og er nå i en	Middels verdi

		tidlig gjenvekstsuksesjonsfase med svartor og noe bjørk. Det ble ikke registrert fremmede arter og spor av svært lett gjødsling ble observert. På grunn av den tidlige gjenvekstsuksesjonsfasen så er tilstanden dårlig. Dette er en kildevannspåvirket våteng på 2816 kvadratmeter. De to habitatspesifikke artene blåtopp og slåttestarr ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter er kjent fra før. Naturmangfold er satt til moderat på grunn av størrelsen. Naturtypeområdet har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert til å ha datamangel (DD) i Norge. Det er også en spesielt dårlig kartlagt naturtype.	
NM 5	Jøsenfjordvegen nord 3	Semi-naturlig våteng (E16). Naturtypeområdet er beitepreget, har nokså ekstensiv bruk og er nå i en tidlig med svartor og noe bjørk. Det ble ikke registrert fremmede arter. Spor av svært lett gjødsling ble observert. På grunn av den tidlige gjenvekstsuksesjonsfasen så er tilstanden dårlig. Dette er en kildevannspåvirket våteng på 585 kvadratmeter. De to habitatspesifikke artene blåtopp og slåttestarr ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter er kjent fra før. Naturmangfold er satt til lite. Mot øst er lokaliteten kuttet av prosjektgrensen. Naturtypeområdet har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert til å ha datamangel (DD) i Norge. Det er også en spesielt dårlig kartlagt naturtype.	Middels verdi
NM 6	Melandsmoen øst	Kilde-edellauvskog (E11.4). I naturtypelokaliteten er det ingen grøfting. Skogen er dominert av svartor og er en yngre produksjonsskog. Det er en svak effekt av den fremmede arten bulkemispel her. Det er noen spor, i form av en sti, etter slitasje og slitasjebetinget erosjon. Det ble ikke registrert spor etter ferdsel med tunge kjøretøy her. Tilstanden er dårlig. I naturtypelokaliteten er det unntaksvis liggende død ved med store dimensjoner (mer enn 30 cm i diameter). Det er en storvokst og delvis hul ask her og totalt sett er det bare 1 til 2 store trær per daa her. Den eneste habitatspesifikke arten som ble registrert var bekkeblom. Av rødlistede arter ble ask (EN)	Stor verdi

		registrert. Ingen rødlistearter var kjent fra før. Ingen kalkindikatorer ble funnet. Naturmangfold er vurdert til stort. Naturtypeområdet har moderat lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert som sårbar (VU) i Norge og har en sentral økosystemfunksjon.	
NM 7	Melandsmoen øst 2	Naturbeitemark (D2.2). Naturtypeområdet har preg av svak intensiv bruk og er i tidlig gjenvekstsukkesjonsfase med hovedsakelig bjørk og noe rogn og selje. Ifølge flyfoto var det ikke tresatt her i 1959. Det ble ikke registrert fremmede arter og bare spor av svært lett gjødsling ble observert. På grunn av den tidlige gjenvekstsukkesjonsfasen er tilstanden dårlig. Naturtypeområdet er på 2212 kvadratmeter. Blåklomme var den eneste habitatspesifikke arten som ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter var her kjent fra før. Det er kun registrert en NiN-enhet her, intermediær eng med svakt preg av gjødsling. Lokaliteten er vurdert til lite på naturmangfold. Naturtypelokaliteten har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert som sårbar (VU) i Norge og er vurdert til å ha en sentral økosystemfunksjon.	Stor verdi
NM 8	Melandsmoen øst 3	Naturbeitemark (D2.2). Naturtypeområdet har preg av svak intensiv bruk og er i en brakkleggingsfase. Det ble observert enkelte spredte individer av bjørk og svartor. Det ble ikke registrert fremmede arter og spor av lett gjødsling ble observert. Tilstanden er dårlig. Naturtypeområdet er på 5108 kvadratmeter. Blåklomme var den eneste habitatspesifikke arten som ble funnet. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter var her kjent fra før. Det er kun registrert en NiN-enhet her, intermediær eng med svakt preg av gjødsling. Det må bemerkes at einstape dominerer i feltsjiktet her. Lokaliteten er vurdert til moderat på naturmangfold. Naturtypelokaliteten har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert som sårbar (VU) i Norge og er vurdert til å ha en sentral økosystemfunksjon.	Stor verdi
NM 9	Kjellegjuvet nordøst 2	Frisk lågurtedellauskog (C16.1). Tresjiktet domineres av hassel og det er innslag av ask, bjørk og svartor. Av bartrær så finnes det minimalt med gran. Skogen er	Middels verdi

		vurdert til en yngre produksjonsskog. Dekningen i busksjiktet er vurdert til mellom 10 og 25 %. Det er en svak effekt av de fremmede artene platanlønn og bulkemispel her. Det er også svake spor etter ferdsel med tunge kjøretøy. Det ble ikke observert naturlig bestandsreduksjon på tresatt areal i forbindelse med soppangrep. Det må også nevnes at det er enkelte steinfyllinger her. Tilstanden er vurdert som dårlig. Naturtypeområdet er på 1004 kvadratmeter. Der er sparsomt med liggende død ved med store dimensjoner (0-1 per daa) og det er ingen trær med spesielt livsmedium her. Det ble registrert omtrent 0 til 1 tre med mer enn 40 cm i diameter pr. daa. Ingen rødlistearter ble registrert og ingen rødlistearter var kjent fra før. Ingen habitatspesifikke arter ble registrert. Aktuell bruksintensitet er vurdert til svært ekstensiv bruk. Naturmangfold er satt til moderat. Naturtypeområdet har lav lokalitetskvalitet. Naturtypen er vurdert som nær truet (NT) i Norge og er vurdert til å ha en sentral økosystemfunksjon.	
--	--	---	--

Figur 6. Naturbeitemarker. Øverst. Naturtypeområdene NM 1 (t. v.) og NM 2 (t. h.). Nederst Naturtypeområdene NM 7 og NM 8. Foto: Per Gerhard Ihlen.

Figur 7. Øverst: Naturtypeområdene NM 4 (t. v.) og NM 5 (t. h.) som begge er semi-naturlig våteng. Nederst: Naturtypeområdene NM 6 (t. v.) og NM 9 (t. h.) som er henholdsvis en kilde-edellauvskog og en frisk lågurtedellauvskog. Foto: Per Gerhard Ihlen.

6.3. Arter og økologiske funksjonsområder på land

Det er ikke registrert «spesielt hensynskrevende arter» fra planområdet. Av «spesielt hensynskrevende arter», og som er livskraftige (LC) i Norge, er gråspett med mulig reproduksjon registrert 2,4 km nord for den østligste delen av planområdet. Den er derfor ikke behandlet videre her. Ingen prioriterte arter jf. naturmangfoldloven, fredede arter eller andre hensynskrevende arter som er kjent innenfor eller nær planområdet.

Når det gjelder fugl generelt så er det i Artskart observasjoner av 13 fuglearter fra 1960 på Vadla, som er nær selve Jøsenfjorden. Selv om det er en lang avstand og at det er eldre registreringer, kan det likevel tenkes at de trolig finnes i og nær planområdet. Artene som

ble registrert den gang var linerle, låvesvale, rødstjert, steinskvett, svarthvit fluesnapper og svarttrosts, som alle er livskraftige i Norge. Mye av prosjektområdet er bar-, lauv- og edellauvskoger og semi-naturlig mark. Av spurvefugler som er vanlige i denne type habitat i indre strøk av Vestlandet kan nevnes løvsanger, gransanger, bokfink, dompap, gråtrost, kjøttmeis, blåmeis og spettmeis. Av kjente rødlistede fugler fra Jøsenfjorden kan for eksempel nevnes fiskemåke, gråmåke, grønnfink, og sandsvale, alle sårbare (VU) og heilo, snadderand, storskarv og taksvale alle nær truet (NT). Det kan ikke utelukkes at noen av disse oppholder seg i eller nær planområdet, men det er ikke kjent at noen av de nevnte rødlisteartene hekker her. Av andre viltarter må det forventes både mår og rev herfra, arter som er kjent fra andre deler av Hjelmeland kommune. På bakgrunn av dette er det ikke skilt ut et økologisk funksjonsområde for viltarter.

6.4. Arter og økologiske funksjonsområder i vann

Nedstrøms broa over Jøsenfjordveien (Figur 8) renner Kvernåna gjennom et slakt terreng. Her er det et variert substrat, og med kulper som gir gode skjulmuligheter for ungfisk, men det er ingen egnede gyteområder på denne strekningen. Sannsynligvis er det for bratt til at finkornet substrat rekker å sedimentere før det blir skylt ut i Ulla. Rett nedstrøms broa ved Jøsenfjordvegen (Figur 8) er det en relativt dyp grop, antagelig erodert ned av elva ved flomepisoder. På befaringsdagen sto det et gjerde i elva under broa, som sannsynligvis har blitt dratt med nedover elva ved flom.

Figur 8. Øverst: Kvernåna ved utløpet til Ulla nedover mot Ulla som man kan se i bakgrunnen (t. v.) og opp mot Jøsenfjordvegen (t. h.). Nederst: Broa der Kvernåna krysser under Jøsenfjordvegen nedover mot ulla (t. v.) og oppover mot Jøsenfjordvegen som kan ses øverst i bildet (t. h.). En del av et gjerde hadde satt seg fast under broa, antageligvis skylt med nedover ved en tidligere flomepisode (ned t. v.).

Omtrent 40 meter oppstrøms broa blir terrenget bratt og der er det et fossefall over ca. 20 m på berg. Basert på dette og informasjon fra grunneier (i epost) om at det ikke går laks, ørret eller ål opp fossen, er vandringshinderet vurdert til å være ved fossen (Figur 9).

Figur 9. Vandringshinderet sett nedenfra (t. v.) og ovenfra (t. h.).

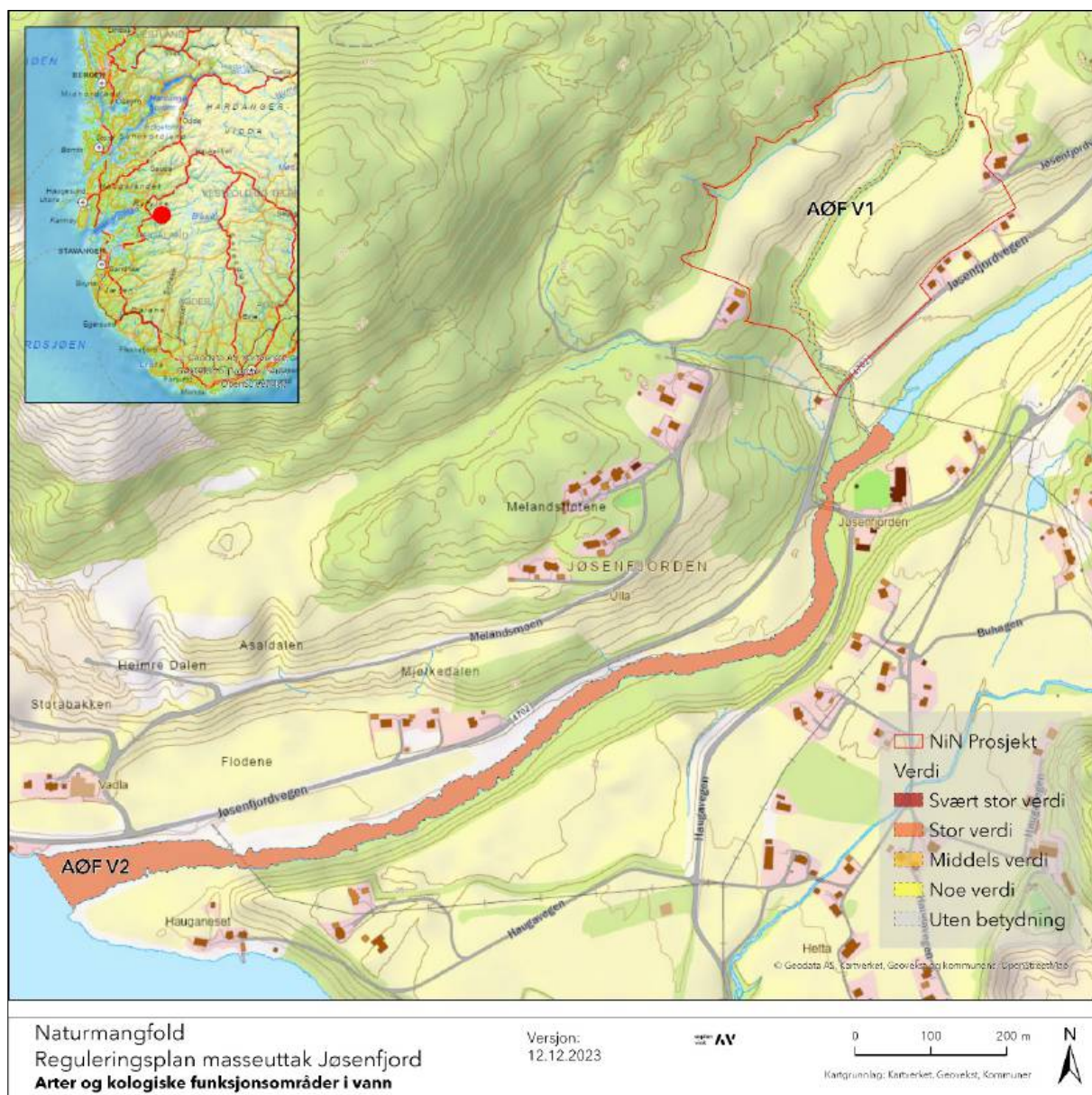
Oppstrøms fossen (Figur 10) flater terrenget ut, og elva renner der i rolige strykpartier hele vegen rundt planområdet. Her er det gode forhold for ungfisk, med variert substrat og skjulmuligheter, men det er få partier med egnet gytegrus på den strekningen. I enden av planområdet, der elva svinger seg østover, er det bygget en flomsikring mot jordet (Figur 10). Trolig er de beste gyteplassene lenger opp i elva, oppstrøms planområdet. I en epost fra grunneier Berit Søvik Østerhus, datert 26. januar 2023, er det «fantaure» (liten aure som lever i bekken) i elva oppstrøms fossen. Sannsynligvis er dette vanlig bekkaure på lokal dialekt, dette kan undersøkes nærmere ved el-fiske.

Klassifisering av mesohabitat i Kvernåna oppstrøms fossen er vist i Vedlegg 1.

Figur 10. Øverst: Oppstrøms fossen flater terrenget ut, og glattstrøm er den dominerende elveklassen. Her er det også variasjon i substrat, med stein i elva som gir skjul og skaper variasjon i vannhastighet. Nederst: Flomsikring der elva svinger inn mot jordet nord i planområdet.

Elvevannmasser er en ferskvannsnaturtype. To delområder er skilt ut for denne kategorien. Disse er vist geografisk i Figur 11 og begrunnelsen for verdisettingene er gitt i Tabell 2. Det knyttes usikkerhet til verdivurderingen av AØF V2 og middels verdi er vurdert som et minimum for dette delområdet.

Figur 11. Delområdene AØF V1 og AØF V2 i kategorien arter og økologiske funksjonsområder.

Tabell 2. Vurdering av delområder i kategorien arter og økologiske funksjonsområder i vann.

Nr.	Delområde	Vurdering	KU-verdi
AØF V1	Kvernåna	Nedstrøms broa over Jøsenfjordveien er det et slakt terreng med et variert substrat, og med kulper som gir gode skjulmuligheter for ungfisk, men det er ingen egnede gyteområder her. Rett nedstrøms broa ved Jøsenfjordvegen er det en dyp grop. Vandringshinderet er ved et fossefall omtrent 40 meter oppstrøms brua. Oppstrøms fossen renner elva i rolige strykpartier hele vegen rundt planområdet. Her er det gode forhold for ungfisk, med variert substrat og skjulmuligheter, men det er få partier med egnet gytegrus på den strekningen. Trolig er de beste gyteplassene lenger opp i elva, oppstrøms planområdet. Aure er kjent herfra. Ellevannmasser er vurdert som en nær truet (NT) naturtype i norsk rødliste for naturtyper (Uglem mfl. 2018). Foreløpig finnes det ingen instruks for hvordan naturtyper i ferskvann skal kvalitetvurderes. Dersom samme metodikk/logikk som er brukt for terrestriske naturtyper benyttes, vil en naturtype som er vurdert til nær truet (NT) ha middels verdi, om lokalitetskvaliteten er lav eller moderat. Det vurderes her som sannsynlig at i en fremtidig instruks for kartlegging av ferskvannsystemer, så vil lokaliteten oppnå god tilstand siden den ikke er regulert eller har veldig dårlig vannkvalitet. På bakgrunn av dette, og at det ikke vurdert til at det er anadrome arter her, er delområdet vurdert til middels verdi.	Middels verdi
AØF V2	Ulla	Ulla er et regulert vassdrag. Ifølge Lakseregisteret er elven lakseførende og i Statsforvalterens innsynsløsning over registreringer av sjøaurebekker har den en svært lav tetthet med sjøaure sannsynligvis mest på grunn av sterk konkurranse med laks. Elveløpet er ikke et nasjonalt laksevassdrag og den renner heller ikke ut i en nasjonal laksefjord.	Stor verdi

6.5. Landskapsøkologiske sammenhenger

Av hjortedyr er både elg, hjort og rådyr kjent fra Hjelmeland kommune, og av disse er hjort den vanligste arten. I kommunale mål for hjortevilt i perioden 2021 til 2025, er det et ønske om å øke bestandene av rådyr og elg, og redusere hjortebestanden. I et område mellom Vedaneset og Vassdalsvatnet, og øst for Jøsenfjord, er det registrert et viltområde for hjort i Temakart Rogaland og det må forventes at hjorten kan trekke herfra og til Jøsenfjord. Det er ikke kjent egne hjortetrekk i planområdet, men det må forventes at hjorten vandrer fra høyereliggende områder til lauv- og edellauvskogene og til innmarken i planområdet, for næring. Dette stemmer også bra med opplysninger om hjortevilt fra rådgiver Torborg Kleppa i Hjelmeland kommune. Tysse (2008) nevner også et trekkområde for elg ved Leitet og et trekkområde for hjort mellom Åsen og Vadla, men begge disse ligger også for langt fra planområdet. Denne kategorien er derfor uten betydning her.

6.6. Geotoper og geologisk arv/geosteder

Geotoper tilsvarer rødlistede landformer jf. Artsdatabanken (2018) og ingen slike ble registrert under feltarbeidet i planområdet. Kategorien er derfor uten betydning. Ifølge Økologisk grunnkart er det registrert ett område med geologisk arv fra Jøsenfjord, nemlig geosted Vadla. Det dekker hele planområdet og er omtalt i Tabell 3.

Tabell 3. Verdivurdering av et område med geologisk arv i planområdet.

Nr.	Delområde	Vurdering	KU-verdi
GEO 1	Vadla	Dette er en stor breelvavsetning med flere terrasser. De største flatene finnes på østsiden den laveste terrassen ligger omtrent 35 moh. På vestsiden av elven går deltaavsetningen opp til omtrent høydekote 100 m. Videre opp i dalen er det også sand, grus og blokker, noe som indikere at breelven har en veldig kapasitet. Akkumulasjonene i Vadla og et stykke opp i Ulladalen er instruktive mht. partikkelstørrelsen som kan transporteres. De viser også tydelig hvordan yngre og lavereliggende delta dannes ved erosjonsprodukter av eldre og høyereliggende delta.	Stor verdi

		Det er her vurdert til at området er godt bevart gir bidrag til å øke forståelsen av geologiske prosesser og sammenhenger. Videre er det lesbart og økeer forståelsen av en geologisk prosess for Norges geologiske oppbygging. Den er også relevant å benytte for læringsmål eller pensum.	
--	--	--	--

7. Kilder

Sitert litteratur

Artsdatabanken 2018. Norsk rødliste for naturtyper 2018.

<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken 2023. Fremmede arter i Norge – med økologisk risiko 2023.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>

Bratli, H., Halvorsen, R., Bryn, A., Arnesen, G., Bendiksen, E., Jordal, J.B., Svalheim, E.J., Vandvik, V., Velle, L.G., Øien, D.-I. & Aarrestad, P.A. 2022. Beskrivelse av kartleggingsenheter i målestokk 1:5000 etter NiN versjon 2.3 – Natur i Norge (NiN) Kartleggingsveileder: 4 (utgave 2): 1–413 Artsdatabanken, Trondheim.

Gaarder, G., Jordal, J. B., Fjeldstad, H. & Johnsen, J. I. 2010. Supplerande kartlegging av naturtyper i Rogaland i 2009. Miljørapport nr. 3 - 2010.

Miljødirektoratet 2022. NiN-Prosjektinnmelding. Brukarrettleiing, versjon 30.4.2022. 35 sider pluss vedlegg.

Miljødirektoratet 2023. Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Veileder M2209. 320 sider pluss vedlegg.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.

NOU 2023. Naturens goder – om verdier av økosystemtjenester. NOU Norges offentlige utredninger 2013: 10. 430 sider.

Tysse, T. 2002. Viktige viltområder i Hjelmeland kommune. Rapport Ambio Miljørådgivning AS. 28 sider.

Andre kilder

Torborg Kleppa, rådgiver næring og landbruk i Hjelmeland kommune (telefon 5. desember 2023).

Bjørn Moe, rådgiver hos Statsforvalteren i Rogaland (elektronisk brev 22. september 2023).

8. Vedlegg 1 Mesohabitat oppstrøms fossen

Klassifisering av mesohabitat i Kvernåna ut fra fysiske karakterer. Tabellen er hentet fra Håndbok for miljødesign av regulerte laksevassdrag, Forseth & Harby, 2013.

Kriterier	Overflate- struktur	Helnings- gradient	Vann- hastighet	Vanndybde	Klasse
Avgjørelse	Glatt / Småriller X	Bratt	Hurtig	Dyp	A
				Grunn	
			Sakte	Dyp	
				Grunn	
		Moderat X	Hurtig X	Dyp	BI
				Grunn X	B2
			Sakte	Dyp	C
				Grunn	D
	Brutt / Ubrutte stående bølger	Bratt	Hurtig	Dyp	E
				Grunn	F
			Sakte	Dyp	
				Grunn	
		Moderat	Hurtig	Dyp	G1
				Grunn	G2
			Sakte	Dyp	
				Grunn	H

Klassifisering av elveklasser ut fra fysiske karakterer, ved å slå sammen flere mesohabitat til klasser. Hentet fra Håndbok for miljødesign i regulerte laksevassdrag, Forseth & Harby, (2013). Rød markering viser elveklasse oppstrøms fossen, langs planområdet.

Elveklasse	Mesohabitat	Overflatemønster	Helningsgradient	Vannhastighet	Vanndybde
Glattstrøm	A+B1+B2	Glatt	Moderat	Rask	Grunn/Dyp
Kulp	C	Glatt	Moderat	Langsom	Dyp
Grunnområde	D	Glatt	Moderat	Langsom	Grunn
Kvitstryk	E+F	Turbulent	Bratt	Rask	Dyp/Grunn
Stryk	H+G1+G2	Turbulent	Moderat	Rask	Grunn/Dyp

INNSPEL 4

KAP 7: UTKAST TIL INNSPEL-SKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN – MASSEUTTAK

Dato: 20.02.2024

Opplysningar om forslagsstillar:

Namn Eivind Selvikvåg, Birgitte Selvikvåg Østerhus

Adresse Jøsenfjordvegen 590

Telefon 40013423

Epost eivindselvikvaag@hotmail.com

Rolle: (innspelet er på vegne av):

☒ Privatperson

☐ Foretak

☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Eigedom (matrikkelnr): 1133-27/1

Bygd: Jøsenfjorden

Type innspel:

☐ Grus/sand

☐ Naturstein

☐ Deponi

☐ Nytt uttak

☒ Utviding/endring av eksisterande

Ønsker å utvide eksisterende uttak til å omfatta uttak av fjell.

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar? ja

- Storleik på område i daa – (eksisterande + nytt ved utviding): 240daa

330daa

- Storleik på masse i kubikkmeter:

- Tidsperspektiv på uttak:

- Anvendelsesområde:

- Massane er eigna for:

- Planstatus pr i dag:
- Ev anna – beskriv:

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☐ Inga drift knytt til deponi/ressursuttak
- ☐ Deponi reine masser (mellombels, for gjenbruk)
- ☒ Grus/sanduttak
- ☐ Naturstein

Viss eksisterande drift:

- Eksisterande driftskonsesjon/deponeringstillatelse? _____
- Viss ja – når blei den/dei gitt? Dato/årstal: _____
- Viss nei - eksisterer anna løyve frå kommunen? Ja (ta med dato for løyve) /Nei
- Antatt masse inn/ut med spesifisering fra 01.01.23 til antatt avslutning/ut konsesjonsperiode/tillatelsesperiode: frå/til: _____ - inn/ut: _____

Vil aktiviteten oppretthaldast på dagens nivå? Ja – auke – reduserast – anna (beskriv):

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: Ikkje avklart/avklart – beskriv:

Landbruk

Planlagt arealbruk etter deponering: Ikkje avklart/avklart: (beskriv):

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): - nasjonal – regional – lokal

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er td sjekka i verdivurderinga? Temakart Rogaland? Andre kjelder?

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark		
2	Naturverdiar/naturmangfold		
3	Kulturminner landskap		
4	Rekreasjon friluftsliv		
5	Nærleik til boliger/fritidsboliger		
6	Transport frå mottak		
7	Støy/støv		
8	Ras/flaum		
9	Syssetsetting		
10	Vassforekomster		
11	Drikkevatn		
12	Grunnvatn		
13	Barn og unge sine interesser		
14	Grunnforhold		
15	Trafikktryggleik ved uttransport til mottak		
16	Verdiar knytt til fisk og vilt		

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak:

Namn på den som har fylt ut vurderinga over:

Risiko og sårbarheitsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgjande:

- Risiko- og sårbarheitsforhold i samband med uttaket, dvs er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjema skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplanen – masseuttak. Skjemaet fungerer som ei sjekkliste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr bnr Namn.....
--------------------------	-------------------------------

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko
Er det fare for snø- el steinskred, ras eller steinsprang?		
Er det fare for utglidning, eller er området geoteknisk ustabil?		
Er det fare for flaum eller erosjon ?		
Er det fare for stormflo? Bølger ?		
Er det fare for radon i grunnen ?		
Er det fare for spesielle vêrforhold? (lokale forhold som t.d. vind, spesielle terrengformasjonar el.a.)		
Eventuell anna naturbasert fare i området?		

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?		
Er det fare m.o.t. elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?		
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg el. a ?		
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og el. a forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast ?		
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?		

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	
Fagkyndige undersøkingar	

Dato.....Namn på ansvarleg.....

Eventuelle avbøtende tiltak: *Alle tema vil bli behandlet i konsekvensutredningen og eventuelle avbøtende tiltak vil bli beskrevet. Tema som går på forurensing, støy, støv, vannmiljø skal følge gjelde regler i vann- og forurensningsforskrift*

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - velg fane samfunnsikkerhet
www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare
www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm
www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap: regelverk og informasjon
www.ngu.no Norges geologiske undersøkelse – kartlagd berggrunn mm.

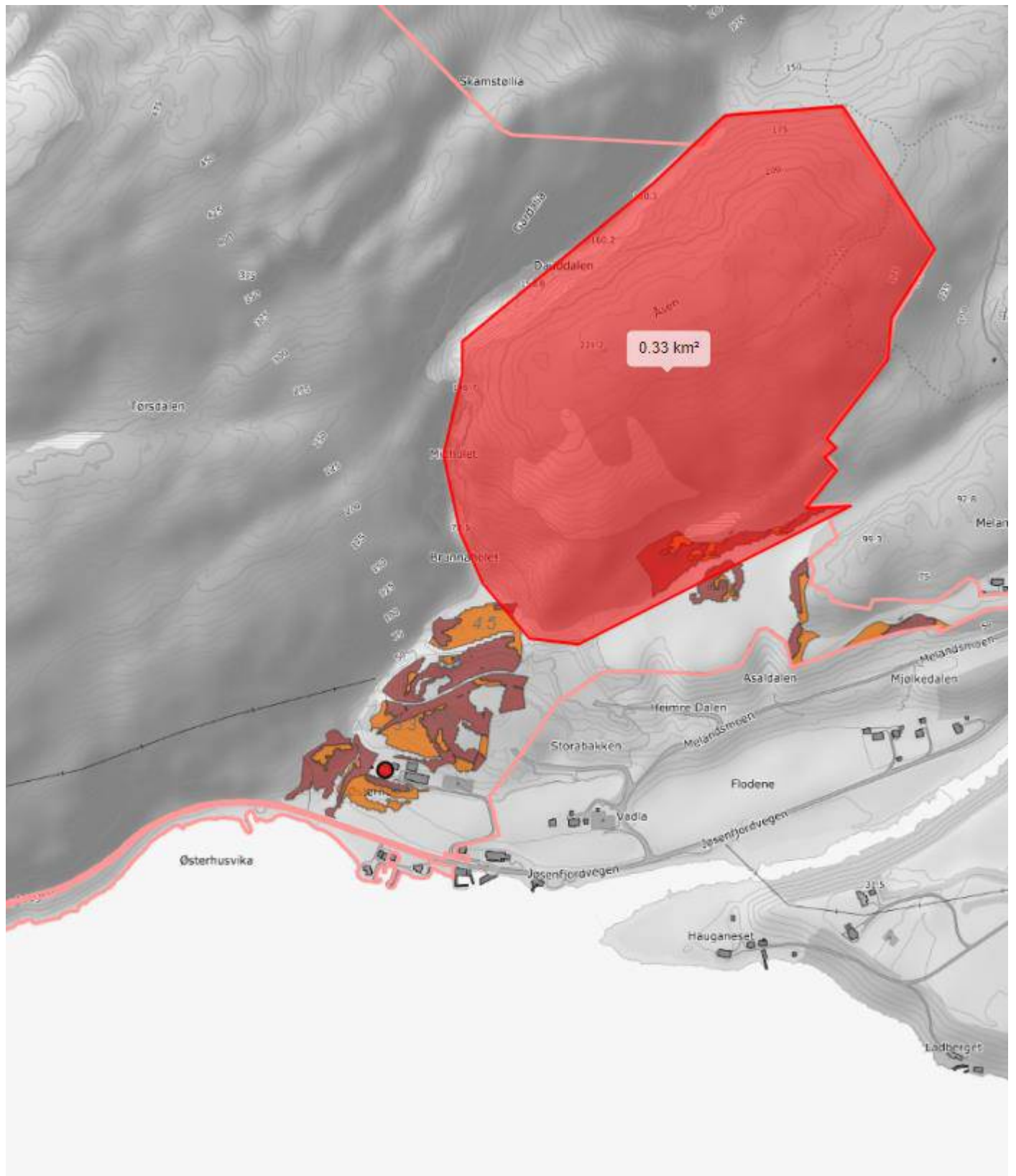
Frå: Eivind Selvikvåg <eivindselvikvaag@hotmail.com>
Send: tirsdag 20. februar 2024 10:58
Til: Kristine Eriksen Eia; Hjelmeland Kundesenter
Kopi: svein.meland@heidelbergmaterials.com;
bard.dagestad@heidelbergcement.com
Emne: INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG
MASSEHANDTERING
Vedlegg: Innspel til plan for byggeråstoff.pdf

Hei Kristine.

Vedlagt er innspill til kommunedelplan byggeråstoff og massehandtering.

Jeg fikk ikke lagt kartet inn i dokumentet så jeg limer det inn her i mailen. Aktuelt område er markert rødt i kartet.

Dette gjelder eiendom 27/1 i Jøsenfjorden hvor det i dag er et pågående masseuttak.
Ønsker å utvide området og inkludere uttak fra fjell.

INNSPEL 5 :

INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Dato: 26.01.2024

Opplysninger om forslagsstillar:

Namn: Norsk Stein AS Adresse: Jelsavegen 512, 4234 Jelsa Telefon: 920 77 298 Epost: bjornmartin.vikagjesteland@norsk-stein.no
--

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- ☐ Privatperson
- ☒ Foretak
- ☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Norsk Stein AS ønsker å bidra med innspill til kommunedelplanen for byggeråstoff og massehåndtering.

Vi er fullt klar over at etablering av et nytt steinbrudd innebærer inngrep i naturområder. Vi må derfor understreke at dette forslaget befinner seg i en tidlig fase og at vurderingene i vedlagt skjema er gjort etter beste evne basert på tilgjengelig informasjon. Norsk Stein er ydmyke for at det kan finnes informasjon vi ikke har hatt kunnskap om og som kan endre de vurderingene vi har gjort.

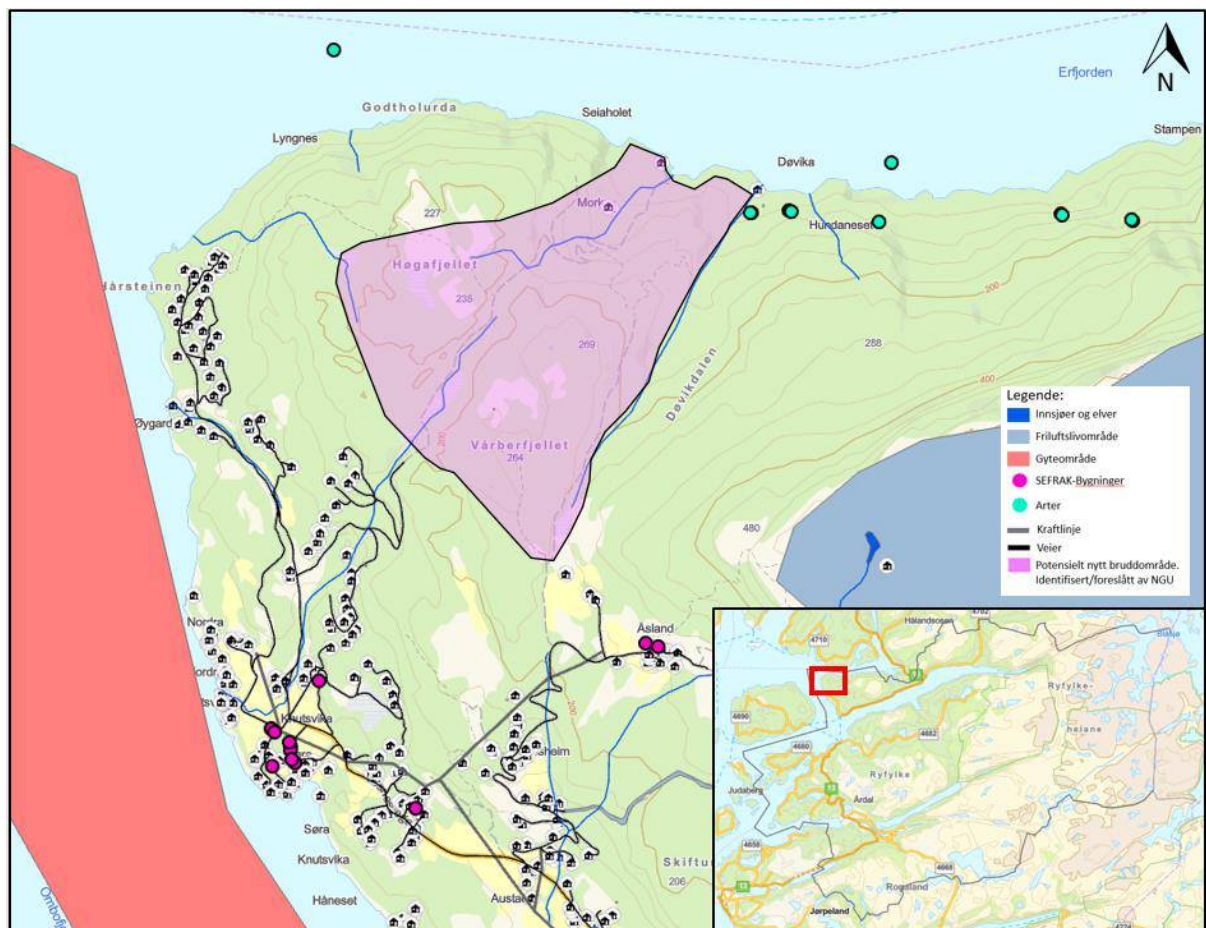
NGU (Norges Geologiske Undersøkelse) har identifisert 14 mulige pukkkforekomster i Hjelmeland kommune.

Basert på berggrunnen, topografien, nærhet til sjø, samt flere andre faktorer, mener vi at **Jøsneset** (se figur 1) er den forekomsten med størst potensiale. Våre geografiske analyser har også pekt på andre mulige områder i Hjelmeland kommune. Et av disse områdene er Dyneneset. Vi ser dog på dette området som mer utfordrende med tanke på omkringliggende bebyggelse. Middagsåsen har også potensiale, men den befinner seg hovedsakelig i Suldal Kommune.

Eigedom (gards- og bruksnummer): Jøsneset (Se figur 1).

Som nevnt tidligere er vi i en tidlig fase, og ser dermed kun på større geografiske områder. Området som Norsk Stein foreslår (Jøsneset), har også blitt foreslått av NGU i sin karlegging i 2010 (*Grunnlagsmateriale for regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke. Rogaland fylke 2010*).

Ved riktig valg av uttaksretning og driftsmetode vil påvirkningen av fritidsboliger og boliger bli lav.

Figur 1: Norsk Stein AS ønsker å se nærmere på området NGU har identifisert (lilla område). Bilde er hentet fra ArcMap.

Bygd: Skiftun / Jøsneset

- ☐ Sand/grus
- ☒ Pukk
- ☐ Naturstein
- ☐ Masselagring

☒ Nytt uttak

- ☐ Utviding/endring av eksisterende

Vurderingene i vedlagte skjema er gjort etter beste evne ut ifra tilgjengelig informasjon. Norsk Stein er ydmyke for at det kan finnes informasjon vi ikke har hatt kunnskap om og som kan endre de vurderingene vi har gjort.

Skildring av innspel:

- **Avklart med/Informert grunneigar/ar?** Nei.
- **Storleik på område i daa – (eksisterande + nytt ved utviding):** Størrelsen på området avhenger av mer kunnskap om ressursen i område. NGU har i sin kartlegging foreslått et område på 1,3 km² (1 300 daa).
- **Storleik på masse i kubikkmeter:** 150 000 000 m³. For å kunne gjøre en sikker evaluering av en ressurs er det behov for kjerneboring og mer geologisk kartlegging.
- **Tidsperspektiv på uttak:** 50 år +. Tidsperspektiv vil være avhengig av størrelse på uttak og produksjonsvolum.
- **Anvendelsesområde:** Pukk og grus benyttes til alt fra vegbygging, betong, jernbaner, asfalt og drenering ++
- **Massane er eigna for:** Tilslag til betong, asfalt, jernbane og offshore (kabler og vindmølle forankring/beskyttelse).
- **Planstatus pr i dag:** LNF
- **Ev anna – beskriv:**

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☒ Inga drift knytt til uttak/masselagring
- ☐ Masselagring (mellombels, for gjenbruk)
- ☐ Grus-/sanduttak
- ☐ Naturstein

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): - nasjonal – regional – lokal
NGU har klassifisert område/ressursen som Nasjonal betydning.

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET**(Fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er til dømes sjekka i verdivurderinga?****Temakart Rogaland? Andre kjelder?**

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark	Middels verdi	Arealdekke fra N50 Kartdata viser at største del av uttaksområdet er registrert som skog. Noen mindre deler er registrert som åpent område eller myr. Kilde: Kartverket, hentet fra Geonorge.no
2	Naturverdiar/naturmangfald	Middels verdi	Arter av forvaltningsinteresse er observert i utkanten av det foreslåtte uttaksområdet (figur 1). Kilde: Miljødirektoratet, hentet fra Geonorge.no
3	Kulturminne landskap	Lav verdi	Ingen kulturminner (SEFRAK-bygninger) ligger innenfor det foreslåtte området. I sørlige ende vil det være et kulturminne ca. 400m fra det foreslåtte området (se figur 1). Kilde: Riksantikvaren, hentet fra Geonorge.no
4	Rekreasjon friluftsliv	Middels verdi	Data fra miljødirektoratet viser ingen friluftsområder i det foreslåtte området. Herefjellet og Smalaheia er de nærmeste turområdene (ca. 700m i luftlinje). Området ligger i nærhet til fritidsboliger, dermed er det sannsynlig at det går noen lokale stier som kan være i konflikt med uttaksområdet, men som ikke er registrert i databasen til Miljødirektoratet. Kilde: Miljødirektoratet, hentet fra Geonorge.no
5	Nærleik til bustader/fritidsbustader	Høy verdi	Det ligger én fritidsbolig (med tilhørende naust og landbruksbygning) i direkte konflikt innenfor det foreslåtte området. Sørvest for det foreslåtte området er det flere boliger og fritidsboliger i nærheten.

			Ved riktig valg av uttaksretning og driftsmetode vil påvirkningen av fritidsboliger og boliger bli lav. Kilde: Kartverket, hentet fra Geonorge.no
6	Transport frå mottak	Lav verdi	Vil hovedsakelig foregå ved bruk av skip, derav lav påvirkning.
7	Støy/støv	Middels verdi	Støv og støy er en utfordring for pukkverk, men vi har gode erfaringer fra eksisterende anlegg med tiltak som begrenser støv og støy.
8	Ras/flaum	Lav verdi	Data fra NVE viser ingen fare for flom eller skred. Kilde: NVE, hentet fra Geonorge.no
9	Sysselsetting		Etablering av et steinbrudd vil bidra til verdiskapning i kommunen.
10	Vassførekomstar	Lav verdi	Ingen større vannforekomster i området rundt det foreslåtte nye uttaksområdet (figur 1). Kilde: NVE, hentet fra geonorge.no
11	Drikkevatn	Lav verdi	Nærmeste kilde er Skiftun Vannverk.
12	Grunnvatn	Lav verdi	Det er flere «private» vannbrønner i bolig/fritidsbolig området vest for bruddområdet. Kilde: NVE, hentet fra geonorge.no
13	Barn og unge sine interesser	Lav verdi	Det er ingen skoler/barnehager i området. Det er heller ingen kjente friluftslivsområder eller idrettsarenaer.
14	Grunnforhold	Lav verdi	Største del av området er «bart fjell», et mindre område er morenemateriale. Kilde: NGU, hentet fra geonorge.no
15	Trafikktryggleik ved transport til mottak		Mangler datagrunnlag til å si noe om trafikktrygghet
16	Verdiar knytt til fisk og vilt	Lav verdi	Det er gyteområde vest for det foreslåtte område (Se figur 1). Kilde: fiskedirektoratet, hentet fra geonorge.no
17	Nærleik til kraftlinje/høgspent	Lav verdi	Nærmeste kraftlinje/høgspent er 400m fra det foreslåtte området. Kilde: NVE, hentet fra geonorge.no

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak: Ved riktig valg av uttaksretning og driftsmetode vil påvirkningen av fritidsboliger og boliger bli lav. Tiltak som for eksempel vanning, støyskjerming (eks. innebygget anlegg) og støvsamlingssystem vil redusere risiko for støv og støy.

Namn på den som har fylt ut vurderinga over: Martin Vika Gjesteland (geolog) og Heidrun Myrvold Sande (geolog).

Risiko og sårbarheitsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgjande:

- Risiko- og sårbarheitsforhold i samband med uttaket, det vil sei er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar.
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjemaet skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Skjemaet fungerer som ei sjekkliste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Namn: Jøsneset
--------------------------	-----------------------

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	Nei	
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabilt?	Nei	På generelt grunnlag vil det alltid bli gjort geotekniske undersøkelser før eventuelt etablering av masseuttak
Er det fare for flaum eller erosjon?	Nei	
Er det fare for stormflo? Bølger?	Nei	
Er det radon i grunnen?	Ja	Radon er en gass som «siver» ut av berggrunnen konstant. Dette gjelder store deler av Norge. Gneis og granodioritt vil frigi radon, men dette er ikke en fare når man driver et åpent steinbrudd.
Er det fare for spesielle vêrforhold? (Lokale forhold som til dømes vind, spesielle terrengformasjoner eller anna.)	Nei	
Eventuell anna naturbasert fare i området?	Nei	

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?	Nei	Massene vil bli tatt ut med skip.
Er det fare med omsyn til elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?	Nei	

Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?	Ja	Eksempel på tiltak for å begrense støv og støy - Innebygget anlegg - Støyskjerming/støydempende materialer - Vannsprøyting/vanning
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og/ eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?	Ja	Hovedutfordring er avrenning av steinstøv/silt til sjø. Eksempel på tiltak for å begrense avrenning til sjø er sedimenteringsbassenger, grøfter, overvåkingssystem og avrenningbarriere
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?	Nei	

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	
Fagkyndige undersøkingar	
Geolog i Norsk Stein AS	X

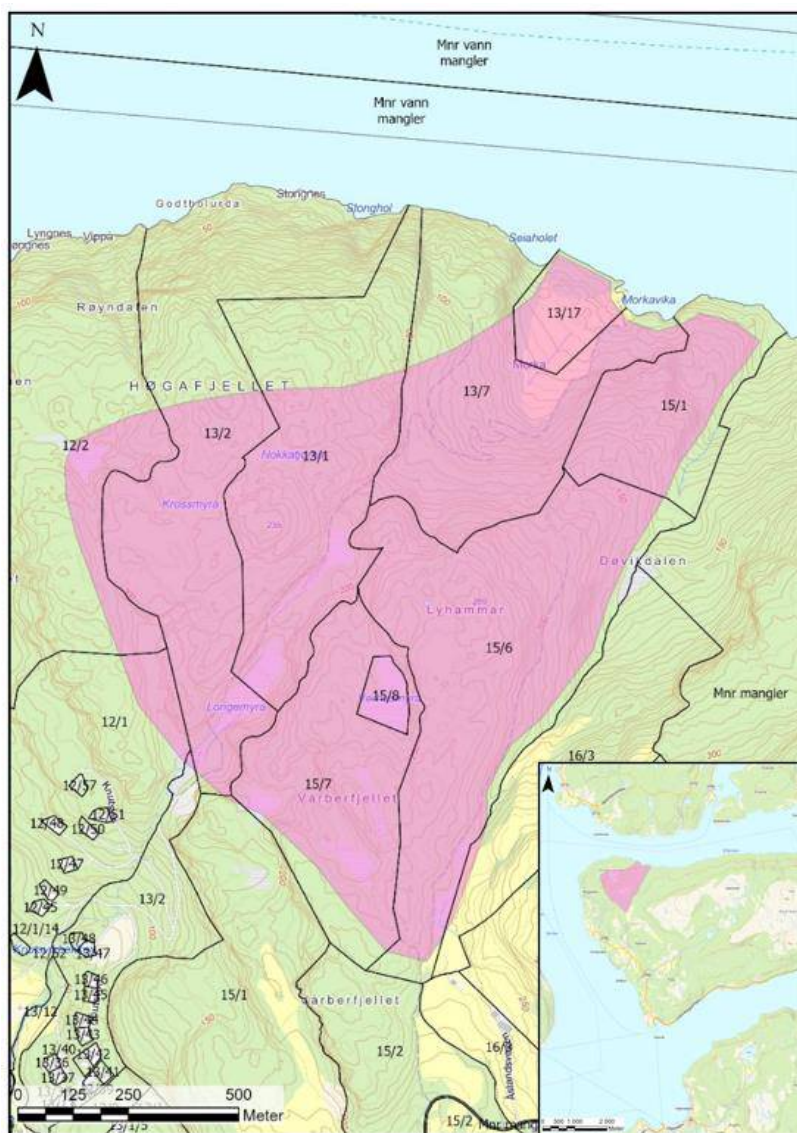
Dato: 26.01.2024 Namn på ansvarleg: Martin Vika Gjesteland (geolog) og Heidrun Myrvold Sande (geolog)

Informasjon om innspill til kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland kommune

Innspill til kommunedelplan- nytt uttaksområde på Jøsneset

Mibau Stema Norge AS ønsker å informere om at vi har sendt inn innspill til kommunedelplanen for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland kommune. Innspillet gjelder et område på Jøsneset som vi mener bør vurderes til uttak av fast fjell, se kartet under (figur 1).

Dette område ble identifisert av NGU (Norges Geologiske Undersøkelse) i 2010 som et potensielt uttaksområde med nasjonal betydning. Steinen i området egner seg til produksjon av byggeråstoff slik som pukk.

Figur 1: Uttaksområdet som er spilt inn til kommunedelplanen.

Foreløpig har vi kun gitt et innspill til kommuneplanen, og det er ikke foretatt noen større undersøkelser eller beslutninger ennå. Vi vil også understreke at dersom området viser seg å være egnet for utvinning, vil transport av stein foregå ved bruk av skip fra nordsiden av uttaksområdet, mot Erfjorden.

Invitasjon til dialogmøte

For å sikre åpenhet inviterer vi dere til et dialogmøte, hvor vi ønsker å dele mer informasjon om våre planer, lytte til deres innspill, og svare på eventuelle spørsmål dere måtte ha.

Møtested: **Jøsneset Grendasenter**

Dato: **3 oktober 2024**

Klokkeslett: **18:00 – 19.30**

Om Mibau Stema Norge AS og Mibau Stema Group

Mibau Stema Norge AS (tidligere Norsk Stein) er veletablert som en viktig arbeidsgiver i Rogalandsregionen: Selskapet ble grunnlagt i 1987 og har støttet idrettslag, skoler og samfunnsaktiviteter i årevis, samtidig som de har implementert bærekraftige gruvedriftsløsninger. Våren 2024 endret Norsk Stein navn til Mibau Stema Norge AS.

Mibau Stema Group er en av de største leverandørene av mineralske byggematerialer i Nord-Europa, og har tilstedeværelse i syv europeiske land med over 500 ansatte. Steinbruddene – som utelukkende ligger i Norge – produserer om lag 17 millioner tonn høykvalitets tilslag hvert år. Disse materialene brukes til bygging av infrastrukturprosjekter: det være seg veier, jernbanelinjer, tunneler, broer, offshorekonstruksjoner og kystvernprosjekter samt bygningskonstruksjon

Les mer om oss på <https://www.mibau-stema.no>

Vel møtt på Grendasenteret den 3. oktober kl 18!

Med vennlig hilsen

Martin Vika Gjesteland
Geolog
Mibau Stema Norge AS

Mail: bjornmartin.vikagjesteland@mibau-stema.no
Mobil: +47 920 77 298
Web: www.mibau-stema.com

Mibau Stema Norge AS, Jelsavegen 512, NO – 4234 Jelsa
Register Court: 958990022
Managing Director: Tor Helge Hilmarsen

MERKNAD 5.1.1

Frå: Kristian Ringgaard Zweidorff <kristzwei@gmail.com>
Send: mandag 7. oktober 2024 14:38
Til: Hjelmeland Kundesenter
Emne: Forespørsel om steinbruddplaner i Knutsvikheia

Att: Hjelmeland Kommune v/ Haldis K Nilsen og ordfører Anita Husøy Riskedal

Jeg viser til ønsket fra Mibau Stema AS om å etablere enda et steinbrudd i Ryfylke, nærmere bestemt i Knutsvikheia. I den anledning har jeg noen oppfølgingsspørsmål til Hjelmeland Kommune.

1. Grovt konsekvensutredning: Dere nevner at områdene som er foreslått for steinbruddsdrift vil bli "grovt konsekvensutgreidd." Kan dere forklare hvorfor det kun skal gjennomføres en grov utredning i denne tidlige fasen? Når vil det bli utført en mer detaljert og grundig utredning som tar hensyn til både de miljømessige, sosiale og økonomiske konsekvensene? Hvilke spesifikke faktorer vil bli inkludert i den grundigere utredningen?
2. Mibau Stema Group er en økonomisk solid og svært lønnsom global aktør. Selskapet er majoritetseid av HeidelbergCement Group, som i 2022 omsatte for 21 milliarder euro. Mibau Stema, med sin betydelige produksjonskapasitet og lange kontantstrømmer fra steinbrudd, opererer svært robust økonomisk. Det er viktig at Hjelmeland Kommune sikrer seg og fellesskapet sin andel av lønnsomheten som konsernet får ut av Knutsvikheia. Dette kan skje gjennom betydelige bidrag til kommunekassen, arbeidsplasser eller oppdrag for lokalt næringsliv, men uansett bør det sikres at prosjektet ikke medfører negative konsekvenser som forringelse av natur, helse, livskvalitet eller muligheter for å bo og trives i kommunen. Til tross for et anslått tidsperspektiv på 10-12 år, bør kommunens ansatte og politikere vie dette en oppmerksomhet som om det skulle være i drift allerede neste år. Med bakgrunn i dette, vil dere vurdere å pålegge selskapet å bekoste en grundig konsekvensutredning allerede nå? Hvis nei, hvorfor ikke?
3. Erfaringer fra Jelsa: Har dere gjennomført en evaluering av de positive og negative effektene som steinbruddet på Jelsa har hatt på Suldal kommune siden driften startet i 1987? Hva har vært konsekvensene for lokalsamfunnet, naturen, og folkehelsen i dette området, og hvordan planlegger dere å bruke disse erfaringene i vurderingen av steinbruddet i Knutsvikheia?
4. Vektlegging av positive vs. negative effekter: Har kommunen kartlagt de potensielle positive effektene av steinbruddet for lokalbefolkningen og kommuneøkonomien, og hvordan vil disse bli vektlagt i forhold til de negative effektene? Hva er deres vurdering av hvor mange arbeidsplasser som faktisk vil skapes, og hva vil de økonomiske fordelene være for kommunen, sett opp mot de langsiktige miljø- og helsekonsekvensene?
5. Problemer knyttet til steinbrudd: Det er kjent at steinbrudd ofte fører til problemer som luftforurensning, støy, rystelser, og ødeleggelse av landskap. Har dere gjennomført vurderinger av hvordan disse faktorene kan påvirke nærområdet og Jøsneset? Hvordan har kommunen tenkt å følge opp potensielle konsekvenser som støv og støy for innbyggere og miljøet?
6. Overlappende nedfallsområder fra Jelsa og Knutsvikheia: Dersom man tegner nedfallsringer for støv fra både det eksisterende steinbruddet i Jelsa og det foreslåtte i Knutsvikheia, vil store deler av Suldal og Hjelmeland kommune ligge innenfor nedfallsområdet. Har det blitt gjort en vurdering av hvordan dette vil påvirke lokalsamfunnet når vi ser for oss at området potensielt vil være et nedfallsområde i totalt 100 år framover? Hvilke tiltak er planlagt for å sikre at dette ikke blir en langsiktig helse- og miljøbelastning for innbyggerne?
7. Langsiktig nedfallsområde: Med et perspektiv på 50 år for driften av steinbruddet, kombinert med erfaringene fra Jelsa, er det noen konkrete tiltak som planlegges for å overvåke og

minimere langvarige konsekvenser for både natur og befolkning i Hjelmeland kommune? Hva vil kommunen gjøre for å sikre at eventuelle negative konsekvenser ikke blir en byrde for fremtidige generasjoner?

Jeg ser fram til svar på mine spørsmål over.

Med vennlig hilsen,
Kristian Ringgaard Zweidorff
Ordfører Scheies gate 26
4083 Hundvåg
Telefon (+47) 91367982

MERKNAD 5.1.2

Frå: Arild Fossa <Arild.Fossa@expro.com>
Send: mandag 14. oktober 2024 07:22
Til: Hjelmeland Kundesenter
Kopi: Helge Erga; k.bakkedal@hotmail.com
Emne: Innspill plansak 20/1120 Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland (mail 1)
Vedlegg: Sak 20_1120 - Innspill Vann til hytter og hus.pdf; Sak 20_1120 - Innspill Helse og Miljø skadelig kvarts-støv.pdf; Sak 20_1120 - Innspill Rasfare.pdf; Sak 20_1120 - Innspill Tursti til Høgafjellet.pdf

Hei,

Her er første mail med innspill til plansak **20/1120 Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland**.

Denne er innsendt på vegene av undertegnede, Kjellaug Bakkedal og Helge Erge på vegne av hyttene i Norda-Knutsvik og i Øygarden. Kontaktdetaljene på innsender ligger øverst på side 1 i vedlagte innspill.

Flere innspill blir forberedt og vil komme de nærmeste ukene.

Arild Fosså | Sr. Technical Manager | DST/TCP

Switch: +47 5169 5400 | Direct: +47 5169 5445 | Mobile: +47 9944 1640
Expro Norway AS | Energivegen 12A 1 | 4056 Tananger | Norway

Arild.Fossa@expro.com

expro.com | NYSE: XPRO

Engineers should know, not believe

© 2024 Expro. All rights reserved. This electronic transmission, and any attachments hereto, is intended only for the use of each individual recipient named above and may contain information belonging to the sender that is confidential, proprietary, is subject to copyright, constitutes a trade secret, and/or is legally privileged. If you are not an intended recipient, you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or the taking of any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited, and may be unlawful. If you have received this transmission in error, please immediately (i) notify the sender, (ii) permanently delete the original and all copies of this electronic transmission and all attachments hereto, and (iii) destroy all printouts of this electronic transmission and all attachments hereto. Please note that electronic transmissions to and from the sender may be monitored by the sender's employer.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Innspill om [Vannforsyning i Norda-Knutsvik](#)

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Arild Fosså, grunneier av eiendom 12/32, E: arild.fossa@lyse.net, M: 9944.1640, på vegne av hyttene utskilt fra Grn 13, Bnr 2, Gnr 12, Bnr 1 og Gnr 12, Bnr 2

Beskrivelse av innspillet:

	Grunnvannet i nordre Knutsvikområdet vil bli påvirket av Mibau Stema Norge AS sitt forslag. I tillegg vil vanntilsiget til Knutsvikbekken bli avskåret. Hytteteierne er bekymret for at brønnvann tilgangen vil bli påvirket. Vi regner med at uttørking vil skje for de øvre hyttene først, og så få en gradvis uttørking av brønnene nedover i området over tid. Knutsvikbekken vil og tørke ut i lengre perioder siden myrene den kommer fra vil bli fjernet.
<i>Borede vannbrønner i Knutsvikområdet – i tillegg kommer naturbrønner.</i>	

Sjekkliste item for vurdering av risiko, sårbarhet og konsekvenser

(basert på Sola Kommune sin sjekkliste-mal for støtte til plan- og bygningsloven § 28-1 for areal plan saker)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Samfunnssikkerhet:				
25	Medfører bortfall av tilgang på følgende tjeneste spesielle ulemper for området?			
	• Vannforsyning	X		
	• Finnes det alternativ tilgang/forsyning ved brudd/bortfall? (<i>Kortsiktig</i>)		X	Permanent for Knutsvik-bekken, kortsiktig for hytter, fastboende/gårder.
	• Finnes det alternativ tilgang/forsyning ved brudd/bortfall? (<i>Langsiktig – for hytter og fastboende / gårder</i>)	X		Tilknytning til kommunalt vann, eventuelt annen løsning fra Mibau Stema Norge AS

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Innspill om Helse og Miljø skadelig kvarts-støv

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Helge Erga, grunneier av eiendom 12/50, E: helge@hmsks.no , M: 907 69 669
på vegne av hyttene i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik

Beskrivelse av innspillet:

	Det ble under informasjonsmøte 03.10.24 på Jøsneset Grendahus opplyst om at NGU sine prøver som er tatt i område i 2009 inneholder hele 32% av det helseskadelige stoffet Kvarts. Kvartsstøv er kreftfremkallende og kan føre til lungekreft, Kols og hjerte- og karsykdom. Grenseverdi CAS-nr. 14808-60-7 Krystallinsk silika (SiO₂), α-kvarts. Respirabelt støv - 0,05 mg/m³. (Ref. lenke til Areidtilsynet for mer info.) Støvet Kvarts er nr 2 av verstinger etter Asbest. Hytteneierne er svært bekymret for dette.
<i>Spredningskart over det farlige grunnstoffet Kvarts. Rød strek er 3,5 km og Blå strek er 1 mil fra nytt uttaksområde (illustrativt)</i> Ref. supplerende informasjon på følgende side	

Lenker

Folkehelse Instituttet - [Svevestøv - FHI](#) – Generelle krav i forhold til svevestøv

Arbeidstilsynet - [Kvarts \(arbeidstilsynet.no\)](#) – Informasjon om kvartsstøv

Arbeidstilsynet - [Vedlegg 1: Liste over grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren \(arbeidstilsynet.no\)](#)

Forskningsrapport publisert 28 august 2021 - <https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-021-16079-4> - Spredning av støv fra steinbrudd

Fakta om kvarts støv - <https://roadmaponcarcinogens.eu/wp-content/uploads/2017/12/SILICA-DUST-NOR-2.pdf>

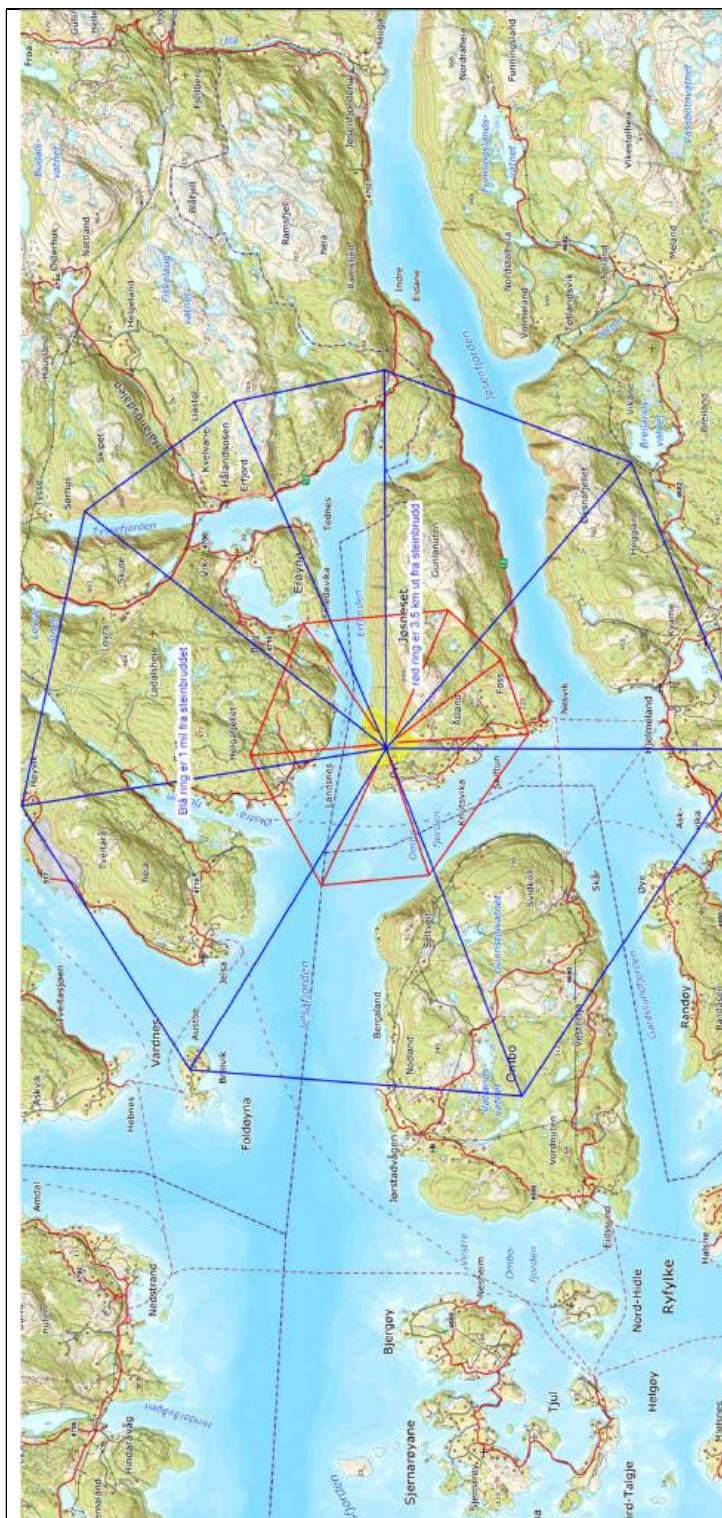
ROS vurdering av innspill (basert på vanlig mal for Areal Plan – Samfunnsdel vurdering)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Virksomhetsrisiko/fare fra eksisterende bruk:				
20	Er utbygging i området forsvarlig?		X	spredning av kreftfremkallende kvartsstøv
	Vil nybygging begrense muligheter for videreutvikling av eksisterende virksomheter og anlegg?	X		Helsefare vil forhindre eksisterende virksomhet i og rundt Jøsneset og innover Erfjord inkl. Hålandsosen.

ROS vurderingen ovenfor i forhold til svevestøv av kvarts må muligens suppleres med ytterligere spesialisert ROS vurdering. Det er også anbefalt å få gjort sprednings-simuleringer av kvarts-støv og generelt svevestøv fra et anlegg i Morka i forhold til diverse vindretninger, ikke minst siden tiltaket i Morka påvirker andre kommuner (Suldal og Stavanger).

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Supplerende informasjon

Spredningskart over det farlige grunnstoffet Kvarts. Rød strek er 3,5 km og Blå strek er 1 mil fra nytt uttaksområde (illustrativt)

Det ble under informasjonsmøte 03.10.24 på Jøsneset Grendahus opplyst om at NGU sine prøver som er tatt i område i 2009 inneholder hele 32% av det helseskadelige stoffet Kvarts.

Kvartsstøv er blant annet kreftfremkallende og kan føre til lungekreft, Kols og hjerte- og karsykdom.

Det tar vanligvis mellom 10 og 30 år etter at man har begynt å bli utsatt for kvartsstøv. Det aller tidligste stadiet av sykdommer kan være vanskelig å oppdage, selv med røntgen.

I henhold til forskningsrapport publisert 28 august 2021

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-021-16079-4>

ble det registrert støv fra steinbrudd hele 40 km fra innen 4 timer etter utslipp.

<https://roadmaponcarcinogens.eu/wp-content/uploads/2017/12/SILIC-A-DUST-NOR-2.pdf>

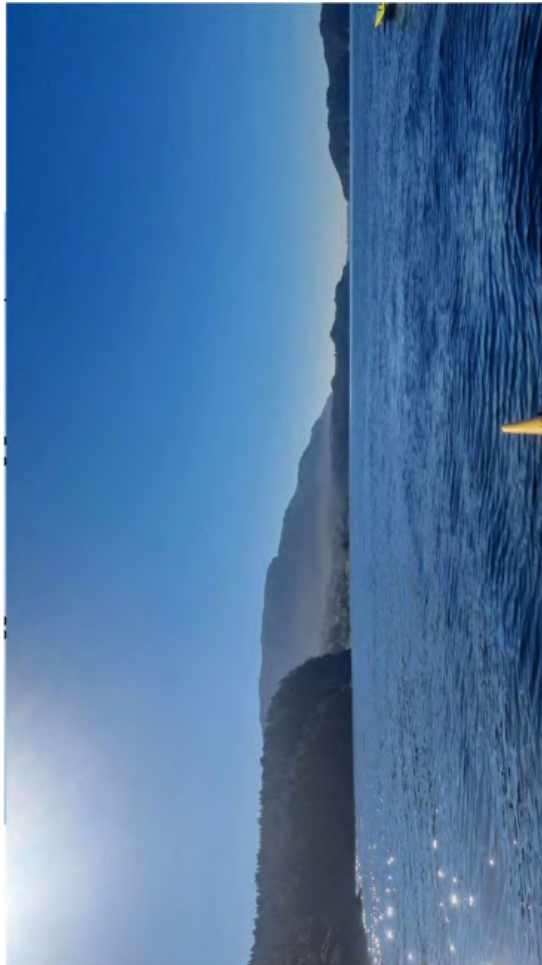
Støvet Kvarts er nr 2 av verstinger etter Asbest.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Supplerende bilder kopiert fra «La Sandsfjorden Leva!» brev til Fylkeslegen og Statsforvalteren i Rogaland 25. september 2024. Illustrasjon av støvsky fra steinbrudd på Jelsa – som vil kunne være tilsvarende for et nytt steinbrudd i Morka på Jøsneset.

	
Høyvikosen 18.september 2024	Høyvikosen 18.september 2024
	
Ottøysundet 18.september 2024	Kalvikneset og syner sprenginga frå andre sida av fjorden 18.september 2024

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

svevestøv som ligg over brotet og grenda
(Jelsalandet) 21.september 2024

Støv som har lagt seg på bordplate i
Skreddarnesvegen 18.september 2024

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Innspill om [Rasfare](#)

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Arild Fosså, grunneier av eiendom 12/32, E: arild.fossa@lyse.net, M: 9944.1640,
på vegne av hyttene utskilt fra Grn 13, Bnr 2, Gnr 12, Bnr 1 og Gnr 12, Bnr 2

Beskrivelse av innspillet:

Utsnitt fra NVE sitt Aktsomhetsområde-kart for Jøsneset

Eksisterende vei inn i foreslått tiltaksområde for byggeråstoff uttak går vi et NVE anerkjent aktsomhetsområde for både Steinsprang og potensielle Jord-Flomskredområde. Grunnen under eksisterende vei har ukjent beskaffenhet.

Hytteneierne er bekymret for at regulær trafikk på veien inn til Morka via eiendom 12/1 og 13/2 kan utløse steinsprang og eventuelt jordskred som vil kunne være en fare for hyttebeboere og gården som bruker veien daglig, pluss at veien kan bli ufarbar for hytteneierne og gården.

Sjekkliste item for vurdering av risiko, sårbarhet og konsekvenser

(basert på Sola Kommune sin sjekkliste-mal for støtte til plan- og bygningsloven § 28-1 for areal plan saker)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Naturreisiko/naturfare:				
11	Er området utsatt for steinskred eller jordskred? Er det utsatte stup i eller i nærheten av området?	X		Anerkjent aktsomhetsområde av NVE (spilt inn av Hjelmeland til NVE)
12	Er området geoteknisk stabilt/sikre grunnforhold?	(X)		Uavklarte grunnforhold (ingen kjent evaluering)

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Innspill om [Turstier til Høgafjellet, Morka, Dødvikdalen og Åsland via Dødvikdalen](#)

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Kjellaug Bakkedal, grunneier av eiendom 12/47, E: k.bakkedal@hotmail.com,
M: 4803.9268, på vegne av hyttene utskilt fra Grn 13, Bnr 2, Gnr 12, Bnr 1 og Gnr 12, Bnr 2

Beskrivelse av innspillet:

 <i>Turveier i området (ref. Hjelmeland Kommune sin kart-tjeneste)</i>	Fire turstier / veier vil bli rasert av tiltaket foreslått av Mibau Stema Norge AS. (Høgafjellstien, Morkaveien, Dødvikdalstien og stien til Åsland via øvre del av Dødvikdalen) Registrert besøkstall for Høgafjellet ligger stabilt på ca. 200 per år. For de andre stiene er antallet ukjent, men betydelig. Stiene benyttes og til jaktformål. Norda Høgaste turen, hvor hvor Hjelmeland Turlag arrangerer den årlige «Hardhausen» turen blir også hardt berørt av tiltaket.
--	---

[Ref. supplerende informasjon på følgende sider.](#)

Sjekkliste item for vurdering av risiko, sårbarhet og konsekvenser

(basert på Sola Kommune sin sjekkliste-mal for støtte til plan- og bygningsloven § 28-1 for areal plan saker)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Naturverdier, naturmangfold, landskap:				
32	Har området eller nærområde spesielle landskapskvaliteter?	X		Ref. supplerende informasjon
Friluftsliv, forholdet til allmennheten:				
34	Ligger området nærmere strandlinjen enn 100 m?	X		
35	Ligger tiltaket nær eller i konflikt med områder som er avsatt til friluftsområde eller har stor verdi for allmennheten? Brukes området til jakt, fiske, sanking av bær e.a.	X		Stor verdi som turområde. Brukes til jakt, fiske, sanking av bær og sopp.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Supplerende informasjon

HØGAFJELL 230 moh, Knutsvik

Høgafjell er eit av fleire turmål på Jøsneset. Turen ligg i Knutsvik og ein kan velja å gå rundturen 5,5 km, 2 timar, eller gå frå A til B. Enten frå Øygarden eller frå skogsveg/ hytteveg via Morkjavegen.

Alle vert belønna med flott utsikt på toppen. Mot vest kan ein sjå Bandåsen og Nedstrands-fjorden. Turboka ligg i postkassen som Hjelmeland Turlag samlar inn kvart år.

Turstien er merka og har variert, noko ulendt og vått, terreng. Startar ein turen i Øygarden følg du merka sti bratt oppover, deretter eit kort ulendt parti ved Hundastien, og fint område gjennom furuskog.

Tek du rundturen går du forbi Nokkatjørna som blenkjer fint i sola med vannliljer om sommaren. I området finn du både blåbær, krekling og tyttebær.

Høgafjell turen vert omtala på nettsida til «Hjelmeland Naturlegvis» og «Jøsneset» heimesida. I tillegg kan ein lesa om Høgafjell i informasjonsskriv «Turstiar Jøsneset» som er utarbeida av Nasjonal foreningen for folkehelsen/Jøsneset Helselag.

Foto: Andreas Rag 10.10.24

Cruiseskipet «Aidaprima» på veg inn vakre Erfjorden. Landsnes i forgrunnen og bak skipet Morkjå med området som Mibau Stema har planar om å iverksetta eit steinbrudd. Den planlagte utskipningshavna kan sjåast rett foran baugen på skipet.

Til venstre på bilete i tåkå kan du skimta området der ein kan gå til Norda Høgaste.

Norda Høgaste turen er registrert i app ut.no.

Kvart år arrangerer Hjelmeland Turlag «Hardhausen». Topptur på Herefjellet: Norda Høgaste-Gunlanuten-Røssenibben- Valafjellet. Turen endar på Fosstemmen der turgåarane samlast. Jøsneset sine innbyggjarar og hyttefolk er deltakarar og det kjem ivrige turgåarar frå distriktet og tilreisande frå Stavanger.

Vil me visa fram eit like urørt og flott natur om nokre år dersom det vert eit steinbrudd?

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Utsiktsbilde frå Høgafjell - Kilde: Hjelmeland Turlag/Svanhild Hjorteland Gbada

Relevante lenker

<https://www.hjelmelandnaturligvis.no/opplevelser/turstiar-p%C3%A5-j%C3%B8sneset>

<https://josneset.no/2018/03/25/ta-turen-til-hogafjell-i-knutsvik/>

<https://josneset.no/wp-content/uploads/2024/07/TURKART2021.pdf>

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
 Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
 Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Registrete besøkstal for turar på Jøsneset

TUR- POST	Tal besøkande 2020	Tal besøkande 2021	Tal besøkande 2022	Tal besøkande 2023
NESDALSFJELL Vaksne Barn	875 739 136	1694 247 1447	1403 1227 176	1184 1068 116
HÅVEHAMMAR Vaksne Barn	1489 1318 171	1660 1491 169	1139 1010 129	986 838 148
FOSSTEMMEN	969	830	522	450
BRYNÅ Vaksne Barn	519 479 40	742 672 70	523 464 59	592 540 52
GUNLANUTEN	466	383	271	232
NORDA HØGASTE	369	349	287	262
TAUSANIBBÅ	296	335	172	204
VALAFJELL	179	259	98	91
HØGAFJELL	126	195	164	206
RØSSENIBBEN	318	121	122	110
	5 606 totalt	6 568 totalt	4701 totalt	4329 totalt

Kilde: Hjelmeland Turlag/Svanhild Hjorteland Gbada

MERKNAD 5.1.3

Fra: Arild Fossa <Arild.Fossa@expro.com>

Sendt: 17.10.2024 10:44:25

Til: Hjelmeland Kundesenter <postmottak-hjelmeland@hjelmeland.kommune.no>

Kopi: Torhild Brekke <torhild@lyse.net>

Emne: Innspill plansak 20/1120 Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland (mail 2)

Hei,

Her er andre mail med innspill til plansak **20/1120 Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland**.

Denne er innsendt på vegene av Torhild Brekke på vegne av hyttene i Norda-Knutsvik og i Øygarden. Kontaktdetaljene på innsender ligger øverst på side 1 i vedlagte innspill.

Flere innspill blir forberedt og vil komme de nærmeste ukene.

Arild Fosså | Sr. Technical Manager | DST/TCP

Switch: +47 5169 5400 | Direct: +47 5169 5445 | Mobile: +47 9944 1640
Expro Norway AS | Energivegen 12A 1 | 4056 Tananger | Norway

Arild.Fossa@expro.com

expro.com | NYSE: XPRO

Engineers should know, not believe

© 2024 Expro. All rights reserved. This electronic transmission, and any attachments hereto, is intended only for the use of each individual recipient named above and may contain information belonging to the sender that is confidential, proprietary, is subject to copyright, constitutes a trade secret, and/or is legally privileged. If you are not an intended recipient, you are hereby notified that any disclosure, copying, distribution or the taking of any action in reliance on the contents of this information is strictly prohibited, and may be unlawful. If you have received this transmission in error, please immediately (i) notify the sender, (ii) permanently delete the original and all copies of this electronic transmission and all attachments hereto, and (iii) destroy all printouts of this electronic transmission and all attachments hereto. Please note that electronic transmissions to and from the sender may be monitored by the sender's employer.

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for

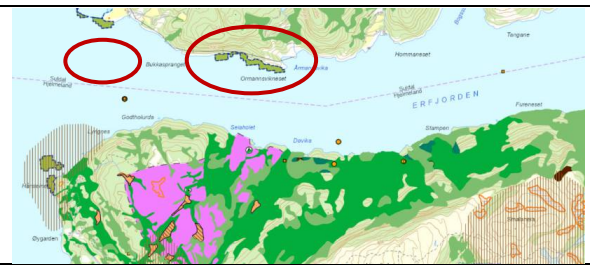
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland

Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Innspill om Fisk og sukkertare

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Torhild Brekke, grunneier av eiendom 12/25, E: torhild@lyse.net, M: 9209.8228 på vegne av hyttene i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik

	Hytte-eierne i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik vil påpeke at det er viktige gyteområder for torsk rundt Morka, og at disse normalt krever involvering av Statsforvalteren for å sette strengere utslippskriterier i gyte-sesongen. Vi vil også påpeke at Erfjorden er en trang fjord med lite utskifting av vann og derfor veldig sårbar overfor et steinbrudd her.
<i>Gyteområder for Torsk i området rundt Morka</i>	
Hytte-eierne vil også påpeke at rett over grensen i Suldal Kommune ligger der sukkertare felt som er registrert som svært viktige av Miljødirektoratet. Vi anbefaler at Hjelmeland tar kontakt med Statsforvalteren og Suldal Kommune angående sukkertarefeltene for vurdering av tiltak i forhold til disse.	 <i>Felt sukkertare som i Miljødirektoratet sitt Naturbase Faktaark med ID BM00102493 har verdi som svært viktig</i>

Supplerende informasjon på følgende side samt vedlegg fra Miljødirektoratet

ROS vurdering av innspill (basert på vanlig mal for Areal Plan – Samfunnsdel vurdering)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Naturrisiko/naturfare:				
15	Vil utbygging medføre fare for økt avrenning og problem med overvann i nedenforliggende eller tilgrensede områder?	X		Utslipp til sjø
Virksomhetsrisiko/fare fra eksisterende bruk:				
19	Er området (sjø) påvirket av nåværende aktivitet/virksomhet? • Fiskeoppdrett	X		Ukjent påvirkning
20	Er utbygging i området forsvarlig?		X	
	Vil nybygging begrense muligheter for videreutvikling av eksisterende virksomheter og anlegg?	X		Fiskeoppdrett i Morka må flyttes. Andre oppdrett vil bli påvirket i ukjent grad.
Arealbruk i eller ved sjø/ vannmiljø:				
29	Er det planlagt sjønær utbygging?	X		
	Vil tiltaket få konsekvenser for allmennhetens tilgang til strandsonen eller vannkvalitet i sjø?	X		Tilgang til strand sonen blir blokkert. Utslipp til sjø kontinuerlig

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for**Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland****Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
	Medfører tiltaket fare for • Kollisjon mellom skip • Kollisjon med infrastruktur	X		Ukjent, ikke vurdert. Behov for Seilingsplan bør utredes.
30	Er det konflikt med andre interesser i sjø?	X		
	Ligger tiltaket i eller nær farled?	X		Erøy (turisme), seilingsled i Erfjorden inn til Hålandsosen og Grieg Seafood sitt anlegg samt ankringsplass for trålere i Bogsund.
	Ligger tiltaket i eller i nærheten av • akvakulturanlegg • biologisk mangfold (ålegrassenger, tareskog m.m.)	X		Flere oppdrettsanlegg i Erfjorden (et direkte i Morka) Viktige sukkertarefelt Viktig gyteområder for torsk

ROS vurdering i forhold til Friluftsliv og forholdet til allmennheten er vurdert i andre innspill fra hytte-eierne i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

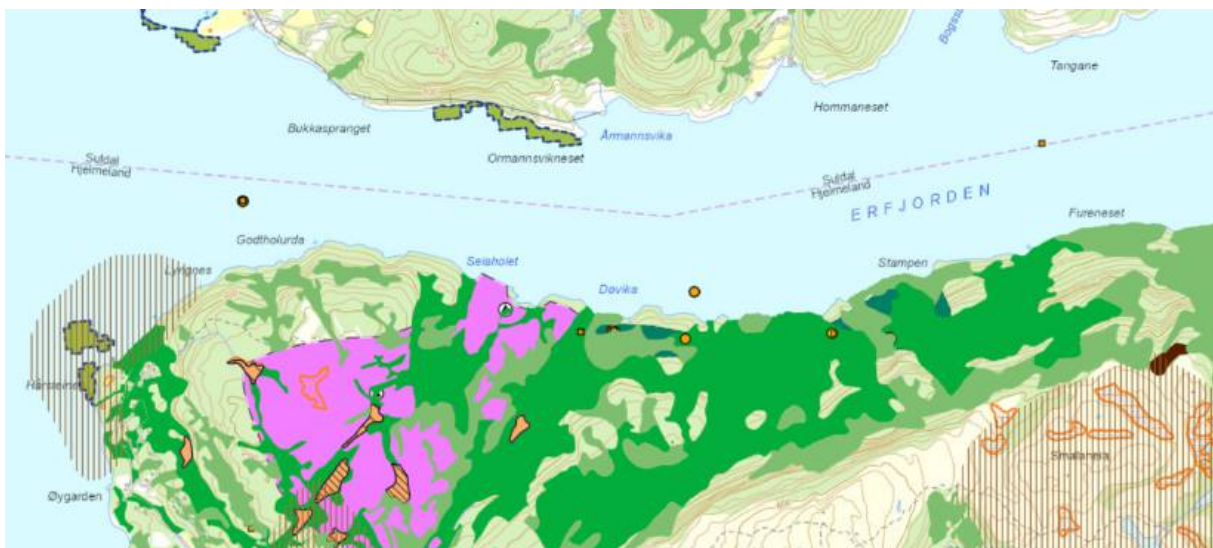
Supplerende informasjon [Fisk og sukkertare](#)

Lokaliteten til forslått nytt steinbrudd er på det smaleste i Erfjorden, der laks og ørret er på vei til og fra Hålandselva. Det sier seg selv at en så stor aktivitet her vil påvirke fiskens bevegelse og liv i fjorden, og må unngås for enhver pris.

På motsatt bredd i Suldal kommune, ligger et felt sukkertare som i Miljødirektoratet i Naturbase Faktaark med ID BM00102493 har verdi som svært viktig:

«Dette er en middels stor tareskogforekomst som får verd i A ut fra størrelsen gitt at den ligger i et beskyttet kystområde, samt at den overlapper med et viktig gytefelt for torsk verifisert av HI.

En middels stor tareskogforekomst i et bølgeskyttet område, som har potensiale for forekomst av sukkertareskog.»

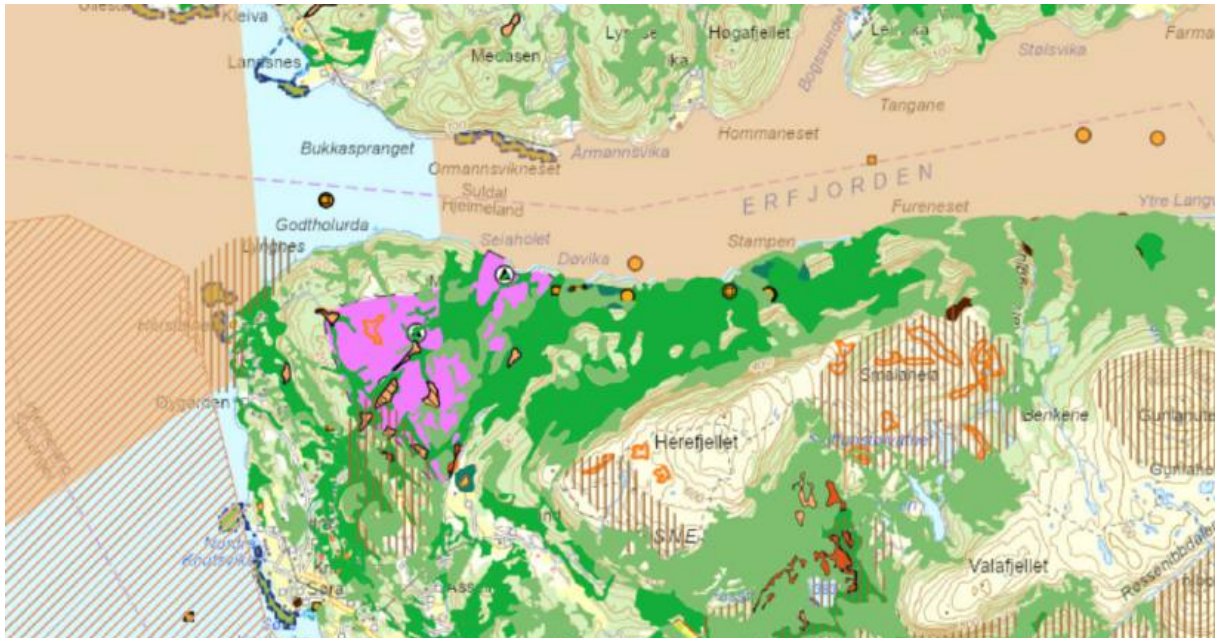

Utsnitt fra Temakart Rogaland som viser markert tareskog i Suldal kommune.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Ref. vedlegg på følgende sider: Naturbase Faktaark med ID BM00102493

Som det framkommer av faktaarket, er det her et viktig gytefelt for torsk. Fiske av torsk er viktig for både fastboende og hyttefolk, og vi ser at bestanden er synkende. Det er derfor av stor betydning å bevare alle gyteområder som finnes.

Oransje og skraverte felt er gyteområder. (Nesten alle sjøområdene rundt Jøsneset er gyteområder)

Erfjord er en fjord med moderat til sjelden utskifting av vannet, og dette fører til lav oksygenmengde. Dette vil gjøre fjorden med alt som lever der, særlig sårbar for utslipp fra et steinbrudd.

Vi vet, og det kommer tydelig fram i faktaarkene fra Miljødirektoratet, at i naturen henger alt sammen med alt. Ødelegger vi et element, får det store konsekvenser for andre, som kanskje ikke umiddelbart er synlige men som får store og kanskje uopprettelige skader.

Vi ber derfor om at Hjelmeland kommune setter bremsene på i tide og ivaretar den fantastiske og varierte naturen som ikke noen gang kan restaureres eller tilbakeføres etter et steinbrudd.

Vi ber også Hjelmeland Kommune om å informer Statsforvalteren om gyteområdene rundt Jøsneset og innover Erfjorden siden det normal er strengere utslippskrav i gytesesongene.

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Vedlegg: Naturbase Faktaark med ID BM00102493 (Miljødirektoratet – Marine naturtyper)

Marine naturtyper

Utskriftsdato: 10.10.2024

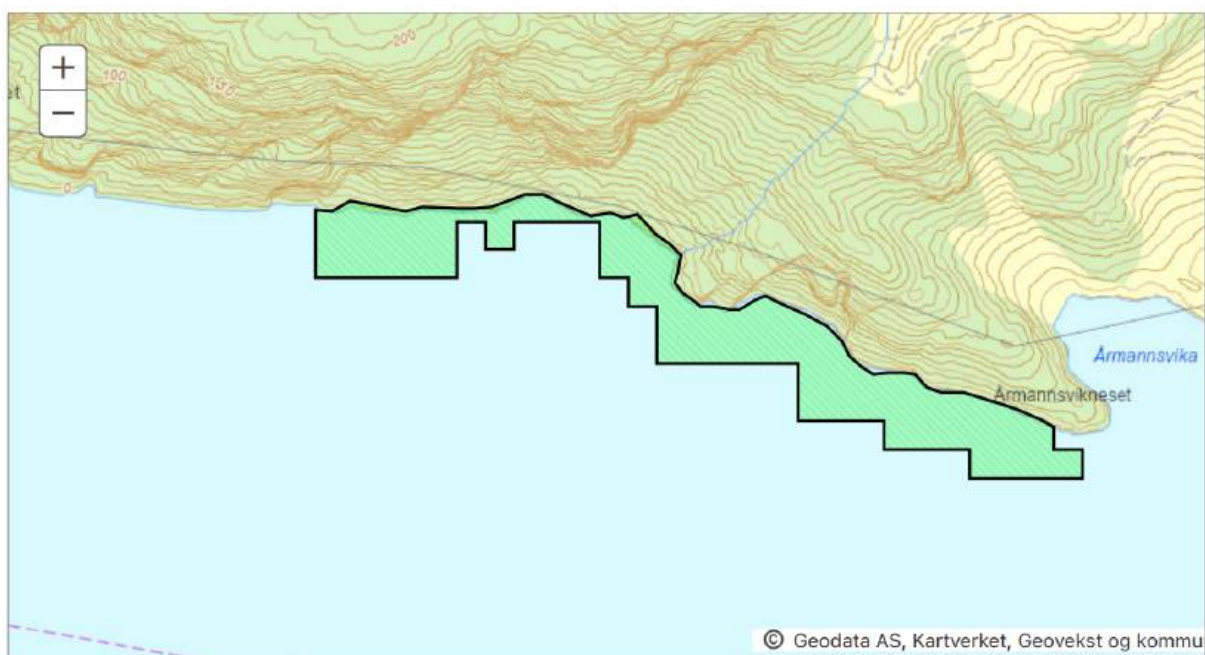
Årmannsvigeneset

ID	BM00102493
Naturtype	Større tareskogforekomster
Utforming	Sukkertare
Verdi	Svært viktig
Registreringsdato	24.06.2015
Nøyaktighetsklasse	> 100m
Verdi begrunnelse	Dette er en middels stor tareskogforekomst som får verdi A ut fra størrelsen gitt at den ligger i et beskyttet kystområde, samt at den overlapper med et viktig gytefelt for torsk verifisert av HI.
Innledning	-
Beliggenhet og naturgrunnlag	En middels stor tareskogforekomst i et bølgebeskyttet område, som har potensiale for forekomst av sukkertareskog.
Naturtyper og utforminger	-
Artsmangfold	-
Påvirkning	-
Fremmede arter	-
Råd og skjøtsel og hensyn	-
Landskap	-
Areal fra kartobjekt (daa)	35,7
Kommuner	1134 (Suldal)
Kilder	NIVA 2014.
ID	BM00102493
Naturtype	Større tareskogforekomster
Utforming	Sukkertare
Verdi	Svært viktig
Registreringsdato	24.06.2015
Nøyaktighetsklasse	> 100m
Verdi begrunnelse	Dette er en middels stor tareskogforekomst som får verdi A ut fra størrelsen gitt at den ligger i et beskyttet kystområde, samt at den overlapper med et viktig gytefelt for torsk verifisert av HI.
Innledning	-
Beliggenhet og naturgrunnlag	En middels stor tareskogforekomst i et bølgebeskyttet område, som har potensiale for forekomst av sukkertareskog.
Naturtyper og utforminger	-
Artsmangfold	-
Påvirkning	-
Fremmede arter	-
Råd og skjøtsel og hensyn	-
Landskap	-
Areal fra kartobjekt (daa)	35,7
Kommuner	1134 (Suldal)
Kilder	NIVA 2014.

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for

Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland

Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

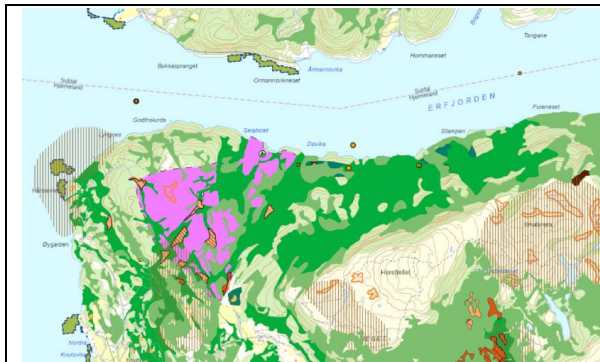

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Innspill om Natur

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Torhild Brekke, grunneier av eiendom 12/25, E: torhild@lyse.net, M: 9209.8228 på vegne av hyttene i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik

Utsnitt fra Temakart Rogaland som viser skog og myrer i det aktuelle området. Natur som er betegnet som svært viktig samt fugler som er nær truet, markert med punkter. Skraverte felt viser til viltområder. [Ref. supplerende informasjon.](#)

Tiltaket Mibau Stema Norge AS har spilt inn som forslag, vil ha innvirkning utenfor sitt umiddelbare område og vil være en direkte trussel for svært viktig natur.

[Naturen, dyr, fisk, fugl og planter vil ta skade.](#)

Vil Hjelmeland ta den kostnaden det er å ødelegge naturen her permanent?

Er vinningene for Hjelmeland kommune større enn disse kostnadene?

Hytte-eierne i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik minner om Naturavtalen av 2022 som Norge har undertegnet og forpliktet seg til å verne 30% av alle land- og havområder mot nedbygging.

Store deler av området for mulig byggeråstoff og massehåndtering er klassifisert som skog med høy og særs høy bonitet.

Arealet er i dag kombinert myrområde, skog og beitelandskap for sau. I tillegg er det bosted for mange ville dyr, fugler og insekter.

Området er et viktig rekreasjonsområde for fastboende og hyttefolk.

Miljødirektoratet - svært viktig natur

[Supplerende informasjon på følgende side samt vedlegg fra Miljødirektoratet \(har kart i bedre lesbarhetsformat\).](#)

ROS vurdering av innspill (basert på vanlig mal for Areal Plan – Samfunnsdel vurdering)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Virksomhetsrisiko/fare fra eksisterende bruk:				
19	Er området (sjø) påvirket av nåværende aktivitet/virksomhet? • Landbruk	X		Utmarksbeite for sau og geiter
20	Er utbygging i området forsvarlig?		X	Generell naturødeleggelse
Arealbruk i eller ved sjø/ vannmiljø:				
29	Er det planlagt sjønær utbygging?	X		
	Vil tiltaket få konsekvenser for allmennhetens tilgang til strandsonen eller vannkvalitet i sjø?	X		Tilgang til strandsonen blir blokkert.
Naturverdier, naturmangfold, landskap:				

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for**Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland****Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
31	Ligger tiltaket nær eller i konflikt med områder som er vernet eller har stor verdi som naturområde?	X		Dødvikdalen Aust – Klassifisert som svært viktig natur av Miljødirektoratet.
Friluftsliv, forholdet til allmennheten:				
34	Ligger området nærmere strandlinjen enn 100 m?	X		
35	Ligger tiltaket nær eller i konflikt med områder som er avsatt til friluftsområde eller har stor verdi for allmennheten?	X		4 turstier / -veier. Mye brukt turområde
	Brukes området til jakt, fiske, sanking av bær e.a.	X		Jakt og sopp-plukking
Jordvern og landbruksinteresser:				
38	Medfører tiltaket bruk av dyrket jord eller beite?	X		Utmarksbeite for småfe
39	Ligger tiltaket i sammenhengende skogområde? Hvilken type skog er det i tilfelle i området?	X		Begynnelsen av skogsområdet på sørsiden av Erfjorden. Skogen er av blandingsskog-karakter med mye furu.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Supplerende informasjon [Natur](#)

Vi viser til Naturavtalen av 2022 som Norge har undertegnet og der forpliktet seg til å verne 30% av alle land- og havområder mot nedbygging. I tillegg bruker nå regjeringen store midler på å rekonstruere ødelagte myrer. Dette bør være et tankekors når det tas vedtak vedr. etablering av nytt uttaksområde for byggeråstoff på Jøsneset.

Arealet som ønskes avsatt til formål Byggeråstoff og massehåndtering er i dag kombinert myrområde, skog og beitelandskap for sau. I tillegg er det bosted for mange ville dyr og fugler. Det er et variert dyreliv med bl.a. hjort, rådyr, rev og mår samt fugler og insekter. Videre er det et viktig rekreasjonsområde for fastboende og hyttefolk med turstier både opp fra Øygarden, Knutsvik og Åsland over fjellet og ned til Morkjå.

I Temakart Rogaland er store deler av området klassifisert som skog med høg og særs høg bonitet. Se vedlagt fakta-ark.

En etablering av et steinbrudd her vil få ringvirkninger langt utover det markert område. Det vil skremme dyr og fugler over store deler av Jøsneset og rekreasjonsområdet for folk vil bli ødelagt. Det er stor helsebot i naturen – noe som det blir stadig mer fokus på. Både fastboende og ferierende på Jøsneset har stor glede av den rene naturen her.

Det øverste platået er myrer som ved fjerning, vil slippe ut klimagasser og redusere CO₂-opptak betydelig.

Nederst ved fjorden er det registrert natur som av Miljødirektoratet i Naturbase Fakta-ark med ID BN00080481 er beskrevet som svært viktig. I Råd om skjøtsel og hensyn står det : «Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten og området rundt få ligge urørt.»

Ved en etablering av steinbrudd vil all natur og landskap bli ødelagt. Ved en eventuell tilbakeføring oppnår man aldri det samme. I reguleringsplanen for hyttefeltet på gnr. 12 står det i bestemmelsene: «*Ved oppføring av nye fritidsbustader skal terrenget rundt, så langt det er mogleg, behalda sitt naturlege preg.*

Planering og utgraving må derfor begrensaast til det absolutt nødvendige for å få ein bygningsmessig akseptabel løysning.

Trær og større vegetasjon må ikkje påførast skade eller fjernast utanom det som er nødvendig for hytteplasseringa.»

Et paradoks å da gi tillatelse til, i samme landskap, å knuse store deler av både vegetasjon og terreng!

Det er hevet over enhver tvil at naturen, dyr, fisk, fugl og planter vil ta skade.

Vil Hjelmeland ta den kostnaden det er å ødelegge naturen her permanent?

Er vinningene for Hjelmeland kommune større enn disse kostnadene?

Ut fra erfaringer med Mibau Stema Norge/Norsk Stein i Suldal kan man forvente en stadig konflikt mellom steinbrudd og menneskene rundt. Vi kan ikke se at denne konflikten kan unngås når så konfliktfylte virksomheter legges så nært.

Utsnitt fra Temakart Rogaland

Temakart Rogaland viser skog og myrer i det aktuelle området. Natur som er betegnet som svært viktig markert med punkter samt fugler som er nær truet. Skraverte felt viser til viltområder.

Vedlegg: Naturbase Faktaark med ID BN00080481

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Vedlegg: Naturbase Fakta-ark med ID BN00080481 (Miljødirektoratet – Naturtyper)

Naturtyper

Utskriftsdato: 07.10.2024

Jøsneset: Døvikdalen aust

ID	BN00080481
Naturtype	Nordvendte kystberg og blokkmark
Utforming	Sørlig, oseanisk moseutforming
Verdi	Svært viktig
Utvalgt naturtype	-
Registreringsdato	02.06.2009
Hevdstatus	-
Forvaltningsplan	Nei
Forvaltningsavtale	Nei
Forvaltningsavtale Inngått	-
Forvaltningsavtale utløper	-
Verdi begrunnelse	Lokaliteten er middels artsrik og middels stor, og ikkje særleg godt utvikla, men med førekomst av fleire kravfulle og raudlista regnskogstilknytte artar. Verdien vert under noko tvil sett til svært viktig - A.
Innledning	Skildringa er skriven av Geir Gaarder i mars 2010, basert på feltarbeid 02.06.2009 saman med Helge Fjeldstad. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk og vert rekna som god.
Beliggenhet og naturgrunnlag	Lokaliteten ligg på sørsida av Erfjorden, aust for Døvika og på nordsida av Herefjellet. Berggrunnen består av granitt. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone (Sb) og dessutan i klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Lokaliteten ligg i ei ganske bratt nordvendt lisode, med ein del mindre berghamrar og små kløfter og tendensar til blokkmark. Avgrensinga er mot plantefelt i vest og elles fattigare og tørrare skog på andre kantar, men er generelt nokså gradvis og utydeleg.
Naturtyper og utforminger	Skogen er ikkje spesielt rik, og for ein stor del er det prat om blåbær- og dels småbregneskog, dels storbregnepreg i aust og røsslyngskog i vest. Bergveggane er ganske fattige, men ut frå artsfunn er det tydeleg ganske fuktig her. Nordvendte kystberg vert difor rekna som viktigaste naturtype, sjølv om det også er kvalitetar knytt til lauvskogen.
Artsmangfold	Bjørk er vanlegaste treslag, men det er også noko svartor i vest, samt litt furu, ospeholt og ei og anna rogn, selje og ei hegg. Feltsjiktet er ganske fattig, mest interessante funn var eit eksemplar av junkerbregne i vest. Lavfloraen er middels rik, men lungeneversamfunnet manglar stort sett, berre vanleg muslinglav. På lauvtre vart det derimot funnen ein del hovudskoddelav (VU) og grå buktkrinslav (VU), truleg også litt kystskoddelav (EN). Også noko skrukkelav og ein stad kort trolskjegg (NT) på berg. I tillegg litt dvergperlemose på trestammar og småhinnemose så vidt i aust på berg. Elles artar som heimose, pelssåtemose og storstylete.
Påvirkning	Skogen er stort sett i eldre optimalfase, og det er dårleg med gamle tre og dautd trevirke.
Fremmede arter	Ingen vart observert innanfor lokaliteten, men det er planta gran nær inntil i vest.
Råd om skjøtsel og hensyn	Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten og området rundt få ligge urørt.
Landskap	Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten ligg eit distrikt med uvanleg høg førekomst av kravfulle lav- og dels moseartar typisk for tempererte regnskogar. Det ser likevel ikkje ut til å vere så mykje velutvikla regnskog i denne fjordlia (men kanskje lokale førekomstar lenger inne).
Nøyaktighetsklasse	50 - 100m
Areal fra kartobjekt (daa)	92,1
Kommuner	1133 (Hjelmeland)
Kilder	Gaarder, G. et al. 2010. Supplerande kartlegging av naturtypar i Rogaland i 2009. Miljørapport nr. 1 - 2010.
ID	BN00080481
Naturtype	Nordvendte kystberg og blokkmark
Utforming	Sørlig, oseanisk moseutforming
Verdi	Svært viktig
Utvalgt naturtype	-

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Registreringsdato	02.06.2009
Hevdstatus	-
Forvaltningsplan	Nei
Forvaltningsavtale	Nei
Forvaltningsavtale - Inngått	-
Forvaltningsavtale - utløper	-
Verdi begrunnelse	Lokaliteten er middels artsrik og middels stor, og ikkje særleg godt utvikla, men med førekomst av fleire kravfulle og raudlista regnskogstilknytte artar. Verdien vert under noko tvil sett til svært viktig - A.
Innledning	Skildringa er skriven av Geir Gaarder i mars 2010, basert på feltarbeid 02.06.2009 saman med Helge Fjeldstad. Avgrensinga er basert på GPS og økonomisk kartverk og vert rekna som god.
Beliggenhet og naturgrunnlag	Lokaliteten ligg på sørsida av Erfjorden, aust for Døvika og på nordsida av Herefjellet. Berggrunnen består av granitt. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone (Sb) og dessutan i klart oseanisk vegetasjonssesjon (O2). Lokaliteten ligg i ei ganske bratt nordvendt lise, med ein del mindre berghamrar og små kløfter og tendensar til blokkmark. Avgrensinga er mot plantefelt i vest og elles fattigare og tørrare skog på andre kanter, men er generelt nokså gradvis og utydeleg.
Naturtyper og utforminger	Skogen er ikkje spesielt rik, og for ein stor del er det prat om blåbær- og dels småbregneskog, dels storbregnepreg i aust og røsslyngskog i vest. Bergveggane er ganske fattige, men ut frå artsfunn er det tydeleg ganske fuktig her. Nordvendte kystberg vert difor rekna som viktigaste naturtype, sjølv om det også er kvalitetar knytt til lauvskogen.
Artsmangfold	Bjork er vanlegaste treslag, men det er også noko svartor i vest, samt litt furu, ospeholt og ei og anna rogn, selje og ei hegg. Feltsjiktet er ganske fattig, mest interessante funn var eit eksemplar av junkerbregne i vest. Lavfloraen er middels rik, men lungeneversamfunnet manglar stort sett, berre vanleg muslinglav. På lavtrevart det derimot funnen ein del hovudskoddelav (VU) og grå buktrinslav (VU), truleg også litt kystskoddelav (EN). Også noko skrukkelav og ein stad kort trollskjegg (NT) på berg. I tillegg litt dvergperlemose på trestammar og småhinnemose så vidt i aust på berg. Elles artar som heimose, pelssåtemose og storstylene.
Påvirkning	Skogen er stort sett i eldre optimalfase, og det er dårleg med gamle tre og dautd trevirke.
Fremmede artar	Ingen vart observert innanfor lokaliteten, men det er planta gran nær inntil i vest.
Råd om skjøtsel og hensyn	Det beste for naturverdiane vil vere å la lokaliteten og området rundt få ligge urørt.
Landskap	Del av heilskapleg landskap: Lokaliteten ligg eit distrikt med uvanleg høg førekomst av kravfulle lav- og dels moseartar typisk for tempererte regnskogar. Det ser likevel ikkje ut til å vere så mykje velutvikla regnskog i denne fjordlia (men kanskje lokale førekomstar lenger inne).
Nøyaktighetsklasse	50 - 100m
Areal fra kartobjekt (daa)	92,1
Kommuner	1133 (Hjelmeland)
Kilder	Gaarder, G. et al. 2010. Supplerande kartlegging av naturtyper i Rogaland i 2009. Miljørapport nr. 1 - 2010.

Ragnvald
Riis
4365 NÆRBØ
ragnvald.riis@gmail.com
90525257

MERKNAD 5.1.4

17.10.2024

864979092
HJELMELAND KOMMUNE
Vågavegen 116
4130 HJELMELAND

Sak 20_1120 - Innspill fra hytteiere i Kleiva, Fuglestein, Suldal - Helse og Miljø skadelig kvarts-støv

Det vises til Hjelmeland kommune sitt arbeid med å lage en plan for "Byggeråstoff og massehandtering", vedtatt i sak 97/23.

Vedlagt innspill fra hytteiere i Kleiva, Fuglestein, Suldal - vedrørende denne planen. Det er spesifikt til knyttet til innspillet om nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS) og fokuserer på Helse og Miljø skadelig kvarts-støv - jfr Saknr 20_1120

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Innspill om Helse og Miljø skadelig kvarts-støv

1. Opplysninger om innspillet:

Innsendt av Ragnvald Riis, ragnvald.riis@gmail.com, telefon 90525257 på veggen av 12 hytteeier i Kleiva, Fuglestein, Suldal.

Alle hyttene har postadresse i Kleivavegen, Fuglestein, 4234 Jelsa og ligger 3,1-3,3 km fra angitt uttaksområde, altså godt innenfor området vist med rød ring på kartet, med innsyn direkte mot det aktuelle området for masseuttak.

Vårt innspill handler i denne omgang om helsemessige konsekvenser av kvartsholdig svevestøv. Vi forbeholder oss og retten til å gi innspill på andre konsekvenser av tiltaket, så som støy, miljømessige konsekvenser m.h.t. flora og fauna på land og i sjøen, og forringing av natur, frilufts- og fritidsopplevelser (herunder også verditap på våre hytter).

Vi gjør samtidig oppmerksom på at siden dette innspillet kommer fra hytteiere i Suldal, sendes en kopi av innspillet til Suldal kommune for å gjøre dem oppmerksom på vår bekymring.

2. Beskrivelse av innspillet:

	Det ble under informasjonsmøte 03.10.24 på Jøsneset Grendahus opplyst om at NGU sine prøver som er tatt i område i 2009 inneholder hele 32% av det helseskadelige stoffet Kvarts.
<i>Spredningskart over det farlige grunnstoffet Kvarts. Rød strek er 3,5 km og Blå strek er 1 mil fra nytt uttaksområde (illustrativt)</i> Ref. supplerende informasjon på følgende side	Kvartsstøv er <u>kreftfremkallende</u> og kan føre til lungekreft, Kols og hjerte- og karsykdom. Grenseverdi CAS-nr. 14808-60-7 Krystallinsk silika (SiO₂), α-kvarts. Respirabelt støv - 0,05 mg/m³. (Ref. lenke til Areidtilsynet for mer info.) Støvet Kvarts er nr 2 av verstinger etter Asbest. Hytteierne er svært bekymret for dette.

3. Lenker:

Folkehelse Instituttet - [Svevestøv - FHI](#) – Generelle krav i forhold til svevestøv

Arbeidstilsynet - [Kvarts \(arbeidstilsynet.no\)](#) – Informasjon om kvartsstøv

Arbeidstilsynet - [Vedlegg 1: Liste over grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren \(arbeidstilsynet.no\)](#)

Forskningsrapport publisert 28 august 2021 - <https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-021-16079-4> - Spredning av støv fra steinbrudd

Fakta om kvarts støv - <https://roadmaponcarcinogens.eu/wp-content/uploads/2017/12/SILICA-DUST-NOR-2.pdf>

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for

Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland

Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

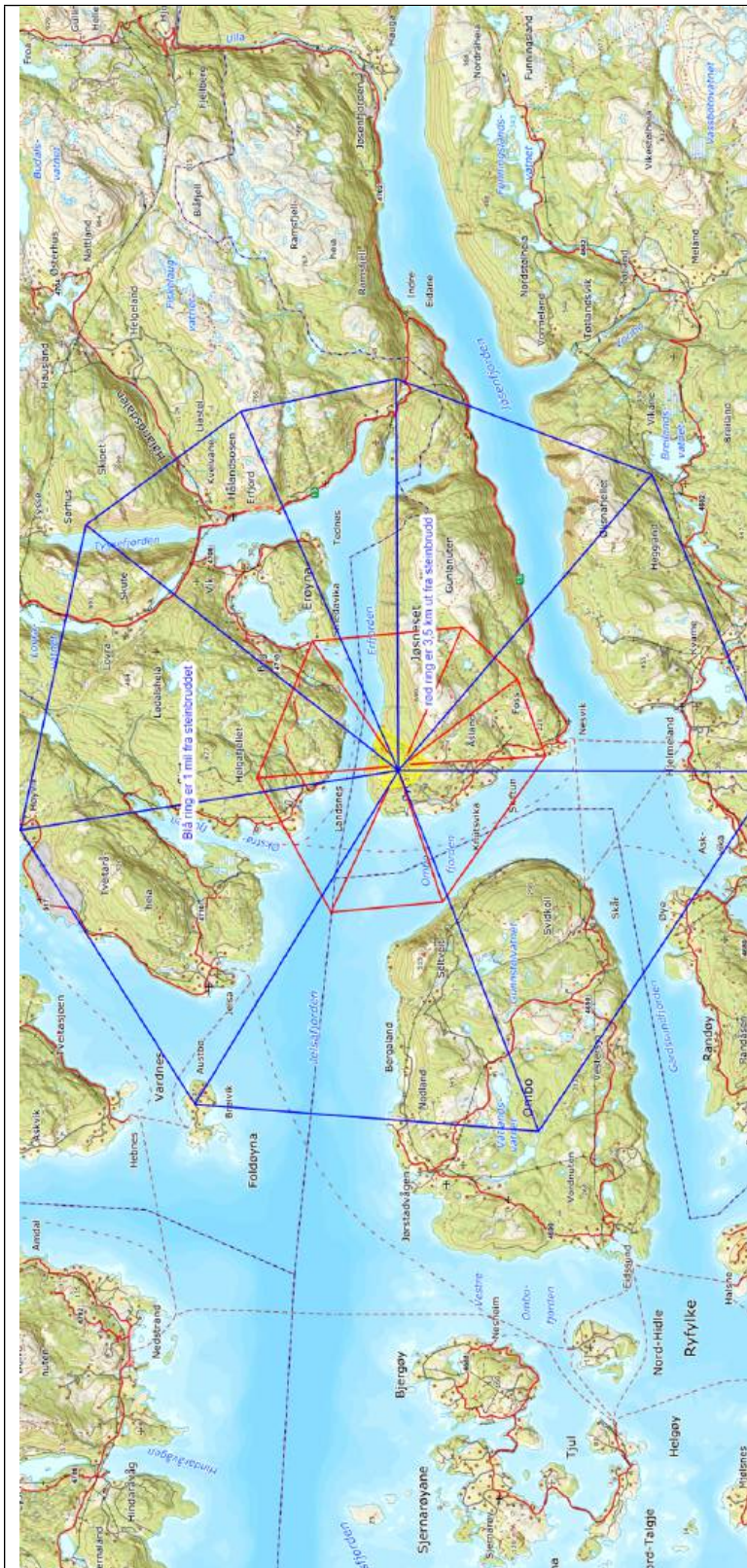
4. ROS vurdering av innspill (basert på vanlig mal for Areal Plan – Samfunnsdel vurdering):

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Virksomhetsrisiko/fare fra eksisterende bruk:				
20	Er utbygging i området forsvarlig?		X	spredning av kreftfremkallende kvartsstøv
	Vil nybygging begrense muligheter for videreutvikling av eksisterende virksomheter og anlegg?	X		Helsefare vil forhindre eksisterende virksomhet i og rundt Jøsneset og innover Erfjord inkl. Hålandsosen.

ROS vurderingen ovenfor i forhold til svevestøv av kvarts må muligens suppleres med ytterligere spesialisert ROS vurdering. Det er også anbefalt å få gjort sprednings-simuleringer av kvarts-støv og generelt svevestøv fra et anlegg i Morka i forhold til diverse vindretninger, ikke minst siden tiltaket i Morka påvirker andre kommuner (Suldal og Stavanger).

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

5. Supplerende informasjon

Spredningskart over det farlige grunnstoffet Kvarts. Rød strek er 3,5 km og Blå strek er 1 mil fra nytt uttaksområde (illustrativt)

Det ble under informasjonsmøte 03.10.24 på Jøsneset Grendahus opplyst om at NGU sine prøver som er tatt i område i 2009 inneholder hele 32% av det helseskadelige stoffet Kvarts.

Kvartsstøv er blant annet kreftfremkallende og kan føre til lungekreft, Kols og hjerte- og karsykdom.

Det tar vanligvis mellom 10 og 30 år etter at man har begynt å bli utsatt for kvartsstøv. Det aller tidligste stadiet av sykdommer kan være vanskelig å oppdage, selv med røntgen.

I henhold til forskningsrapport publisert 28 august 2021 <https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-021-16079-4> ble det registrert støv fra steinbrudd hele 40 km fra innen 4 timer etter utslipp.

<https://roadmaponcarcinogens.eu/wp-content/uploads/2017/12/SILIC-A-DUST-NOR-2.pdf>

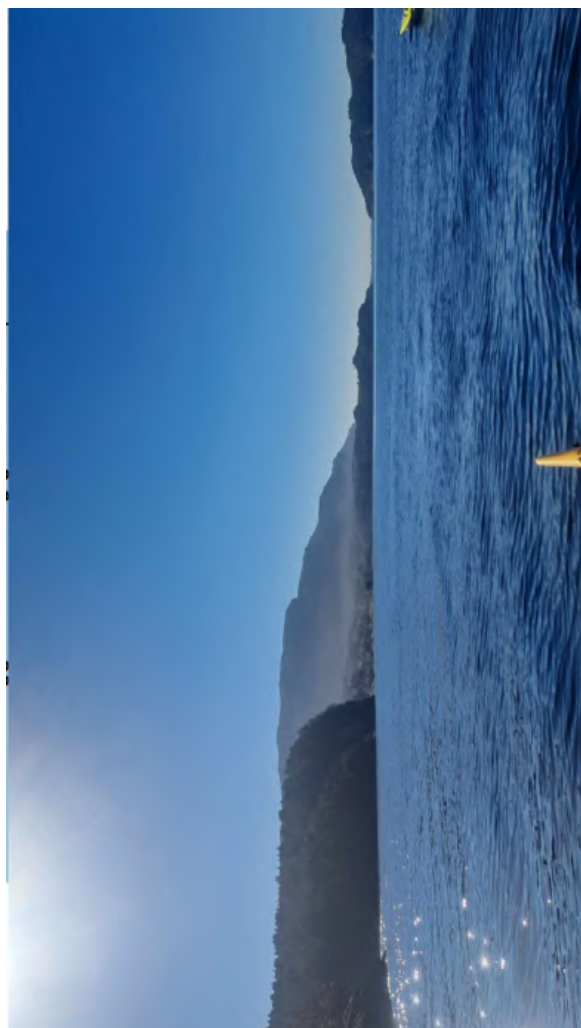
Støvet Kvarts er nr 2 av verstinger etter Asbest.

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

Supplerende bilder kopiert fra «La Sandsfjorden Leva!» brev til Fylkeslegen og Statsforvalteren i Rogaland 25. september 2024. Illustrasjon av støvsky fra steinbrudd på Jelsa – som vil kunne være tilsvarende for et nytt steinbrudd i Morka på Jøsneset.

	
Høyvikosen 18.september 2024	Høyvikosen 18.september 2024
	
Ottøysundet 18.september 2024	Kalvikneset og syner sprenginga frå andre sida av fjorden 18.september 2024

**Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for
Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland
Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)**

svevestøv som ligg over brotet og grenda
(Jelsalandet) 21.september 2024

Støv som har lagt seg på bordplate i
Skreddarnesvegen 18.september 2024

MERKNAD 5.1.5

Solbygda Jøsneset, i Hjelmeland naturligvis

Kjære folkevalgte i Hjelmeland kommune

Jeg får ikke sove.

Jeg ligger og tenker på det vakreste stedet jeg vet om. På fjellet, på fjorden, på folkene som bor der. På buskapen, naturen, på frukthagene, på beiteplassene, kulturlandskapet.

Jeg tenker på Hårsteinen, på Seiagrunnen, på Seiaholet. Jeg tenker på steinbiten. På Årmannsvika, på Gunlanuten, Herefjell og Høgafjell. Jeg tenker på skogen, myra, fuglene, fiskene, dyrene. Jeg tenker på havørnen. På ålegress og tareskog. Steinstrender og svaberg.

Jeg tenker på stolte primærnæringer, hvor dyktige dere i Hjelmeland er, på alt dere har fått til. Jeg tenker på epler og laks. På fiske og villsau. Kveite og jærstol. På landbruk. På kommuneplan, kommuneøkonomi og arbeidsplasser. Jeg leser at Hjelmeland for mange er synonymt med natur og naturmangfold. At naturkvalitetene er ein viktig grunn til at folk vel å vera bufaste eller ha hytte her. Jeg leser at dere ønsker å satse mer på reiseliv og turisme. Jeg leser at den samla naturarven er noko me må behandla med respekt og varsemd for å ta vare på for framtida.

Jeg tenker på gigantiske sår på Jelsa, Tau og Dirdal, lett synlig på Google maps. Jeg tenker at det må vel holde nå? Jeg tenker på pukkverkbygda Jøsneset, på steinstøvbygda Jøsneset. På solbygda, snart jevna med jorda bygda.

Jeg tenker på kreftfremkallende kvartsstøv som spres med vinden, flere kilometer avsted.

Jeg tenker på de mange naboene som risikerer å få sitt paradys ødelagt. Takk for den liksom (for et svik det ville vært).

Jeg leser at FNs naturpanel melder at naturmangfoldet aldri før har vært så truet som det er i dag. At verdens dyrebestander har krympet med 73 prosent de siste 50 årene. At vi mister dyr og natur i en alarmerende hastighet. Jeg leser at jorda vår er i ferd med å nå flere farlige vippepunkter. Der verdifulle økosystemer står i fare for å ødelegges for alltid.

Jeg tenker på at WWF sier at vi fortsatt har mulighet til å snu trenden før vippepunktene nås, men at de neste fem årene er avgjørende hvis vi skal redde naturen og oss selv.

Jeg tenker på at naturen ikke har noe forsvar mot arbeidsplasser i en kommune.

Jeg tenker på grønnvasking av verste sort på mibau-stema.no

Jeg tenker på kortsiktig profitt og irreversible inngrep.

Jeg tenker på våre barn og barnebarn.

Jeg leser at Hjelmeland går bedre enn kommuner flest her i landet. At dere har flere bein å stå på. Jeg tenker på dere folkevalgte, og ber dere, vær gode, ta kloke valg og stopp planene om pukkverk på Jøsneset.

Ikke ødelegg verdens vakreste sted.

Med vennlig hilsen

Kjetil Mjelde Hagevold, Feda

Evig og tro fan av Hjelmeland kommune (til Jøsneset faller).

Innspill om **Måloppnåelse**

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Arild Fosså, grunneier av eiendom 12/32, E: arild.fossa@lyse.net, M: 9944.1640, på vegne av hyttene utskilt fra Grn 13, Bnr 2, Gnr 12, Bnr 1 og Gnr 12, Bnr 2

MERKNAD 5.1.6

Beskrivelse av innspillet:

Vi i hyttene merket oss en sannsynlig logisk brist i presentasjonen til Mibau Stema Norge AS i informasjonsmøtet på Jøsneset Grendahus 03.10.2024.

I NGU sin undersøkelse i 2010 ble Morka området identifisert som et potensielt uttaksområde med nasjonal betydning. I tillegg sier Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke 10.12.2013 «Det er gjort en regional vurdering av de forekomstene som har en størrelse og/eller kvalitet av meget viktig eller viktig karakter, og som er nasjonalt eller regionalt viktige.». **Dette ville gitt topp score på +2 for «Viktighet» i Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke 10.12.2013 hvis Morka området hadde blitt vurdert i regionplanen i 2013.** Vi merket oss og at for byggeråstoff har man lent seg tilsynelatende utelukkende på NGU sin vurdering av «viktighet», uten å vurdere dette som et «mål» hvor måloppnåelse ble vurdert i regionplanen.

Så fortsatte Mibau Stema Norge AS med å fortelle at målet for deres innspill til nytt uttaksområde var eksport sjøveien til Tyskland, Danmark og andre områder i Nord- og Østersjø-området hvor de regnet med **ca. 95% av uttaket til eksport.**

Så hvor ble det av det nasjonal betydning? Eksport til utlandet kan da umulig være av nasjonal betydning for Norge?

Hyttene mener at «Viktighet» på forekomsten fra NGU sin side i realiteten er et «Mål» fra et kommunalt plan-ståsted.

I kommunale planer blir normalt Måloppnåelse vurdert, og det er her man muligens må se nærmere på Morka saken. Eksport av ca. 95% av alt uttak i Morka bommer på Målet som er Nasjonal Viktighet (mao. for Norge – ikke Tyskland).

Hyttene i Norda-Knutsvik og Øygarden vil bare gjør Hjelmeland Kommune oppmerksom på denne tilsynelatende logiske bristen og at NGU sin vurdering av «viktighet» ikke inkluderer vurdering av om det målet faktisk oppnås, slik at dette kan tas med i kommunen sin vurdering av innspillet til Mibau Stema.

Vedlegg 1-3 – kopier fra Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke 10.12.2013 for å illustrere poenget vi gjør av «viktighet» faktisk er et «mål» fra et kommunal plan ståsted og må vurderes som sådan. Som man ser baserer Regionplanen for byggeråstoff i Ryfylke fra 2013 seg stort sett kun på NGU klassifiseringen av «Viktighet» for forekomsten. Man har ikke vurdert om dette målet oppnås i detaljene så langt vi kan se.

Sjekkliste item for vurdering av risiko, sårbarhet og konsekvenser

(basert på Sola Kommune sin sjekkliste-mal for støtte til plan- og bygningsloven § 28-1 for areal plan saker)

Ingen sjekkliste lagt ved dette innspillet, siden innspillet går på Mål- og Måloppnåelse-vurderinger som ikke ligger eksplisitt inne i sjekkliste vi har vs. plansaker.

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for

Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland

Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Vedlegg – kopi 1 fra Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke 10.12.2013 – Topp Score 2 på Viktighet

Kommune	Hjelmeland						
Navn	Valheim						
NGU forekomstnummer	1133 - 21						
Driftsforhold	4 uttak i sporadisk drift						
Driver							
Totalvolum	8.383 mill m3	Norstone: A: 25 mill. t, B; 4 mill. t.					
Utnyttbart volum	4.301 mill m3	Norstone: A: 20 mill. t., B: 4 mill. t.					
Valheim							
Ressursens egenskaper (NGU)		0	1	2	3	4	Kommentar
Egnethet for veiformål					x		gamle analyser
Egnethet for betong						x	
Egnethet andre formål						x	
Størrelse/mektighet						x	
KU - TEMA	-2	-1	0	1	2		
Viktighet					x		Nasjonalt viktig
Beliggenhet							
Avstand til hovedveinett					x		1 km til hovedveinett,
Konsekvenser for samfunn							
Bebyggelse i/nær uttaksområdet		x					
Konsekvenser for miljø							
Friluftsliv		A	B				
Landskap	x						meget vakkert landskap
Naturområder			x				
Biologisk mangfold		x					
Verna vassdrag			x				
Auto.freda kulturminner	A		B				
Kulturmiljø ,nyere kult.minner	A		B				
Konsekvenser for naturressurser							
Landbruk		x					sammenhengende landbruk
Vannressurser			x				
Annet							
Status i kommuneplan	LNF						
Mulighet etter uttak	landbruk						
TOTALVURDERING							
OMR. A	A						Evt. uttak vil ha høy konfliktgrad
OMR. B			B				Uttak mulig

Vedlegg – kopi 2 fra Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke 10.12.2013 – Kunnskapsgrunnlag

2.3. Kunnskapsgrunnlaget

En viktig planforutsetning er at forslag til arealbruk skal være kunnskapsbasert. Som faglig grunnlag for arbeidet er det inngått et samarbeid med Norges Geologiske Undersøkelser (NGU), som har gjennomført kartlegginger av sand-, grus- og pukkforekomster i Ryfylke. Resultatet fra dette arbeidet foreligger som en fagrapport: *NGU-rapport 2010.008 – Grunnlagsmateriale for regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke, Rogaland fylke 2010.*

Følgende er utført:

- ajourføring og oppdatering av forekomstene i Grus- og pukkdatabasen (www.ngu.no), der all informasjon er tilgjengelig for almenheten
- berggrunnskartlegging
- prøvetaking for kvalitetsvurdering av ulike bergarters egenskaper for produksjon av pukk
- bearbeiding av stoffet til bruk i regionalplanarbeidet
- klassifisering etter viktighet
- framstilling av kart over berggrunn og over sand-, grus- og pukkforekomstene.

Vedlegg – kopi 3 fra Regionalplan for byggeråstoff i Ryfylke 10.12.2013 – Verdiskala for Viktighet

3.2.3. Verdiskala

Sammenstilling av data gir et faglig grunnlag for en skjønnsmessig vurdering av hvor konfliktnivået ligger. Vurderingene er gjort i et samarbeid mellom deltakende parter i planarbeidet. I denne formen for KU-vurdering går man ikke inn i detaljerte og vektlagte verdisett, men ser på dem i et regionalt perspektiv med utgangspunkt i kjente data. Detaljerte vurderinger skal gjøres i påfølgende kommune- og reguleringsplanprosesser. Konklusjonene er samlet i tabeller under følgende kategorier:

Ressursens egnethet	Denne er vurdert av NGU i rapporten 2010.008 i en femdelt skala – 0 til 4 – og delt inn i egnethetskategorier for veiformål, betong, andre formål, størrelse/mektighet.
Ressursens viktighet	Her er tatt utgangspunkt i NGU sin kartlegging av grus- og pukkforekomster i Ryfylke. Forekomster som NGU har vurdert som "viktig" har fått tallverdi +1, "meget viktig" +2.
Beliggenhet	Når det gjelder tilgjengelighet er tilknytning til hovedvegnett og sjø vurdert som positivt (+1, +2).
Bebyggelse	Det er satt en tallverdi fra -2: mye bebyggelse i eller i direkte nærheten til bebyggelse til 0: ingen eller svært få bygninger i området.
Natur/miljø	Her er vurdert en rekke KU-tema som går fram av vurderingsskjemaene. For hvert tema er det satt en tallverdi fra -2, store negative konsekvenser til 0, ingen negative konsekvenser.

Det er også gitt en kort omtale av status for området i godkjente planer, samt i noen tilfeller en vurdering av etterbruk av området. I tabellen er det brukt følgende skala:

- 0: lavt – moderat konfliktnivå
- 1: middels konfliktnivå
- 2: høyt konfliktnivå

Følgende fargekode er benyttet:

	lavt-moderat konfliktnivå
	middels konfliktnivå
	høyt konfliktnivå

Det er også vist en fargekode i de tilfeller der området er i drift / avsatt i kommunale planer

	I drift helt eller delvis og/eller godkjent i kommune-/reguleringsplan
---	--

MERKNAD 5.1.7

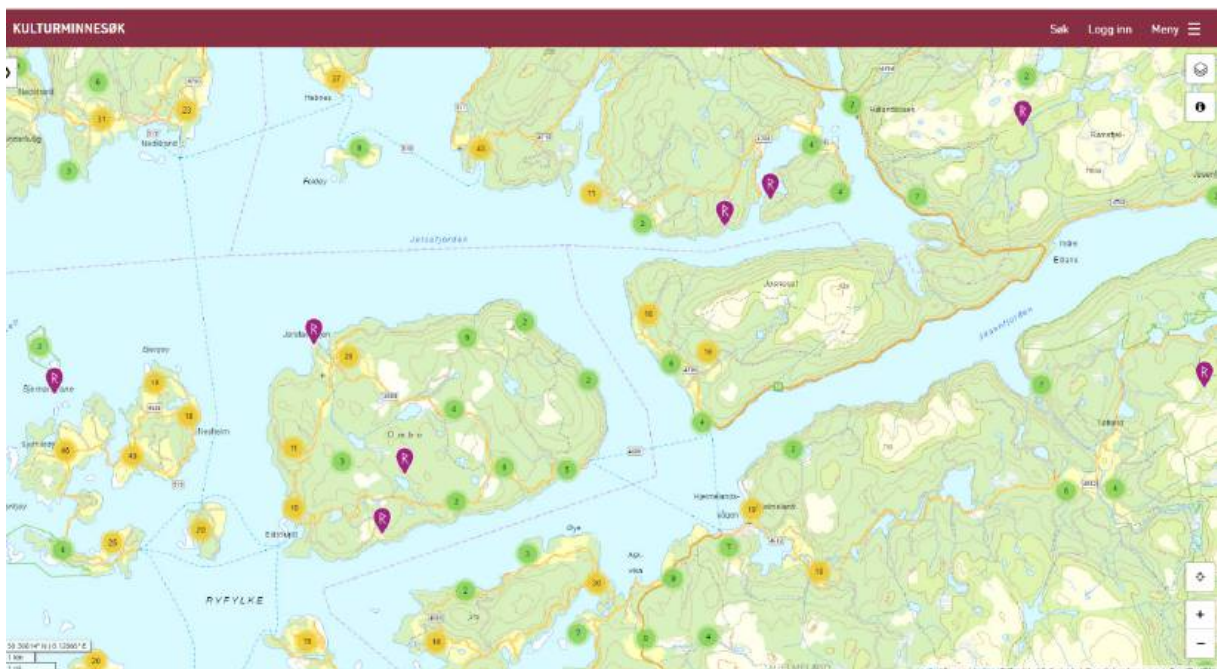
Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Innspill om **Kulturminne Landskap**

Innsendt av Tom Steffen Simenstad, Master i kunst- og kulturvitenskap, og grunneier av eiendom 12/43, E: tom.s.simenstad@uis.no, M:95107904 på vegne av hyttene i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik

Hjelmeland kommune, og nabokommuner, har vært befolket i alle perioder før vår tid. Menneskene før oss har satt spor etter seg, og disse sporene er viktige kilder til kunnskap, nasjonal identitet, opplevelser og mulig også næring i form av attraksjoner og turisme. Kunnskap og identitet er svært viktig for hele landets befolkning, mens opplevelser og næring tilknyttet kulturminnene også kan ha stor betydning for befolkningen lokalt.

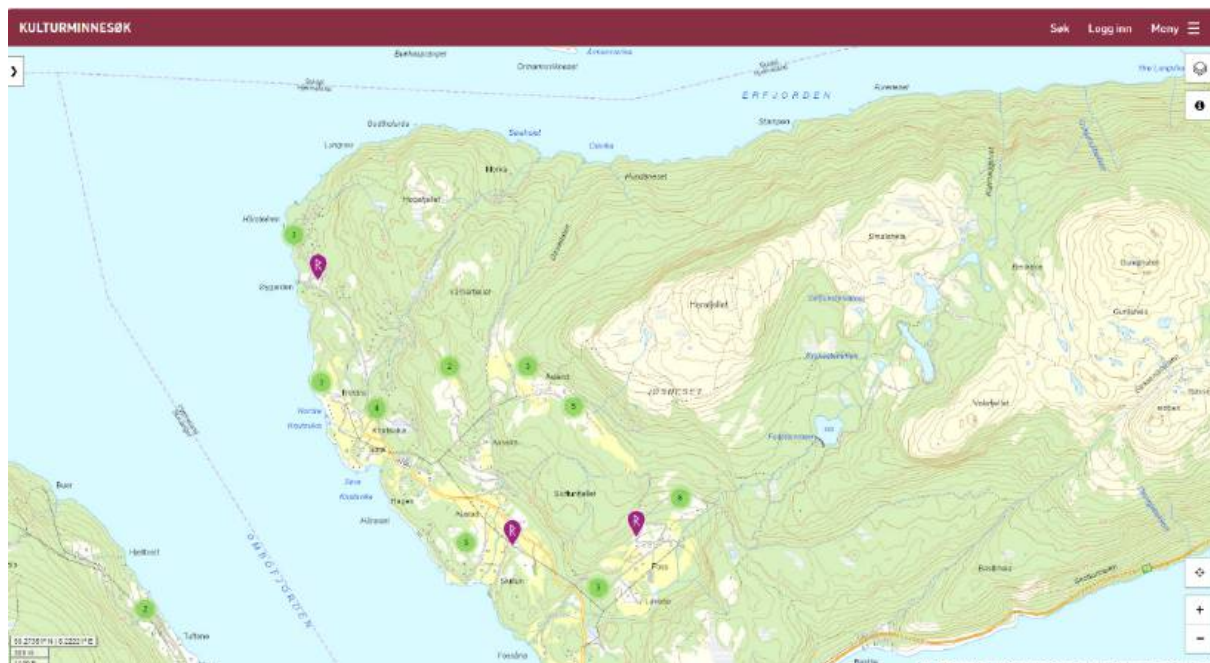
Særlig er det periodene jernalder og vikingtid vi finner mye av i Hjelmeland kommune, men også fra andre tidsperioder. Disse kulturminnene er automatisk fredet med hjemmel i kulturminneloven.

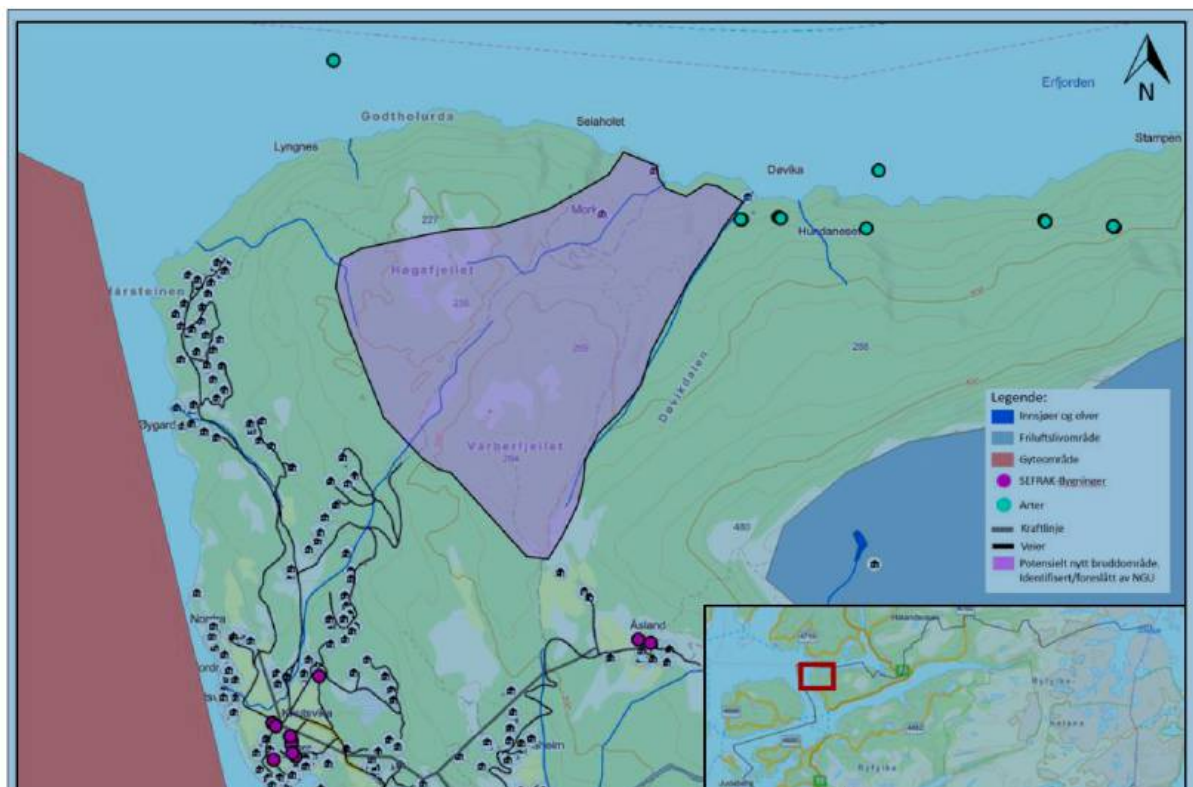
Kartutsnitt fra kulturminnesøk.no. Merk at gule og grønne felt markerer områder med flere registrert kulturminner, angitt med tall.

Selv om antallet registrerte kulturminner i dette området er stort, er det flere ting som tyder på at det fortsatt finnes mange kulturminner og arkeologiske gjenstander som enda ikke er oppdaget. Det er for eksempel gjort flere sensasjonelle funn av sølvskatter fra vikingtiden i Hjelmeland, det siste funnet ikke lengre tilbake i tid enn september 2024. Hvor mye mer som kan ligge i jorden fortsatt, eller hvor, er det ingen som vet sikkert.

Mibau Stema Norge AS har i sitt innsendte innspill om nytt uttaksområde på Jøsneset påpekt at det ligger registrerte kulturminner omtrent 400 meter sør for det foreslåtte uttaksområdet. Ut fra kart fra kulturminnesøk.no og kart brukt av Mibau Stema Norge AS, ser vi hvor nærme det foreslåtte uttaksområdet ligger til registrerte kulturminner.

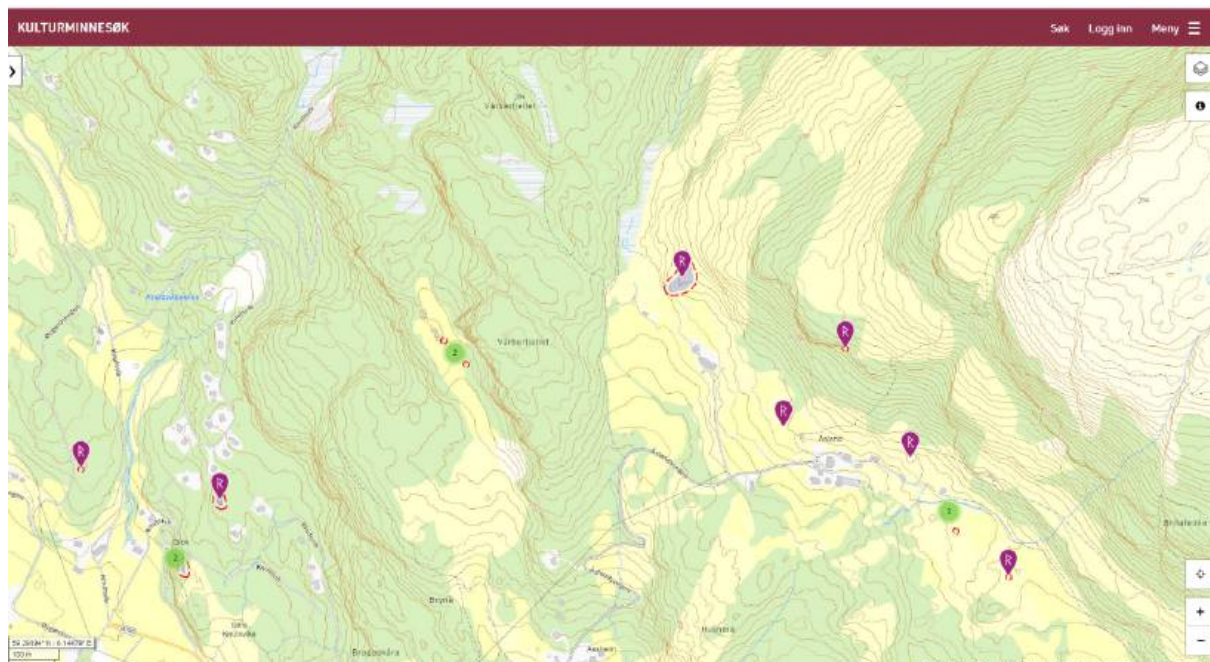

Kartutsnitt fra kulturminnesøk.no

Skjerm bilde fra Mibau Stema Norge AS sitt innspillskjema

På kartetutsnittet under ser vi at det hovedsakelig er snakk om automatisk fredete gravminner fra jernalderen som kommer tett på det foreslåtte uttaksområdet.

Til tross for flere gravminner fra jernalderen på Jøsneset, er det få kjente spor etter bosetninger fra samme periode. Dette til tross for at det i perioden var vanlig å gravlegge sine døde i rimelig nærhet til gården der den avdøde hadde levd.

Fra siste del av folkevandringstiden/eldre jernalder, er det i Rogaland kjent flere flotte offerfunn, ofte større mengder gull, blant annet fra myrer og sjønære områder. For eksempel et stort gullfunn fra Rennesøy, funnet med metaldetektor sommeren 2023 i et område som eller har sammenlignbare mengder kjente registrerte kulturminner, og fra samme tidsperioder som de vi kjenner til på Jøsneset.

Det er både myr og andre områder med mulighet for at det finnes ukjente fornminner innenfor det foreslåtte uttaksområdet. Kunnskap og arkeologiske gjenstander som kan gå tapt hvis fremgangsmåten, uavhengig av hvilket tiltak eller inngrep som gjøres, ikke er skånsom. Det er grunn til å si at et steinbrudd er av de absolutt minst skånsomme inngrep som kan gjøres i et landskap. Det vil være helt umulig å oppdage fornminner eller stanse i tide til å redde noe som helst ved uttak av masser fra et steinbrudd.

Hjelmeland Kommune bør være ytterst forsiktige med hvilke tiltak og inngrep det gis tillatelse til i et område som er så rikt på automatisk fredete kulturminner.

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

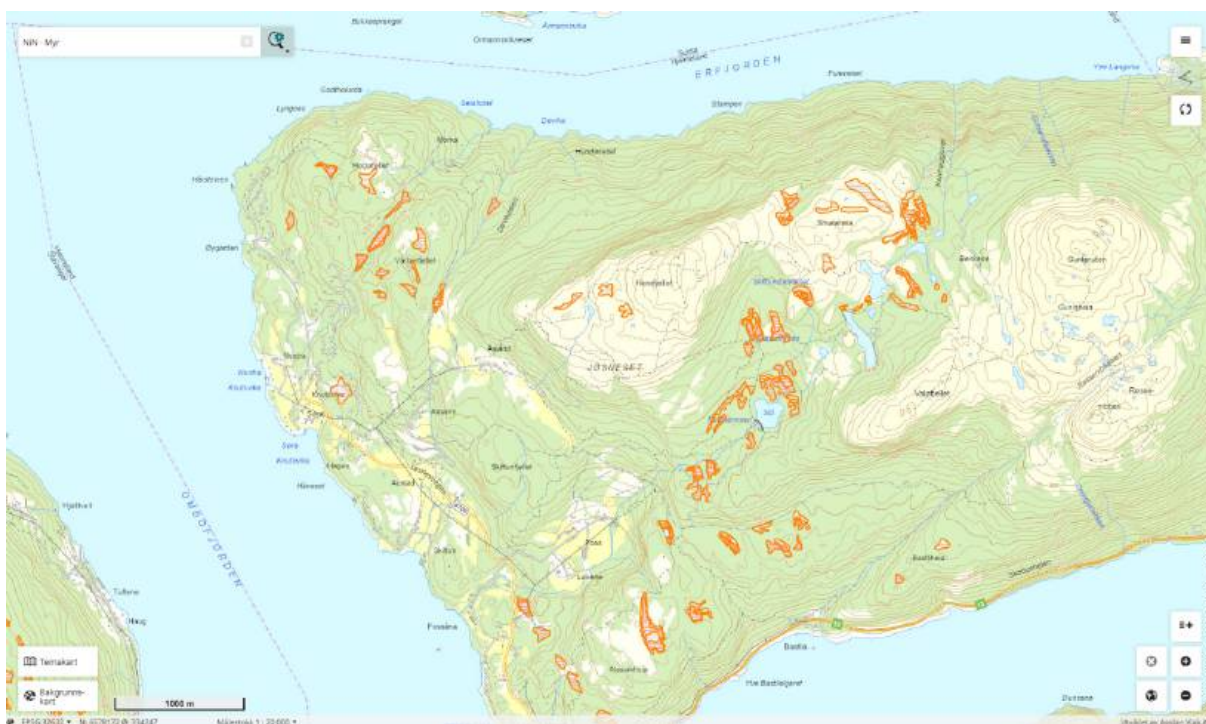
Innspill om Naturverdier/naturmangfold - Myr

Innsendt av Tom Steffen Simenstad, grunneier av eiendom 12/43, E: tom.s.simenstad@uis.no, M:95107904 på vegne av hyttene i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik

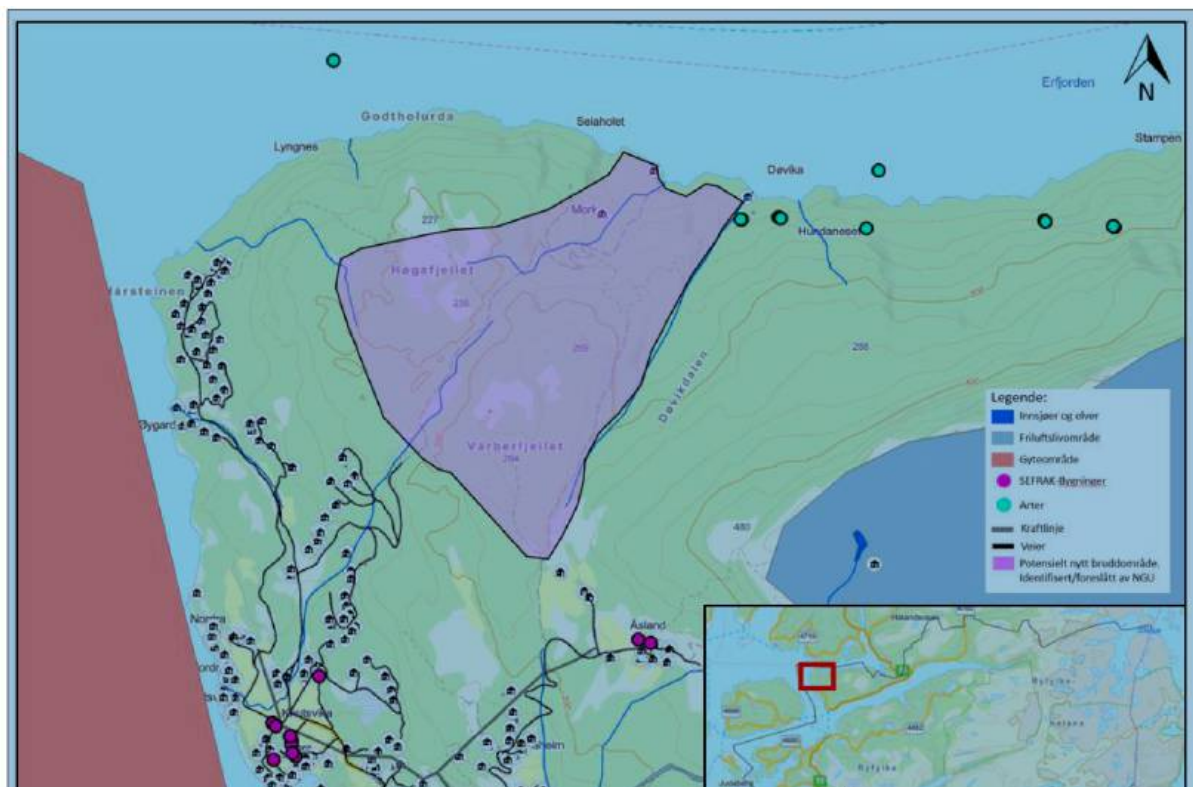
Myrene våre har viktige funksjoner og gir oss mange økosystemtjenester. De lagrer enorme mengder karbon, og bevaring av myr er derfor et viktig klimapolitisk verktøy. Myren er levested for et stort biologisk mangfold, og i Norge er myr og våtmark levested for over 500 rødlistede arter.

På bakgrunn av anmodningsvedtak i Stortinget, foreslår Miljødirektoratet å forby nedbygging av myr for å redusere klimagassutslipp og ivareta trua arter.

Innenfor det foreslåtte uttaksområdet i innspillet til Mibau Stema Norge AS er det flere områder som er myr.

Områder med myr vist med oransje skraverte områder.

Område foreslått at Mibau Stema Norge AS vist i lilla farge.

Å tillate et steinbrudd i dette området vil bety å fjerne disse myrene for evig tid.

Det vil bety betydelige utslipp av klimagass (CO₂).

Det vil bety utsletting av leveområder for et her ukjent antall rødlistede arter.

En slik tillatelse vil være i direkte konflikt med stortingets anmodningsvedtak fra 2023 om forbud mot nedbygging av myr.

En slik tillatelse vil også være i konflikt med Naturavtalen vedtatt den 19. desember 2022 på det 15. partsmøtet (COP 15) under FNs konvensjon om biologisk mangfold (CBD).

Det foreslåtte området må anses å ha høy verdi for naturverdier og naturmangfold, der ethvert inngrep i naturtypen myr og våtmark vil ha store konsekvenser for rødlistede arter og medføre betydelige utslipp av klimagasser.

Kilder:

[Det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold \(Naturavtalen\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

[Foreslår forbud mot nedbygging av myr - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no)

[Myra - Naturvernforbundet](https://naturvernforbundet.no)

[Temakart-Rogaland](https://temakart-rogaland.no)

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for Sak 20/1120 - Kommunedelplan for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland Spesifikt til Innspill til kommunedelplan – nytt uttaksområde på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Innspill om Naturverdier/naturmangfold – Rødlistede arter –Hubro og kongeørn

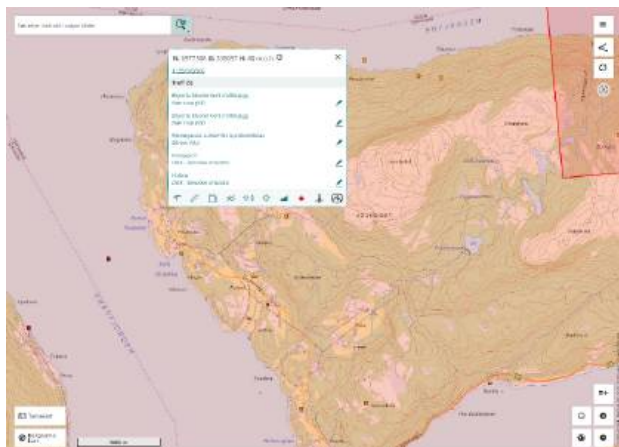
Innsendt av Tom Steffen Simenstad, grunneier av eiendom 12/43, E: tom.s.simenstad@uis.no, M:95107904.

På Jøsneset er det registrert flere arter som er rødlistet, i tillegg til flere arter som er sårbare og truet. Dette gjelder arter både av planter og fugler. I dette innspillet ønsker jeg å rette særlig oppmerksomhet mot de rødlistede artene hubro (*Bubo bubo*) og kongeørn (*Aquila chrysaetos*).

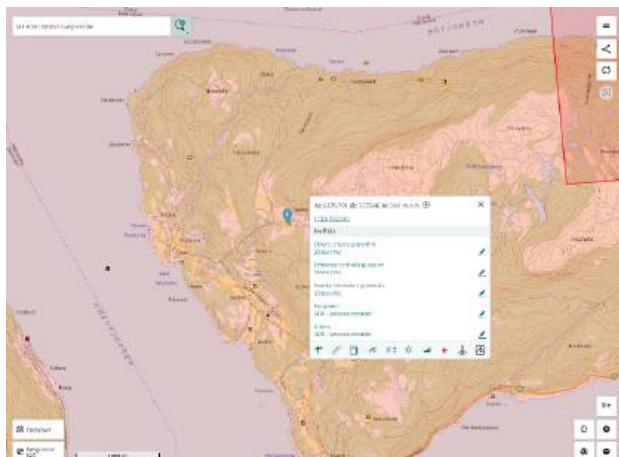
Hubro er registrert på rødlisten for arter 2021 som EN sterkt truet

Kongeørn er registrert på rødlisten for arter 2021 som LC livskraftig

Det er gjort registreringer av disse to artene like utenfor området Mibau Stema Norge AS har spilt inn som nytt uttaksområde. Representantene fra Mibau Stema Norge AS ble på informasjonsmøtet på Jøsneset grendehus torsdag 3. oktober spurt om hvilken påvirkning deres aktivitet ville ha for disse artene, og de la selv ikke skjul på at disse artene vil forsvinne fra Jøsneset hvis det blir etablert uttaksområde der.

Se større kartutsnitt på neste side.

Hubro og Kongeørn (samt flere andre arter fugler som er truet) vil bli sterkt påvirket av aktiviteten som følger med et steinbrudd. Støy, støv og lys, samt redusert leveområde både for fuglene selv og for de artene som er hubro og kongeørns føde, vil være sterkt skadelig for bestanden.

Det aktuelle området bør anses å ha høy verdi for naturverdier og naturmangfold.

MERKNAD 5.1.8

Plan sak 20/ 1120 – KDP for byggeråstoff og massehåndtering i Hjelmeland.

Spesifikt innspill til nytt uttaksområde for byggeråstoff på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Innspill:

Oversikt og oppsummering av negative påvirkninger ved etablering av steinbrudd på Jøsneset.

Opplysninger om innspiller

Finn Rune Olsen og Elisabeth Moe Olsen, grunneiere på eiendom på Gnr12 Bnr.51

(tlf:46420097/ email:finn.olsen@lyse.net),

på vegne av hytte eiendommene i Nordra Knutsvik og Øygarden området

Beskrivelse av innspillet

Generelt:

Det vil være store negative helse, miljø, natur og økonomiske konsekvenser for eiendommer/hytter med et steinbrudd i det planlagte området. Det er etablerte eiendommer og hyttebebyggelse lokalisert med avstand mindre enn 300 meter fra planlagt bruddkant.

Illustrasjon av Mibau Stema`s planlagte uttaksområde

Skjerm bilde fra Mibau Stema Norge AS sitt innspillskjema

Spesifikt: Vesentlige elementer i denne sammenheng er følgende:

- **Beliggenhet og avstander fra hytter til steinbrudd-kant og aktiviteter**
Mibau Stema`s illustrasjon og lokasjon for planlagt steinbrudd område viser at det vil bli et kontinuerlig konfliktforhold til hytter/ eiendommer mht. myndighetskrav innen helse og miljø aspekter. Nærmeste eiendommer/ bebyggelse ligger under 300m fra bruddkant.
- **Støy fra boring, sprenging, pigging, hamring, knusing, kjøring, lasting, tipping**
Ut fra faktiske steinbrudd støykilder og relaterte myndighetskrav vil dette bli en stor utfordring med grenseforhold og overskridelser (Se vedlagte referanser for aktuelle støykilder, effektnivå og myndighetskrav)
- **Svevestøv**
Ut fra steinbruddets støykilder og relaterte myndighetskrav vil dette bli en stor utfordring med grenseforhold og overskridelser. (Se vedlagte referanse for svevestøv fra tidligere innsendte innspill)
- **Vannforsyning**
En stor del av nærliggende eiendommer har vannforsyning i/ fra det planlagte steinbrudd området. Dette innebærer at vannkilden til husholdninger forsvinner.
- **Naturområder med dyreliv, våtmark/ myrer, tur/ rekreasjon, fortidsminner, sjø**
Disse elementene er tidligere informert i tidligere innspill til Hjelmeland kommune. I tillegg til dette vil det etter meget stor sannsynlighet være vesentlige negative tilbakemeldinger på denne lokalisering av steinbrudd innen oppdrettsanlegg, stamfiskanlegg, vill-laks vandring og mennesker som bruker fjorden til fiske og fritidsformål.
- **Slam, avrenning til sjø og bekkeløp**
Dette elementet er betydelig dokumentert ved eks. eksisterende steinbrudd/ Berakvam, hvor avrenning og slam overskrider myndighetskrav. I det planlagte steinbrudd området på Jøsneset vil avrenning og svevestøv skje både i Erfjorden og i bekker som renner ned fra fra bruddområdet til Knutsvik`s og sjø/ strandsoner. Erfjord har også et trangt innløp ved Morkja området hvor også utlasting av stein/ masser skal skje. Dette vil sterkt påvirke oppsamling av slam/ avrenning i en liten fjord hvor det ikke er gitt at det blir naturlig avdrift og tilstrekkelig oppløsning av slam/ avrenning ut av fjorden. Slam og avrenning vil da i vesentlig grad samle seg opp og forbli i Erfjordens områder.
- **Anleggsvei for landbasert tilkomst av personell og tjenester**
Tilkomst for personell, arbeidere, varer, service, tjenester osv. vil måtte skje via en anleggsvei til bruddområdet. Alle veier på Jøsneset er smale, og en slik tilkomstvei må ha en betydelig utvidelse for å imøtekomme bruddets krav for tilkomst inn i anleggs området. En anleggsvei av denne dimensjon vil i vesentlig grad påføre eiendommer, husdyrhold og hytteområder stor trafikk, støy og endringer av eksisterende natur/ landskap.
- **Bortfall av omsetning og markedsverdi for eiendommer**
Etter at Mibau Stena`s planer for steinbrudd ble offentliggjort har involverte eiendoms firma/ meglere på Jøsneset/ Knutsvik informert om at interessen for eiendommer i området ikke eksisterer lenger. Dette har allerede medført at nye hyttefelt, nybygg og eksisterende hytte eiendommer i området ikke har noen omsetnings/ markedes verdi.

Referanser:

1.0 Støykilder, effekter og myndighetskrav til grenseverdier for steinbrudd aktiviteter

Støykilde	Effektnivå ¹ w
Finknuser	109.5 dBA
Grovknuseverk	113.7 dBA
Borrigg	117.6 dBA
Lastebil	110.8 dBA
Hjullaster, stein	113.8 dBA
Gravemaskin, stein	113.8 dBA

Tabell 2 Grenseverdier for støy etter Forurensningsforskriften kap 30

Manda-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl.23-07)	Natt (kl. 23-07)
L _{den} 55 dB	Levening 50 dB	L _{den} 50 dB	L _{den} 45 dB	L _{night} 45 dB	L _{Afmax} 60 dB

2.0 Svevestøv, med ref. til tidligere oversendte innspill

Innspill til ROS vurdering av Samfunnsdelen for

Sak 24/1360 - Revisjon av kommuneplanen sin samfunnsdel 24-36

Spesifikt til Innspill – nytt uttaksområde for byggeråstoff på Jøsneset (Mibau Stema Norge AS)

Innspill om Helse og Miljø skadelig kvarts-støv

Opplysninger om innspiller:

Innsendt av Helge Erga, grunneier av eiendom 12/50, E: helge@hmsks.no, M: 907 69 669 på vegne av hyttene i Øygardområdet og i Norda-Knutsvik

Beskrivelse av innspillet:

	Det ble under informasjonsmøte 03.10.24 på Jøsneset Grendahus opplyst om at NGU sine prøver som er tatt i område i 2009 inneholder hele 32% av det helseskadelige stoffet Kwarts.
Spredningskart over det farlige grunnstoffet Kwarts. Rød strek er 3,5 km og Blå strek er 1 mil fra nytt uttaksområde (illustrativt)	Kwartsstøv er kreftfremkallende og kan føre til lungekreft, Kols og hjerte- og karsykdom.
Ref. supplerende informasjon på følgende side	Grenseverdi CAS-nr. 14808-60-7 Krystallinsk silika (SiO ₂), α-kwarts. Respirabelt støv - 0,05 mg/m³ . (Ref. lenke til Areidtilsynet for mer info.)
	Støvet Kwarts er nr 2 av verstinger etter Asbest.
	Hytteneierne er svært bekymret for dette.

Lenker

Folkehelse Instituttet - [Svevestøv - FHI](#) – Generelle krav i forhold til svevestøv

Arbeidstilsynet - [Kwarts \(arbeidstilsynet.no\)](#) – Informasjon om kvartsstøv

Arbeidstilsynet - [Vedlegg 1: Liste over grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren \(arbeidstilsynet.no\)](#)

Forskningsrapport publisert 28 august 2021 - <https://link.springer.com/article/10.1007/s11356-021-16079-4> - Spredning av støv fra steinbrudd

Fakta om kvarts støv - <https://roadmaponcarcinogens.eu/wp-content/uploads/2017/12/SILICA-DUST-NOR-2.pdf>

ROS vurdering av innspill (basert på vanlig mal for Areal Plan – Samfunnsdel vurdering)

Nr	Tema	Ja	Nei	Kommentar
Virksomhetsrisiko/fare fra eksisterende bruk:				
20	Er utbygging i området forsvarlig?		X	spredning av kreftfremkallende kvartsstøv
	Vil nybygging begrense muligheter for videreutvikling av eksisterende virksomheter og anlegg?	X		Helsefare vil forhindre eksisterende virksomhet i og rundt Jøsneset og innover Erffjord inkl. Hålandsosen.

ROS vurderingen ovenfor i forhold til svevestøv av kvarts må muligens suppleres med ytterligere spesialisert ROS vurdering. Det er også anbefalt å få gjort sprednings-simuleringer av kvarts-støv og generelt svevestøv fra et anlegg i Morka i forhold til diverse vindretninger, ikke minst siden tiltaket i Morka påvirker andre kommuner (Suldal og Stavanger).

MERKNAD 5.1.9

Frå: Sissel Hagevold <sissel.hagevold@stavanger.kommune.no>
Send: lørdag 11. januar 2025 18:48
Til: Hjelmeland Kundesenter
Emne: Stopp steinpukkverk på Jøsneset- Underskriftskampanje
Vedlegg: 18515_6UJH199PK1IUQ45N82U2.pdf

Stavanger 11.01.25
Kjære folkevalgte i Hjelmeland kommune

24.11.2024 opprettet jeg en underskriftsaksjon med tittelen "Stopp steinpukkverk på Jøsneset". Per dags dato 11.01.25 har aksjonen fått 344 underskrifter.

Underskriftene viser at 344 personer med tilknytning til stedet sier et klart og tydelig nei til innspillet til Miebau Stema om å bygge steinpukkverk på Jøsneset. Vi ber om at disse stemmene blir hørt, og at planene om steinpukkverk på Jøsneset stoppes.

Mvh. Sissel Hagevold Tveit (eier av eiendom gårdsnummer 12, bruksnummer 38).

Blide av Erfjorden med Høgafjellet og Norda- Høgaste (foto: privat)

Under er teksten i underskriftskampanjen:

<https://www.underskrift.no/vis/12980/>

Stopp steinpukkverk på Jøsneset!

Underskriftskampanje rettet mot: Hjelmeland kommune

Samlet inn via Underskrift.no - Norges største på underskriftskampanjer

Kampanjetekst

Stopp innspillet til Mibau Stema om å bygge steinpukkverk på Jøsneset!

Natur og naturmangfold

I en tid med stort press på uberørt natur, så bør naturen bevares i størst mulig grad. Høgafjellet er et område preget av ulik type vegetasjon med blant annet myrlandskap, furu og bjørkeskog, fjellknauser, blåbærlyng og tyttebærtuer. Det er også flere dyr som lever i dette området: Både havørn og hjort. I myrlandskapet er det et mangfold av truede arter. Her eksisterer det fine økosystemer hvor alle delene er avhengig av hverandre. Myra binder også store mengder karbon. Midt i en naturkrise og klimakrise er det ekstra viktig å bevare myra.

Rekreasjonsområde

Området er et viktig rekreasjonsområde for både lokalbefolkningen og hytteeiere. Store og små benytter turløypene som Helselaget i Hjelmeland kommune har merket opp. Turområdet Høgafjellet og Morkjå vil bli direkte berørt av et eventuelt steinpukkverk, mens Herefjellet, Norda Høgaste og Gunlanuten vil bli indirekte berørt. Hjelmeland kommune har over mange år lagt til rette for hyttebygging, og i kommuneplanen står det at Hjelmeland kommune er et sted som folk har valgt å bosette seg i på grunn av den fine naturen. Dette står også i kommunedelplanen til Hjelmeland: "Hjelmeland er synonymt med vakker natur" (samfunnsdelen). I kommuneplanen står det også at det er viktig å verne om naturen. Hjelmeland kommune ønsker også å gjøre det attraktivt å bo i alle bygdene i kommunen. Hvor attraktivt vil det være å bo, eller å feriere i et område med et steinbrudd som nærmeste nabo?

Det er også mye støy knyttet til et steinpukkverk, noe som vil være i sterk konflikt med området som fungerer som et rekreasjonsområde.

Forurensing

Steinstøvet som følger med et steinpukkverk kan føre til kreft og andre kroniske lungesykdommer. På informasjonsmøte med avholdt av Mibau stema den 3. oktober 2024 kom det også frem at prøvetaking viste at steinen inneholdt 32% kvarts. Dette er et giftig støv. Arbeiderne bruker verneutstyr for å beskytte seg mot det fine støvet som er skadelig å puste inn, men hva med fastboende og hytteeiere? Hvordan forenes tanken om et rekreasjonsområde og et steinpukkverk? Det å legge til rette for hyttebygging over flere tiår, for så å vurdere et steinpukkverk rett i nærheten oppleves som uforenelig og urimelig.

Livet i sjøen

Undersøkelser fra Sandsfjorden i nærheten av steinpukkverket på Jelsa, viser at sjøbunnen har endret seg betraktelig de siste årene. Tiltaket vil få konsekvenser for vannkvaliteten i sjøen, og for steinstøv som legger seg langs sjøbunnen. Hvordan vil et eventuelt nytt steinbrudd påvirke torsken, villaksen, krepsdyr og andre arter i Erfjorden og Austre Ombofjorden og i fjordarmene rundt? Hvordan verne om det allerede sårbare livet i fjordene?

Dette er viktige grunner til at innspillet om utbygging av steinpukkverk må stoppes!

Registrerte underskrifter

#	Navn	Dato
1	Sissel Hagevold Tveit	24.11.2024
2	Kjetil Mjelde Hagevold	24.11.2024
3	Sigrun Østrem Hagevold	24.11.2024
4	Gunvor Tveit	24.11.2024
5	Anna Hagevold Tveit	24.11.2024
6	Kari Medby Loland	24.11.2024
7	Jostein Medby Loland	24.11.2024
8	Erlend Mjelde Hanssen	24.11.2024
9	Martha Loland	24.11.2024
10	Joar Loland	24.11.2024
11	Siri Hjeltnes	24.11.2024
12	Kristin Medby Loland	24.11.2024
13	Torhild Sandanger	24.11.2024
14	Bjørn Hjeltnes	24.11.2024

Nr,Navn,Dato

1,Sissel Hagevold Tveit,24.11.2024
2,Kjetil Mjelde Hagevold,24.11.2024
3,Sigrun Østrem Hagevold,24.11.2024
4,Gunvor Tveit,24.11.2024
5,Anna Hagevold Tveit,24.11.2024
6,Kari Medby Loland,24.11.2024
7,Jostein Medby Loland,24.11.2024
8,Erlend Mjelde Hanssen,24.11.2024
9,Martha Loland,24.11.2024
10,Joar Loland,24.11.2024
11,Siri Hjeltne,24.11.2024
12,Kristin Medby Loland,24.11.2024
13,Torhild Sandanger,24.11.2024
14,Bjørn Hjeltne ,24.11.2024
15,Vidar Råheim,24.11.2024
16,Randi Horve,24.11.2024
17,Harald Hammer,24.11.2024
18,Åse Brimsø,24.11.2024
19,Einar Råheim ,24.11.2024
20,Inger Låbakk,24.11.2024
21,Pål Hjeltne,24.11.2024
22,Kari Mjelde Hagevold,24.11.2024
23,Rita Helen Svendsen,24.11.2024
24,Kjetil Berg,24.11.2024
25,Helge Erga,24.11.2024
26,Kjellaug Hagen Bakkedal,24.11.2024
27,Gerd Kristin Høivik ,24.11.2024
28,Siren Knutsen Olsen,24.11.2024
29,Maja Bugge Olsen,24.11.2024
30,Marita Gjerde Østerhus,24.11.2024
31,Maurits Langeland,24.11.2024
32,Tina Jensen berg,24.11.2024
33,Frode Gjose,24.11.2024
34,Brit B.Zweidorff,24.11.2024
35,Håvard Loland Råheim,24.11.2024
36,Marit Tesdal,24.11.2024
37,Gunnar Olav Fatland,24.11.2024
38,Sondre Urban,24.11.2024
39,Laurits Andreas Rag,24.11.2024
40,Ragnvald Riis,24.11.2024
41,Frode W. Dypå,24.11.2024
42,Eva Margareta Fatland,24.11.2024
43,Harald Fredriksen,24.11.2024
44,Ann Helen Ottøy,24.11.2024
45,Kårhild Søndena Landråk,24.11.2024
46,Liv Bente Brown,24.11.2024
47,Morten jørgensen,24.11.2024

48,Elin Torkelsen ,24.11.2024
49,Arne Andreassen,24.11.2024
50,Björg Erstad,24.11.2024
51,Bernt Erstad,24.11.2024
52,Jone Helgeland ,24.11.2024
53,jon magnar nesvik,24.11.2024
54,Ellen Marie Malmin,24.11.2024
55,Askild Malmin,24.11.2024
56,Janne Rønneberg,24.11.2024
57,Ragnhild Jårvik Ohma,24.11.2024
58,Anfinn Svendsen,24.11.2024
59,Kristin Folkestad,24.11.2024
60,Kjetil Harestad,24.11.2024
61,Tonje Sevland ,24.11.2024
62,Eva Watne,24.11.2024
63,Egil Oliversen,24.11.2024
64,Sveinung Sevland,24.11.2024
65,Leif Arne Amundsen ,25.11.2024
66,Gøril Knutsvik,25.11.2024
67,Bente Rott,25.11.2024
68,Gørill Nyvoll ,25.11.2024
69,Dagfin Lea,25.11.2024
70,Torhild Riis,25.11.2024
71,Linda Barka,25.11.2024
72,torhild Brekke,25.11.2024
73,Ragnar Nicolai Sunnarvik,25.11.2024
74,Halvor Jupskås,25.11.2024
75,Jan Vatsvåg,25.11.2024
76,Per Vabø Vatsvåg,25.11.2024
77,Henning Barka,25.11.2024
78,Espen Erdal,25.11.2024
79,Kåre Erdal,25.11.2024
80,Sigurd Opedal,25.11.2024
81,Erik Vabø Vatsvåg ,25.11.2024
82,Lene Sevland,25.11.2024
83,Sindre Sele,25.11.2024
84,Marianne Berg,25.11.2024
85,Helge Surdal,25.11.2024
86,Tom Kenneth Soltvedt,25.11.2024
87,Ola Andreas Hauge,25.11.2024
88,Oddvar Ingebretsen ,25.11.2024
89,Jan Rune Egeskog,25.11.2024
90,Tom Steffen V Simenstad,25.11.2024
91,Turid Bjerke Andreassen,25.11.2024
92,Trond ,25.11.2024
93,Ellen Hagen,25.11.2024
94,Kari Riste,25.11.2024
95,Liv Helgeland Nymark,25.11.2024

96,Ørjan Bakkedal,25.11.2024
97,Linn Hauge,25.11.2024
98,Audun Bakkedal,25.11.2024
99,Natalia Kucirkova,25.11.2024
100,Camilla Åsland Sangedal ,25.11.2024
101,Ørjan Tveit,25.11.2024
102,Cathrine Breivik Åsland,25.11.2024
103,Svein Helge Hansen,25.11.2024
104,Arild Fosså,25.11.2024
105,Aase-Brit Borsheim,25.11.2024
106,Elisabeth Moe Olsen,25.11.2024
107,Arild Eugen Lund,25.11.2024
108,Erik Frafjord,25.11.2024
109,Frode Riis ,25.11.2024
110,Aslaug Irene Frafjord,25.11.2024
111,Ann-Elene Lund,25.11.2024
112,May Linn Bakkedal,25.11.2024
113,Finn Rune Olsen,25.11.2024
114,Astrid Waldeland Sevland,25.11.2024
115,Frode Mork,25.11.2024
116,Marianne Sande,25.11.2024
117,Oddmund Sande,25.11.2024
118,Ivar Loland Råheim ,25.11.2024
119,Annette Tveit,25.11.2024
120,Frode Jansen,25.11.2024
121,Kristin Watland,25.11.2024
122,Oddbjørn Watland,25.11.2024
123,Jonas Hegre,25.11.2024
124,Kurt Jan Åsland ,25.11.2024
125,Carol Åsland,25.11.2024
126,Hilde Elisabeth Grønnevig,25.11.2024
127,Kjellaug Brekke ,25.11.2024
128,Bertin Brekke ,25.11.2024
129,Torstein Høiland Arnesen,25.11.2024
130,Marta Hauge,25.11.2024
131,Simon Breivik Åsland,25.11.2024
132,Ronald Urban,25.11.2024
133,Marit Olsen Dalsegg,25.11.2024
134,Lars Dalsegg,25.11.2024
135,Jeanette Vistnes ,25.11.2024
136,Johansen Turid,25.11.2024
137,Bente Ingebretsen ,25.11.2024
138,Nina Berg,25.11.2024
139,Gro Sandvik Hagen,25.11.2024
140,Trond Ingebretsen,25.11.2024
141,Ingeir Fossan kyrkjevegen 55 4110 forsand ,25.11.2024
142,Rick Andre Opedal,25.11.2024
143,Espen Haugslund,25.11.2024

144,Kristoffer buer Mikalsen ,25.11.2024
145,Birgitte Valen Urstad,25.11.2024
146,Trym Lunde Gahnstrøm,25.11.2024
147,Henrik Opedal,25.11.2024
148,Stian Opedal,25.11.2024
149,Sindre Haugvaldstad Opedal,25.11.2024
150,Judith Foss Opedal,25.11.2024
151,Tarald Marthon Opedal,25.11.2024
152,Rick Andre Opedal,25.11.2024
153,Marius Isachsen,25.11.2024
154,Rick Andre Opedal,25.11.2024
155,Bjørn Olav Wist Vik,25.11.2024
156,Frenk Huisman,25.11.2024
157,Thomas Alexander Hundseid,25.11.2024
158,Knut Andreas Lilleaas,25.11.2024
159,Lars Harestad Edland,25.11.2024
160,Kit høiland,25.11.2024
161,Kent-Morten Skrettingland,25.11.2024
162,Mathias Due-Olsen,25.11.2024
163,Jesper Viste,25.11.2024
164,Jarand,25.11.2024
165,Troy Andreas Wigestrang ,25.11.2024
166,Jens Hapnes Rege,25.11.2024
167,Alexander Time,25.11.2024
168,Simen heden,25.11.2024
169,Stian Torkelsen Ullestad,25.11.2024
170,Marius Olsen,25.11.2024
171,Solveig lervik,25.11.2024
172,Andreas Mortensen ,25.11.2024
173,Kristian Årstad Hauge,25.11.2024
174,Lasse Nessa,25.11.2024
175,Kristian Årstad Hauge,25.11.2024
176,Marius Skjæveland,25.11.2024
177,May Brit Harestad Osaland ,25.11.2024
178,Martin Sortland,25.11.2024
179,Nils Osaland ,25.11.2024
180,Benjamin Svendsen,25.11.2024
181,Lilli Antonette Petersen,25.11.2024
182,Leonora Tønnessen,25.11.2024
183,Jone Sande ,25.11.2024
184,Idar Kristians Bostad,25.11.2024
185,Arne Kjærstad,25.11.2024
186,Norris Dultra,25.11.2024
187,Endre Christoffer Øglænd,25.11.2024
188,Daniel Johan Sola Gjerde,25.11.2024
189,Hanne Riste,25.11.2024
190,Lars Erik Angelvik,26.11.2024
191,Terje Haaland,26.11.2024

192,Alexander Buer Mikalsen ,26.11.2024
193,Oddbjørg Valen Urstad,26.11.2024
194,Emilie Tytingvåg Vikeså,26.11.2024
195,Rick Andre Opedal,26.11.2024
196,Espen Rott,26.11.2024
197,Graham Paal Mitcham,26.11.2024
198,Kristiane Hagen Zahl,26.11.2024
199,Vilde Olsen,26.11.2024
200,Karen Risvoll Sørensen ,26.11.2024
201,Tord Rott,26.11.2024
202,Bente Rott,26.11.2024
203,Margaret Anda,26.11.2024
204,Odd Bård Risvoll,26.11.2024
205,Toril Bergslien,26.11.2024
206,Tove Ødegaard,26.11.2024
207,Drude Heskestad Mikalsen,26.11.2024
208,Stian Sangedal,26.11.2024
209,Lars Edvin Bru,26.11.2024
210,Pål Rott ,26.11.2024
211,Egil Risvoll Sørensen,26.11.2024
212,Marit Fjellvang,26.11.2024
213,Kjell Landsnes,26.11.2024
214,Thomas Gjesdal,26.11.2024
215,Silje Brandvik,26.11.2024
216,Karol Rzepecki ,26.11.2024
217,Kristoffer levang,26.11.2024
218,Liv Skår,26.11.2024
219,Tarjei Handeland Skjæveland,26.11.2024
220,Tove Opedal,26.11.2024
221,Henrik paulsen,26.11.2024
222,Fellenza Radoniqi,26.11.2024
223,Synne Tunge Nesvik,26.11.2024
224,Tommy Schmidt,26.11.2024
225,Vilde Nimki,26.11.2024
226,Kathrine Watland,26.11.2024
227,Olaug Haaland,26.11.2024
228,Hanne Guro Ommundsen,26.11.2024
229,Hanne kalleberg,26.11.2024
230,Thomas Aalstad,26.11.2024
231,Lars Ådne Holmen,26.11.2024
232,Nikolas Kro Neckarski,26.11.2024
233,Johne,26.11.2024
234,Ragnvald Fuglestein,26.11.2024
235,Birgitte Lundegaard Fuglestein ,26.11.2024
236,Anna Götz ,26.11.2024
237,Else Marie gardner,26.11.2024
238,Edith Aurelia Namata Fuglestein ,26.11.2024
239,Sebastian Aabø Parker,26.11.2024

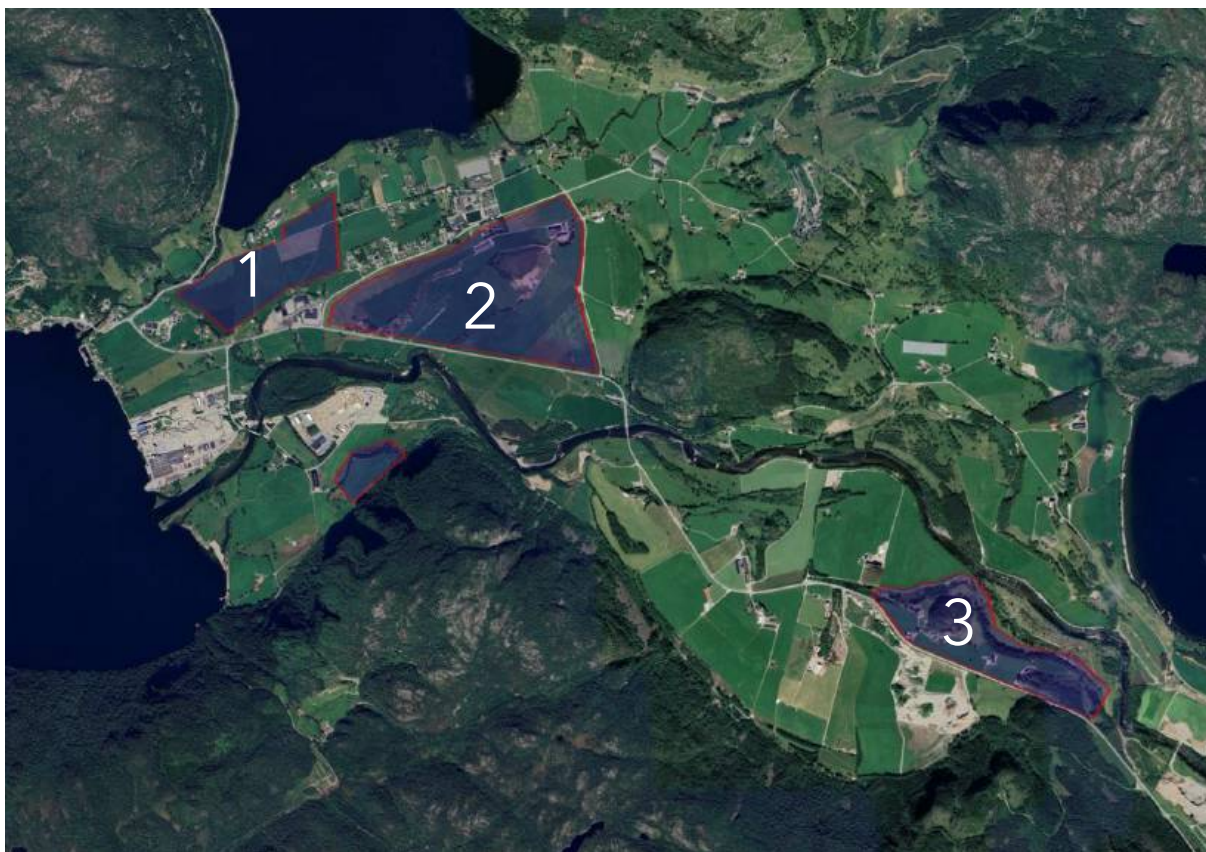
240,Anne Gro Sæther Nesvik,26.11.2024
241,Sigmund Nesvik,26.11.2024
242,Silje Nesvik Aarsland,26.11.2024
243,Gunvor Osnes Heggen ,26.11.2024
244,Marthe Nesvik,26.11.2024
245,Robert Arnestad Nordstrand,26.11.2024
246,Tommy Schjølberg ,26.11.2024
247,ARNE AUGEDAL,26.11.2024
248,Randi Henna,26.11.2024
249,Arild O. Hagen,26.11.2024
250,Petter Christian Kolrud,27.11.2024
251,Kine Heggen ,27.11.2024
252,Solvor Sevland,27.11.2024
253,Geir Inge Angelvik,27.11.2024
254,Raymond Hagen,27.11.2024
255,Ingunn Skår Skogen ,27.11.2024
256,Egil Tjensvold,27.11.2024
257,Hanne Hunsbeth Jünger,27.11.2024
258,Turid Kloss,27.11.2024
259,Annette Hetlelid ,27.11.2024
260,Peter Bernard Kloss,27.11.2024
261,Anne Venke Skiftun,27.11.2024
262,Ragnar Oftedal,28.11.2024
263,Rudi Michael Hunsbeth Jünger ,28.11.2024
264,Hilde-Marie Birkeland,28.11.2024
265,Jan Ingvar Eie,28.11.2024
266,Tina Rimestad,28.11.2024
267,Gaute Henriksen,28.11.2024
268,Vegard Ankarstrand,28.11.2024
269,Cecilie Gustavsen,28.11.2024
270,Ketil Ødegaard ,28.11.2024
271,Rolf Thorsen ,28.11.2024
272,Thorbjørn Dahl,28.11.2024
273,Frode Kinserdal ,28.11.2024
274,riulf green,28.11.2024
275,Møyfrid Müller,28.11.2024
276,Per Kristian Austbø,28.11.2024
277,Kjersti Seldal Nordnes ,29.11.2024
278,Kjetil Nymark,29.11.2024
279,Terje L. Bremnes,29.11.2024
280,Signe Iren Hagalid ,29.11.2024
281,Marielle Bremnes,29.11.2024
282,Celine Bremnes,29.11.2024
283,Ingrid Olsen,29.11.2024
284,Ole gunnes,29.11.2024
285,Therese Loktu,29.11.2024
286,Leonora Loktu Bremnes,29.11.2024
287,Jorunn Foss,29.11.2024

288,Malena Altamirano,29.11.2024
289,Henrik Breivik Rød,30.11.2024
290,Yngvild Hennig,30.11.2024
291,Ragnhild Storækre Hennig,30.11.2024
292,Bent Rott,30.11.2024
293,Eva Songe Paulsen ,30.11.2024
294,Geir Gundersen ,30.11.2024
295,Thomas Vince,30.11.2024
296,imi Maufe,30.11.2024
297,Rune Folkvord,30.11.2024
298,Robbert-Jan Lindeman,01.12.2024
299,Lina Søreide Slåttå,01.12.2024
300,Torkil Vatne,01.12.2024
301,Håvard Slåttå,01.12.2024
302,Ståle Kristensen,01.12.2024
303,Henrik Henna Hagen,01.12.2024
304,Elsa Nesvik Altamirano,01.12.2024
305,Jose Luis Altamirano,01.12.2024
306,Sebastian Altamirano,01.12.2024
307,Hans Widerøe,01.12.2024
308,andreas altamirano,01.12.2024
309,Jan Ove Ringstad,01.12.2024
310,Anne-Marit Mjelde,02.12.2024
311,Alexander Landsnes,02.12.2024
312,Oddmund Petter Aasen,02.12.2024
313,Solveig h Angelvik ,02.12.2024
314,Olav R. Hanssen,02.12.2024
315,Lars Slåttå ,03.12.2024
316,Kari Erøy Slåttå,03.12.2024
317,Maren Helgeland Nymark ,03.12.2024
318,Astri Knutsen valvik,03.12.2024
319,Asle Valvik,03.12.2024
320,Tine Andersen ,03.12.2024
321,Simen Valvik,03.12.2024
322,Roar Svensen,03.12.2024
323,Mari Ådnøy,03.12.2024
324,Isabelle Simonsen,03.12.2024
325,Nicole Daniela Døhlen,03.12.2024
326,Ingvar Steinskog Nødland ,04.12.2024
327,Karin Søvik,04.12.2024
328,Camilla Bjune Johansen ,04.12.2024
329,Wenche Barka ,04.12.2024
330,Ole Rygh,05.12.2024
331,Shadé Barka Martins,05.12.2024
332,Arvid Tengesdal ,05.12.2024
333,Stian Sunde,05.12.2024
334,Siv Bente Berge,06.12.2024
335,Trine Tønnessen,06.12.2024

336,Jochen Müller,06.12.2024
337,Judith kuhnert,08.12.2024
338,Simen Giskegjerde,08.12.2024
339,Håvard Brown,09.12.2024
340,Bente Hundsnes,09.12.2024
341,Siv Knudsen,10.12.2024
342,Svein Brynjulf Hauge,09.01.2025
343,Kåre Skår,11.01.2025
344,Gerd Aasheim Skår,11.01.2025

Oppdragsgiver: Heidelberg materials tilslag Norge
Oppdragsnavn: Innspel kommunedelplan Hjelmeland
Oppdragsnummer: 632828-02
Utarbeidet av: Kjersti Ingolvsdotter Vevatne
Oppdragsleder: Kjersti Ingolvsdotter Vevatne
Dato: 25.01.2024

Notat Innspel til kommunedelplan byggeråstoff og massehandtering, Hjelmeland kommune

Versjonslogg:

02	25.01.24	Revidert etter kommentar Heidelberg materials tilslag	HS, LG, IH, PGI	KIV
01	21.01.24	Nytt dokument	HS, LG, IH, PGI	KIV
VER.	DATO	BESKRIVELSE	AV	KS

1 Bakgrunn

Hjelmeland kommune skal i gang med kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Planen skal bl.a. lage eit oppdatert ressursoversyn over førekomstar av grus, pukk, naturstein og område for etablering av mellombels masselagring. Det skal lagast ein strategi for berekraftig forvaltning av ressursane, og eit oppdatert kunnskapsgrunnlag. Dette er grunnlag som skal nyttast i rullering av kommuneplanen sin arealdel.

Dette notatet er utarbeida av Asplan Viak på førespurnad frå oppdragsgjevar Heidelberg Materials om å bistå med innspel til kommunedelplanen. Notatet inneheld tre utvalde område frå oppdragsgjevar, der område 1 er utviding av eksisterande RS-område (råstoffutvinning) i kommuneplanens arealdel KPA, og områda 2 og 3 er forslag til nye uttaksområde. Ingen av områda har drift pr. i dag. I nærleiken av område 3 er det og har det vore store uttak av massar, også med reetablering av dyrkingsland. Jf. utdrag frå NGU nedanfor. Kommunen sitt skjema er nytta til innspela, og supplert med tekstdel og omtale av metodikk.

For nokre tema er det det gjort ei enkel vurdering av kunnskapsgrunnlaget. Dette er gjengitt under:

Mineralressursar

Område 1 og 2 inngår i grus/pukk-område Årdal ID 104038, skildra slik i grusdatabasen, NGU:

Forekomsten er et stort elvedelta med toppflate 12-15 moh. med 1-3 meter steinig topplag over godt sorterte skrålag av sand og grus. Øst i forekomsten er det noen erosjonsrester av et breelvdelta med terrasser i høyde 50-55 moh. Forekomsten demmer for Riskadalsvannet. Forekomsten synes å være lite aktuell for store masseuttak på grunn av sanddominert materiale og store konflikter med annen arealbruk. Deler av forekomsten kan like vel være aktuell for uttak, men dette må skje etter nærmere undersøkelser.

Lokal betydning.

Område 3 inngår i grus/pukk-område Soppaland ID 104040, skildra slik i grusdatabasen, NGU:

Forekomsten består av en stor, øvre breelvterrasse i sørøst ved Tjentlandmoen på 60-65 moh. og lavereliggende terrasser ned til 20 moh. ned mot elva. I den øvre terrassen består

massene av ca. 8 meter horisontalt liggende lag av steinig og blokkig grus, over skrålag av sand og grus. Totalt er mektighetene 20-30 meter. Elveterrassene har 1-3 meter grovt topplag over skrålag av sand og grus. Det er og har vært store uttak fra flere massetak i forekomsten. Tidligere uttaksområder er utplanert og oppdyrket. Forekomsten inneholder masser godt egnet som tilslag for en rekke byggetekniske formål og er en viktig nasjonal ressurs sammen med forekomster er sammen 21 Valeim og 20 Tveit i same kommunen. Dette bør tillegges stor vekt i forhold til andre arealbruksinteresser, og mest mulig av grusarealene må reserveres som område for råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel.

Tilleggsinformasjon: Meget god ressurs, kystnær beliggenhet med utskipningskai som kan levere masser regionalt. Forekomsten består av en stor, øvre breelvt Terrasse i sørøst ved Tjentlandmoen på 60-65 moh. og lavereliggende terrasser ned til 20 moh. ned mot elva. Totalt er mektighetene 20-30 meter. Elveterrassene har 1-3 meter grovt topplag over skrålag av sand og grus. Det er og har vært store uttak fra flere massetak i forekomsten. Forekomsten inneholder masser godt egnet som tilslag for en rekke byggetekniske formål.

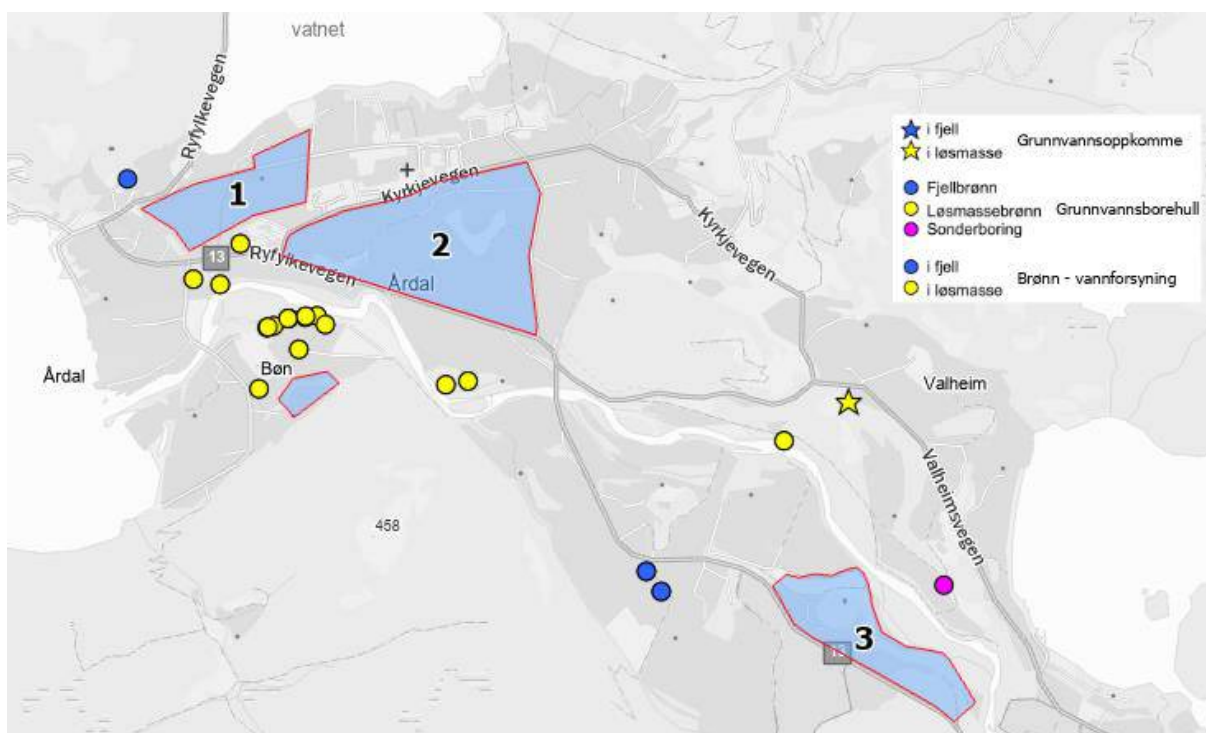
Nasjonal verdi.

Landskap

I «Vakre landskap i Rogaland» er Riskadalsvatnet plassert i kategorien «vakkert landskap». Det flate jordbrukslandskapet i dalbunnen er et særpreget kulturlandskap og utgjør en skarp kontrast til bratte og skogkledde fjellsider. Jordbrukslandskapet strekker seg østover mot Øvre Tysdalsvatnet i kategorien «meget vakkert landskap».

Drikkevann

Årdal kommunale vassverk forsyner ca. 670 personar. Vasskjelda er ein ca. 15 m djup grunnvassbrønn i lausmasse like ved Årdalselva (kjelde: Hovedplan vann og avløp 2015-2025 for Hjelmeland kommune). Vi er ikkje kjend med om området rundt brønnen er sikra med klausulering/omsynssonar. Brønnen ligg i nærleiken av innspelsområde 1 og 2.

Figur 1: Registrerte grunnvannsbrønner i NGU Granada.

Vassførekomstar

Årdalsfjorden

Indre delar av Årdalsfjorden har ei grunn terskel ut mot ytre delar av Årdalsfjorden, noko som begrensar vassutskiftinga og gjer fjorden følsam for effektar av næringssaltutslipp (eutrofiering). Indre delar av Årdalsfjorden er klassifisert med dårleg økologisk tilstand, på grunnlag av undersøkingar av botnfauna i 2012 (Tranum, Kile, Ledang, & Borgersen, 2012). Undersøkingane i 2012 indikerte dårlege oksygenforhald og svært dårleg tilstand mtp. botnfauna. Undersøkingar av makroalgar i fjæra i 2012 (Tranum, Kile, Ledang, & Borgersen, 2012), 2017 og 2022 (Tranum, et al., 2023) har indikert god økologisk tilstand, og det er altså i djupet at miljøtilhøva er dårlege. Tilhøva i djupet har ikkje vorte undersøkt sidan 2012. Det bør gjerast nye undersøkingar for å få eit sikrere kunnskapsgrunnlag om miljøtilstanden i fjorden.

Etablering av nye område for masseuttak i nedbørfeltet til Årdalsfjorden, kan gje auka avrenning frå land og partikkelforureining. Dette kan gje auka miljøpåverknad på indre Årdalsfjorden, som altså er svært sårbar for tilførsler av næringsstoff og organisk materiale. Merk at omdisponering frå landbruk til masseuttak også kan gje mindre avrenning av næringsstoff, men det er ikkje gjort utgreiingar for å få meir kunnskap om korleis

arealendringa vil endre avrenninga frå land. Vi legg til grunn at det ikkje er aktuelt med sprenging med sprengstoff i masseuttaka. Sprengstein kan gi betydeleg avrenning av nitrogen, noko som vil være svært uheldig for fjorden.

I vann-nett er det registrert «stor grad» av påverknad frå «diffus industriavrenning», med merknad *vasking av grus*. Denne registreringa viser truleg til industriaktiviteten ved hamna innerst i Årdalsfjorden, og er truleg basert på skjønn..

På bakgrunn av dette, er alle innspelsområda vurdert til «raud» kategori. Dersom a) nye miljøundersøkingar visar at fjorden likevel har toleevne for auka tilførsler, eller b) masseuttak i innspelsområda kan gjennomførast utan at det gir stor partikkelforureining eller auka avrenning frå land - kan det likevel vere mogleg å realisere områda utan at det er i strid med vassforskrifta og fastsette miljømål.

Storåna

Storåna - også kalla Årdalselva og Storelva - har bestandar av laks og sjøaure. Bestandstilstanden for laks er klassifisert til moderat etter kvalitetsnorm for laks. Tilstand mtp. gytebestandsmål og haustingspotensiale er vurdert til god, men redusert genetisk integritet som følgje av innblanding med oppdrettslaks medfører moderat bestandstilstand. Tilstanden for sjøaure er vurdert til dårleg. Vasskraft og lakselus er angitt som dei største påverknadene.

Masseuttak i nedbørfeltet til Storåna kan gje negativ påverknad i form av partikkelforureining. Klassifiseringa i god økologisk tilstand, og bestanden laks, tilseier at vassførekomsten har svært stor verdi (jfr. Handbok M-1941).

Tabell 1-1: Informasjon om vassførekomst som kan bli påverka i nærleiken av innspelsområda

Vassførekomst	Miljøtilstand	Miljømål	Klassifisering basert på	Mogleg påverknad som følgje av tiltak
Årdalsfjorden-indre 0242020501-C	Svært dårleg økologisk Udefinert kjemisk	God økologisk God kjemisk	Undersøking av botnfauna i 2012 ¹ og fjæresamfunn i 2017 og 2019 ²	Forureining med partiklar og næringsstoff. Auka problem med oksygensvinn i djupet.
Storåna nedre 033-123-R	God økologisk God kjemisk	God økologisk	Undersøking av påvekstalger	Forureining med partiklar og

¹ Trannum, H. C., Kile, M. R., Ledang, A. B., & Borgersen, G. (2012). *Marin overvåkning i Ryfylke, 2012*. NIVA

² Trannum, H. C., Bekkby, T., Borgersen, G., Crespo, B., Eikrem, W., Fagerli, C. W., . . . Valestrand, L. (2023). Økokyst - DP Nordsjøen, Årsrapport 2022. Miljødirektoratet, NIVA.

		God kjemisk	og botnfauna i 2022, vurdering etter kvalitetsnorm for laks	næringsstoff. Negativ påverknad laksefisk.
Riskadalsvatnet 033-23044-L	God økologisk Dårleg kjemisk	God økologisk God kjemisk	Undersøking av planteplankton og fysisk- kjemiske parametere i 2015	Hydromorfologiske endringar som følgje av endra grunnavsstrømningar. Partikkelforureining
Aurdal grunnavsførekomst 033-524-G	God kvantitativ tilstand Udefinert kjemisk tilstand	God kvantitativ God kjemisk	Skjønnsmessig vurdering av kvantitativ tilstand (NVE)	Endringar i grunnavs- strømningar og nivå, forureining i grunnavt som følgje av anleggsverksemd. Det er vanskeleg å fastslå om innspelsområda kan redusere den kvantitative tilstanden i grunnavsførekomsten.

2 Metode

Verdsetting til et tema for eit område er henta frå aktuelle datasett, bl.a. miljøstatuskart [Miljøstatus Kart - Sjekk miljøtilstanden på kart \(miljodirektoratet.no\)](#), [Temakart Rogaland](#) og Vakre landskap i Rogaland (Rogaland fylkeskommune). Det er i tillegg gjort visuell vurdering ved hjelp av google maps og flyfoto (bl.a. kart 1881).

Dei ulike datasetta nyttar gjerne nasjonale standardar for verdsetting. Ofte vert det nytta ein A -til C-verdiskala (der A er høgast verdi), eller ein har ei inndeling med verdi av nasjonal, regional eller lokal interesse. Ein del tema har ikkje geografiske verdiområde og vurdering av potensial for konflikt må gjerast opp mot forvaltningsmål for tema.

For tema vassmiljø er vurderinga gjort ut i frå miljøtilstand i vassførekomst, fastsett miljømål og potensial for miljøpåverknad.

Det er vurdert slik:

	«Liten verdi». Ingen kjente vesentlige mogelege konflikthar innafor vurderingstemaet. Kan og vere positive verknader.
	«Middels verdi». Potensielt moderat/middels negativ kjent konsekvens, eller mogleg konflikt som må vurderast nærare i neste fase.
	«Stor verdi». Klar kjent konflikt / mogeleg stor konflikt innafor vurderingstemaet.

Datakjelder og kriterier i vurderingane av andre forhold knytt til området		
Tema	Kunnskap / vurderingsgrunnlag	Vurderingskriterier
Primærnæring/ Jordbruk/ Skogbruk/Beite- mark	AR5 (NIBIO) Verdiklassar basert på jordsmonn og dyrkbar jord (NIBIO)	Vurdert negativt: Forslag til utbygging som har kjent arealkonflikt med kartlagde jordbruksverdiar.
Naturverdiar/ naturmangfald	Naturvernområder (Miljødir) Registrerte naturtyper, inkluder utvalde naturtypar jf. naturmangfaldlova, på land og i sjø (frå DN-handbøkene 13 og 19 og naturtypar etter Miljødirektorates instruks) Arter av nasj. forvaltningsinteresse (Miljødir) Arter og funksjonsområder (Miljødir) Artsførekomst frå (Artsdatabankens Artskart Vitenskapelig råd for lakseforvaltnings klassifisering av lakse- og sjøaurebestander. Regional plan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2024 Viktige viltområder i Hjelmeland kommune 2002. Rapport fra Ambio Miljørådgivning AS	Vurdert negativt: omdisponering av areal som kjem i konflikt med område som er viktige for naturmangfald, eller fører til endring i levekåra til artar, naturtypar og habitat for artar av forvaltningsmessig interesse. Dette gjeld verneområde, naturtypar, raudlistearter, gyte- og oppvekstområde for fisk og viktige leveområde for fugl og vilt utanfor verneområde.
Kulturminne, Landskap	Landskapsregioner (NIBIO) Landskapskartlegging med verdisetting, blant annet NIN «Vakre landskap i Rogaland» (Fylkeskommunen) Kulturminner med kjente, kartfestede objekter (Askeladden, Riksantikvaren)	Vurdert negativt: Forslag til utbygging som ikkje kan få akseptabel landskapstilpassing eller omdisponering som har negativ konsekvens for landskap, er i utgangspunktet vurdert som negativt. Omdisponering av areal som er i

	Sefrak-registrerte bygg Flyfoto Visuelt sårbart eller eksponert landskap Plan for kulturminne/kulturarv Hjelmeland (2017) Regionalplan for kulturmiljø, Rogaland 2023 Omsynssoner i gjeldande planar	konflikt med kjente kulturminne, eller kan føre til skjemming av kulturminneverdier er vurdert negativt. Konfliktpotensial for automatisk freda kulturminne som i dag ikkje er kjent, er ikkje vurdert. Dette kan vere aktuelt ved eventuelt vidare planarbeid.
Rekreasjon friluftsliv	Regional plan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2024 Tur- og friluftsruter (Kartverket) Kartlagte og verdsatte friluftslivsområder (miljoatlas.miljodirektoratet.no)	Forslag til utbyggingsområde er vurdert ut frå eit skjønn med tanke på tilhøve for rekreasjon og friluftsliv. Arealendringar som svekker viktige samanhengar, eller reduserer kvalitet for friluftsliv, er vurdert negativt.
Nærleik til bustader/fritids bustader	Arealplanar og flyfoto	Utbyggingsområde er vurdert ut frå eit skjønn med tanke på tilhøve for bustader og fritidsbustader.
Transport frå mottak	Arealplanar og kart	Kort avstand mellom innspelsområde og mottak er vurdert positivt
Støy/støy	Retningslinje for støy T-1442/2021 Støysonekart Omsynssoner i gjeldande kommuneplan	Arealendring som kan medføre støy til støyfølsom bebyggelse er vurdert negativt.
Ras/Flaum	Sjå tabell for ROS	Sjå tabell for ROS
Syssetsetting	Kommuneplanens sin samfunnsdel 2019-2031 Hjelmeland kommune Regionalplan for grønn industri - for areal- og kraftkrevende næring, 2023 Rogaland fylkeskommune Næringsstrategi. Arbeid og attraktivitet Hjelmeland naturlegvis! 2022-2032	Omdisponering til utbyggingsområde som styrker og bygger opp om lokalt næringsliv og syssetsetting er vurdert positivt. Omdisponering til utbyggingsområde som svekker lokalt næringsliv og syssetsetting er vurdert negativt.
Vassførekomst	Vann-nett (MDIR/NVE) Vannmiljødatabasen Grunnforurensningsdatabasen Regionalplan for vannforvaltning i 2022-2027, Rogaland Vitenskapelig råd for lakseforvaltning - klassifisering av lakse- og sjøaurebestandar.	Ei omdisponering av areal som kan gi auka utslepp er vurdert negativt. Ei omdisponering av areal som kan medføre at miljømål for vassførekomst ikkje vert nådd, er vurdert negativt.
Drikkevatt	Sikringssoner for drikkevann i KPA Kommunalt ledningsnett Hovedplan vann og avløp 2015-2025 for Hjelmeland kommune	Det er gjort ei skjønnsmessig vurdering. Ei omdisponering av areal som kan påverke drikkevatt er vurdert negativt.

Grunnvatn	Granada grunnvannsdatabaser (NGU) Vann-nett Vannmiljødatabasen	Det er gjort ei skjønnsmessig vurdering. Ei omdisponering av areal som kan påvirke grunnvatn er vurdert negativt.
Barn og unge sine interesser	Skule, barnehage Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser	Det er gjort ei skjønnsmessig vurdering. Ei omdisponering av areal som kan påvirke barn og unge, t.d. skuleveg og leikeområde, er vurdert negativt
Grunnforhold	Berggrunn (NGU, DMF) Grus og pukk (NGU, DMF) Løsmasser (NGU, DMF)	Tiltak som kjem i konflikt med eller er til hinder for uttak av kjente mineralressurser.
Trafikktryggleik ved transport til mottak	Arealplanar og kart	Det er gjort ei skjønnsmessig vurdering.
Verdiar knytt til fisk og vilt	Vitenskapelig råd for lakseforvaltning - klassifisering av lakse- og sjøaurebestandar. Kystnære fiskeridata (Fiskeridirektoratet) Viktige viltområder i Hjelmeland kommune 2002. Rapport fra Ambio Miljørådgivning AS	Ei omdisponering av areal som kan medføre skade på eller tap av miljøverdiar er vurdert negativt.
Nærleik til kraftlinje/høgspenning	Arealplanar og kart NVE	Det er gjort ei skjønnsmessig vurdering.

Datakjelder og kriterier for vurderingane av risiko og sårbarheit		
Tema	Kunnskap / vurderingsgrunnlag	Vurderingskriterier
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	Temakart Rogaland – samfunnssikkerheit Skredatlas Atlas.nve.no miljostatus.no Skredatlas Berggrunn (Norges geologiske undersøking) Regional plan for klimatilpasning i Rogaland 2020-2050	Akseptkriterier, «trafikklys»: Ei hending i raud sone inneber ein risiko som forpliktar gjennomføring av tiltak for å førebygga risiko og/eller sette i gang beredskapsarbeid for å redusere skadeomfanget. En hending i gul sone forplikter til å gjennomføre tiltak for å redusere risikoen så mykje som mulig. Ved hending i grøn sone skal risikoavbøtande tiltak blir gjennomført dersom det er ønskeleg etter ei vurdering av økonomiske og praktiske tilhøve.
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabilt?		
Er det fare for flaum eller erosjon?		
Er det fare for stormflo, Bølger?		
Er det radon i grunnen?		
Er det fare for spesielle vêrforhold?		
Eventuell anna naturbasert fare i området?		
Er det trafikkfare i eller tilknytning til området?		
Er det fare med omsyn til elektromagnetiske felt frå kraftleidningar?		
Medfører planforslaget risiko (støy, støv etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/ transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?		
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemdar der kjemikalieutslepp og/ eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?		
Eventuell anna verksemdsbasert fare i området?		

3 Usikkerheit

Alle vurderingar er basert på kjent kunnskap i offentlege register. Få av kjeldene er komplette og kvaliteten og alderen på data kan variere. Vi har ikke tatt stilling til når registreringane er gjort.

I følge Naturbase og Økologisk grunnkart så er ingen av dei tre områda undersøkte kartlagt for naturtypar etter Miljødirektoratets instruks, som er gjeldande metode for naturtypekartlegging. Ein sjekk av Miljødirektoratets NiN-web viser at det heller ikkje i 2023 var slike kartleggingsoppdrag anna enn det som Asplan Viak utførte for Svadberg.

Delar av områda 1 og 2 har einskilde delar kartlagt for naturtypar etter DN-handbok 13, medan område 3 ikkje inneheld slike naturtypelokalitetar. Basert på flyfoto er det truleg at det finst fleire naturtypelokalitetar i område 3.

Naturtypar er ein av dei viktigaste måla ein har på naturverdiar i eit område og sidan to har registreringar og eit ikkje har noko, så blir det vanskeleg å samanlikne desse. Ein annan usikkerheit er at registreringane av naturtypelokalitetar etter DN-handbok 13 er tilfeldige, det vil seie at det ikkje kjem fram om dei restarand eareale i eit område er synfart. Med Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtypar kjem det fram av dekningskartet kva slags område som er synfart med tanke på å finne naturtypelokalitetar.

For å få eit best mogleg grunnlag for samanlikning anbefalast det difor at alle områda kartleggast etter Miljødirektoratets gjeldande metode for naturtypekartlegging.

Data om vilttrekk finst og i rapporten frå Ambio Miljørågivning frå 2002, men desse er ikkje tilgjengelege i kart, det er berre stadsnamna som er lista i tabellar. Vi har forsøkt å knytte desse til dei undersøkte områda, men sidan det ikkje alltid var klart kva område dei viste til, så er det noko usikkerheit i dette datagrunnlaget. Det er og ein usikkerheit at desse registreringane er over 20 år gamle.

4 Område 1

INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Dato: 21.01.2024

Opplysninger om forslagsstillar:

Namn: Heidelberg Materials Tilslag v/ Bård Dagestad Adresse: Telefon: +47 944 36 488 Epost: bard.dagestad@heidelbergmaterials.com
--

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- ☐ Privatperson
- ☒ Foretak
- ☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Eigedom (gards- og bruksnummer): 100/3 - 100/1,10,13,18 - 100/4,12,14 - 100/2,9,11,17 - 101/2 - 101/18 - 101/1,8,15,23,37

Bygd: Årdal

Type innspel:

- ☒ Sand/grus
- ☐ Pukk
- ☐ Naturstein

- ☐ Nytt uttak
- ☒ Utviding/endring av eksisterande

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar? Nei
- Storleik på område i daa - **ca 177 daa** (eks. ca 68 daa + nytt ca 109 daa)
- Storleik på masse i kubikkmeter: 500` - 1000`m³
- Tidsperspektiv på uttak: 2028-2034
- Anvendelsesområde: sand og grus, betongtilslag
-
- Massane er eigna for: Produksjon av betong
- Planstatus pr i dag:
Uregulert
Kommuneplanens arealdel KPA:
Vestleg del RS10 (Råstoffutvinning fremtidig)
Krav om KU før detaljregulering. Ta omsyn til god avgrensing ift bustader og landskap. Ivareta moglegheita for god landskaps-og støyskjerming til framtidig vegtrasè RV13; sjå desse tiltaka i samanheng.
Austleg del LNFR
- Ev anna - beskriv:

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☒ Inga drift knytt til uttak/masselagring
- ☐ Masselagring (mellombels, for gjenbruk)
- ☐ Grus-/sanduttak
- ☐ Naturstein

Viss eksisterande drift:

- Eksisterande driftskonsesjon/løyve til masselagring? *Ikkje kjent*
- Viss ja - når blei den/dei gitt? Dato/årstal: *Ikkje aktuelt*
- Viss nei - eksisterer anna løyve frå kommunen? *Ikkje kjent*
- Antatt masse inn/ut med spesifisering fra 01.01.23 til antatt avslutning/ut konsesjonsperiode/tillatelsesperiode: frå/til: *Ikkje berekna* - inn/ut: *Ikkje berekna*

Vil aktiviteten oppretthaldast på dagens nivå? Det vil skje ein auke i høve til det gjeldande KPA legg til rett for.

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: Sjå neste punkt.

Retningslinje i KPA til RS-område i høve til tilbakeføring/etterbruk:

Områda skal takast ut etappevis, og det skal utarbeidast tilbakeføringsplan av uttaka til landbruksformål når uttaket opphøyrer.

Planlagt arealbruk etter masselagring: Sjå punkt over.

Figur 2. Vest ved Melevegen

Figur 3. Innspelsflaten, sett mot sør

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): - nasjonal - regional - lokal

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(Fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er til dømes sjekka i verdivurderinga?
Temakart Rogaland? Andre kjelder?

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark		Ligg i areal som er verdiklassifisert som stor verdi (NIBIO). Større samanhengande areal. Området grensar opp til gardstun med driftsbygningar. Samdrift?
2	Naturverdiar/naturmangfald		Viktig naturtype: En hagemark jf. DN-håndbok 13 med svartor og ask ligg i influensområdet, like nordvest for innspelet, langs elva Mælåna. Naturtypelokaliteten er vurdert som svært viktig (A-verdi) fordi den er intakt g med eit middels rikt artsmangfald med mellom anna to raudlisteartar der ein er nær trua (NT) og ein er sårbar (VU). Kan verta påverka av støv og støy. Marin natur: Ålegras sør for området langs elva, nord for området i Riskadalsvatnet og vest for området ved gardstun. Fare for avrenning frå vestleg del av tiltaksområdet til forekomst. Det elles registrert fleire artar av nasjonal forvaltningsinteresse, raudlisteartar og framande artar innanfor området og/eller i influensområdet til området. Dei to viktigaste er skildra i avsnittet om naturtypar ovanfor.
3	Kulturminne/landskap		Ligg innafør <u>regionalt viktig</u> landskap Riskadalsvatnet (middels verdi). Fleire automatisk freda kulturminne i nærområdet i alle himmel-retningar. I aust ligg to gravhaugar (ID 24126 og 53776) - ikkje direkte konflikt. Tre (moglege) gravhaugar sør for området, alle med uavklart vernestatus (Id 72186, 72187 og 4951). Gammal kvelvingsbru over Mælåna. Området er ein del av den store og samanhengande jordbruksletta. Ligg tett på gardane Øvre Mele og Mele samt fleire bustadhus og Årdalstunet. Området er synleg frå Årdal kyrkje. Avbøtande tiltak kan redusera konflikt, t.d. god terrengtilpassing dvs. at terrenget vert heva til dagens nivå og ført tilbake til dyrka mark. <i>Bilete under viser ID 53776 sett mot nordvest, inn mot innspelsområdet.</i>

			
4	Rekreasjon friluftsliv		Området berører tilkomst til friluftsområde med kommunalt tilrettelagt badeplass i nordaust, ved Risdalsvatnet. Nærleik til bustader gjer at vegar og stiar er i bruk som nærturar og gangsamband.
5	Nærleik til bustader/fritidsbustader		Tilgrensande bustadfelt i aust, og spreidd busetnad i nordaust og sør.
6	Transport frå mottak		Moglege tilkomststar i vest utanom busetnad.
7	Støy/støv		Sjå ROS-tema nedanfor
8	Ras/flaum		Sjå ROS-tema nedanfor
9	Sysselsetting		Eit uttaksområde vil gje grunnlag for auka sysselsetting. Tilbakeføring til LNFR er positivt etter driftfase er over.
10	Vassførekomststar		Innspelsområdet ligg i nedbørfelt til overflatevassførekomstene Riskadalsvatnet og Ådalsfjorden-indre og grunnvassførekomsten Aurdal. Ådalsfjorden-indre er klassifisert med dårleg økologisk tilstand, har låg vassutskifting og er svært sårbar for forureining. Masseuttak i innspelsområdet kan gje auka avrenning frå land og partikkelforureining. Svært høgt konfliktpotensial.
11	Drikkevatn		Det er grunnvassuttak til Årdal kommunale vassverk i området. Det er ikkje undersøkt om der finst klausuleringsbestemmelsar
12	Grunnvatn		Grunnvatn med god kvantitativ tilstand under heile området.
13	Barn og unge sine interesser		Sjå punkt 4.
14	Grunnforhold		Elve og bekkeavsetninger (NGU). Skredmateriale. Lokal betydning som naturressurs. Mindre eigna til føremål råstoffuttak pga sanddominans.
15	Trafikktryggleik ved transport til mottak		Mogleg med tilkomststar i vest utanom busetnad.
16	Verdiar knytt til fisk og vilt		Ein mindre del av området ligg langs lakseførande strekning av vassdrag, i nærleiken av Storåna (Årdalselva). Det er også gyteområde for sjøaure i denne delen av

			vassdraget, samt i Riskadalsvatnet nord for området.
17	Nærleik til kraftlinje/høgspen		Det er to parallelle regionalnett i luftstrekk 50kV i nord-sørgående retning heilt vest i området, med områdekonsesjon. Avsett til RS-område i KPA. Må leggjast om ved gjennomføring av tiltak.

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak: Innskrening av området, krav om planlegging av særskilte tiltak mot avrenning, terrengtilpassing, tilbakeføring av landskap,

Namn på den som har fylt ut vurderinga over: Henning Stakseng (planleggar), Kjersti I. Vevatne (arkeolog), Nina Rieck (landskapsarkitekt), Per G. Ihlen (biolog med vekt på botanikk), Ingrid Hjorth (miljørådgjevar).

Risiko og sårbarhetsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgjande:

- Risiko- og sårbarhetsforhold i samband med uttaket, det vil sei er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar.
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjemaet skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Skjemaet fungerer som ei sjekklste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr bnr Namn..... 100/3 - 100/1,10,13,18 - 100/4,12,14 - 100/2,9,11,17 - 101/2 - 101/18 - 101/1,8,15,23,37
--------------------------	--

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	Nei	Areal ligg ikkje utsett til for skred, ras eller steinsprang. Aktsemdkart syner ikkje soner i dette området. Grense går i Rv. 13.
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabil?	Nei	Areal ligg under marin grense, men arealet omfattar ei stor lausmasseavsetning av sand og grus.
Er det fare for flaum eller erosjon?	Nei	Flaum er ikkje ei fare med dagens terrengnivå. Arealet ligg med ei skråning opp frå Rv 13. Hvis arealet skal takast ned fleire meter kan flaum bli ei problemstilling, men avheng av kor angrepspunkt for uttak blir.
Er det fare for stormflo? Bølger?	Nei	Ligg ikkje utsatt for stormflo
Er det radon i grunnen?	Nei	Aktsemdkart syner moderat – lav. Tiltak er uttak av masser ikkje bygg.

Er det fare for spesielle vêrforhold? (Lokale forhold som til dømes vind, spesielle terrengformasjonar eller anna.)	Nei	Av liten fare for uttak av masser.
Eventuell anna naturbasert fare i området?	Nei	

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?	Nei	Arealet har kort avstand til Rv13. Lite transport på mindre vegar.
Er det fare med omsyn til elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?	Nei	Liten risiko for masseuttak.
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?	Ja	Ikkje fare for tiltaket, men tiltaket kan gje støy og støv til bustader i nærleiken.
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og/eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?	Nei	BMI's fabrikk antas å ikkje vere ei fare området. Uttak av lausmasser krev ikkje sprengning.
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?	Nei	

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	
Fagkyndige undersøkingar	X

Dato...21.01.24..... Namn på ansvarleg...Lars Krugerud, Asplan Viak as.....

Eventuelle avbøtande tiltak: *Alle tema vil bli behandla i konsekvensutgreiinga og eventuelle avbøtande tiltak vil bli beskrive. Tema som går på forureining, støy, støv, vassmiljø skal følgje gjeldande regler i vass- og forureiningsforskrifta.*

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - vel fane samfunnsikkerheit

www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare

www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm

www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerheit og beredskap: regelverk og informasjon

www.ngu.no Norges geologiske undersøking – kartlagd berggrunn mm.

5 Område 2

INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Dato: 21.01.2024

Opplysninger om forslagsstillar:

Namn: Heidelberg Materials Tilslag v/ Bård Dagestad Adresse: Telefon: +47 944 36 488 Epost: bard.dagestad@heidelbergmaterials.com
--

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- ☐ Privatperson
- ☒ Foretak
- ☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Eigedom (gards- og bruksnummer): 104/1 - 104/2 - 104/5 - 104/6 - 105/1 - 106/1

Bygd: Årdal

Type innspel:

- ☒ Sand/grus
- ☐ Pukk
- ☐ Naturstein

- ☒ Nytt uttak
- ☐ Utviding/endring av eksisterande

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar? nei
- Storleik på område i daa - **ca 516 daa**
- Storleik på masse i kubikkmeter: 500`-1500 m³
- Tidsperspektiv på uttak: 2028-2035
- Anvendelsesområde: Grus
- Massane er eigna for: Produksjon av betong
- Planstatus pr i dag:
Vestleg del, eit område langs Rv 13 - Regulert til Landbruk og Bustader
Resten av området - Kommuneplanens arealdel KPA: LNFR
- Ev anna - beskriv:

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☒ Inga drift knytt til uttak/masselagring
- ☐ Masselagring (mellombels, for gjenbruk)
- ☐ Grus-/sanduttak
- ☐ Naturstein

Viss eksisterande drift:

- Eksisterande driftskonsesjon/løyve til masselagring? *Ikkje kjent*
- Viss ja - når blei den/dei gitt? Dato/årstal: *Ikkje aktuelt*
- Viss nei - eksisterer anna løyve frå kommunen? *Ikkje kjent*
- Antatt masse inn/ut med spesifisering fra 01.01.23 til antatt avslutning/ut
konsesjonsperiode/tillatelsesperiode: frå/til: *Ikkje berekna* - inn/ut: *Ikkje berekna*

Vil aktiviteten oppretthaldast på dagens nivå? *Dette er innspel om nytt område*

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: Ikkje avklart/avklart - beskriv: Tilbakeføring vil skje etter ønske fra planmyndighet og grunneier. Mest sannsynlig landbruk.

Retningslinje i KPA til RS-område i høve til tilbakeføring/etterbruk:

Områda skal takast ut etappevis, og det skal utarbeidast tilbakeføringsplan av uttaka til landbruksformål når uttaket opphøyrer.

Planlagt arealbruk etter masselagring: avklart/ikkje avklart (beskriv): Avklares i reguleringsplan, overveiende sannsynlig til landbruk.

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): - nasjonal - regional - lokal

VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(Fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er til dømes sjekka i verdivurderinga? Temakart Rogaland? Andre kjelder?)

Verdisetting er sett med grunnlag i informasjon frå miljøstatus-kart

[Miljøstatus Kart - Sjekk miljøtilstanden på kart \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Det er i tillegg gjort visuell vurdering vha google maps og luftfoto (AV-kartet og kart 1881)

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark		Ligg i areal som er verdiklassifisert som stor verdi (NIBIO). Større samanhengande areal. Området berører direkte gardstun med driftsbygningar, som vil utgå ved tiltak. Samdrift?
2	Naturverdiar/naturmangfald		Viktig naturtype: Ein Åkerholme jf. DN-håndbok 13 finst sentralt i område. Den er vurdert som lokalt viktig (C-verdi). Marin natur: Ålegras sør for området langs elva og nord for området i Riskadalsvatnet. Det elles registrert fleire artar av nasjonal forvaltningsinteresse, raudlisteartar og framande artar innanfor området og/eller i randsona til området. Det er særskilt ein unøyaktig avgrensa førekomst frå 2003 av parkmose sør for Årdal gamle kyrkje som er av interesse fordi den er vurdert som sterkt trua (EN) i Noreg. På grensa i sør er og ein førekomst av kystorelav, ein art som er vurdert som sårbar (VU) i Noreg. Område har og fleire raudlista fugleartar.
3	Kulturminne/landskap		Grensar inn mot <u>regionalt viktig</u> landskap Riskadalsvatnet. Arealet er ei del av den store og samanhengande jordbruksletta. I dag er det eit sanduttak i ein kolle ved Lund der det er tatt ut masse. Det går ei grøft med kantvegetasjon over jordet ut mot Storåna. Området for planlagt sanduttak er avgrensa i aust ved Sedbergveien. Aust for denne stig terrenget 20 meter og dannar ein terskel i landskapet. I same området ligger den markerte og skogklede Bønaråsen med høgaste punkt på 180 moh. Utnytting av grusressursen kan føre til ei stor endring av det

			flate landskapet som utgjør ein vesentleg del av jordbruksletta. Tiltaket vil komme nært og vere godt synleg frå Årdal kyrkje og bustader i Kyrkjevegen og Ryfylkevegen. Ingen kjente kulturminner per i dag. Avbøtande tiltak kan redusere konflikt, bl.a. god terrengtilpassing og tilbakeføring til dyrka mark.
4	Rekreasjon friluftsliv		Ingen kjente, men nærleik til bustader gjer at vegar og stiar er i bruk som nærturar og gangsamband.
5	Nærleik til bustader/fritidsbustader		Ligg nær inn mot bustadområde rundt Årdal kyrkje. Ut frå dette kan der vere ein potensiell konflikt inn mot bustader. Det er også enkeltbustader sørvest i området som vil utgå ved tiltak.
6	Transport frå mottak		Nært hovudveg
7	Støy/støv		Sjå ROS-tema nedanfor
8	Ras/flaum		Sjå ROS-tema nedanfor
9	Sysselsetting		Eit uttaksområde vil gje grunnlag for auka sysselsetting. Tilbakeføring til LNFR er positivt etter driftfase er over.
10	Vassførekomst		Innspelsområdet ligg i nedbørfelt til overflatevassførekomstene Riskadalsvatnet, Storåna og Ådalsfjorden-indre og grunnvassførekomsten Aurdal. Ådalsfjorden-indre er klassifisert med dårleg økologisk tilstand, har låg vassutskifting og er svært sårbar for forureining. Masseuttak i innspelsområdet kan gje auka avrenning frå land og partikkelforureining. Avrenning til Storåna kan gje negativ påverknad på bestandar av laks og sjøaure. Svært høgt konfliktpotensial.
11	Drikkevatt		Det er grunnvassuttak til Årdal kommunale vassverk i området.
12	Grunnvatt		Grunnvatt med god kvantitativ tilstand under heile området.
13	Barn og unge sine interesser		Sjå pkt. 4.
14	Grunnforhold		Elve og bekkavsetninger og breelavsetning (NGU). Lokal betydning som naturressurs. Mindre eigna til føremål råstoffuttak pga sanddominans.
15	Trafikktryggleik ved transport til mottak		Nært hovudveg
16	Verdiar knytt til fisk og vilt		Delar av området ligg langs lakseførande strekning av vassdrag, i nærleiken av Storåna (Årdalselva). Det er også gyteområde for

			sjøaure i denne delen av vassdraget, samt i Riskedalsvatnet nord for området.
17	Nærleik til kraftlinje/høgspen		Det er distribusjonsnett 22kV i luftstrekk i aust-vest - og nord-sørgående retning som kryssar området, med områdekonsesjon. Må leggjast om ved gjennomføring av tiltak.

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak: Innskrening av området, krav om planlegging av særskilte tiltak mot avrenning, terrengtilpassing, tilbakeføring av landskap,

Namn på den som har fylt ut vurderinga over: Henning Stakseng (planleggar), Kjersti I. Vevatne (arkeolog), Nina Rieck (landskapsarkitekt), Per G. Ihlen (biolog med vekt på botanikk), Ingrid Hjorth (miljørådgjevar).

Risiko og sårbarhetsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgjande:

- Risiko- og sårbarhetsforhold i samband med uttaket, det vil sei er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar.
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjemaet skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Skjemaet fungerer som ei sjekkliste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr bnr Namn..... 104/1 - 104/2 - 104/5 - 104/6 - 105/1 - 106/1
--------------------------	---

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	Nei	Areal ligg ikkje utsett til for skred, ras eller steinsprang. Aktsemdkart syner ikkje soner i dette området.
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabil?	Nei	Areal ligg under marin grense, men arealet omfattar ei stor lausmasseavsetning av sand og grus.
Er det fare for flaum eller erosjon?	Nei	Aktsemdkart flaum syner at arealet kan vere utsett, men flaumkartlegging for nedre del av vassdraget syner at kun ei svært avgrensa del vil kunne vere utsett ved 200-års flaum.
Er det fare for stormflo? Bølger?	Nei	Ligg ikkje utsatt for stormflo.
Er det radon i grunnen?	Nei	Aktsemdkart syner moderat - lav. Tiltak er uttak av masser, ikkje bygg.
Er det fare for spesielle vêrforhold? (Lokale forhold som til dømes vind, spesielle terrengformasjonar eller anna.)	Nei	Av liten fare for uttak av masser.
Eventuell anna naturbasert fare i området?	Nei	

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?	Nei	Arealet har kort avstand til Rv13. Lite transport på mindre vegar. Kryssløysing mot Rv 13 må avklarast i reguleringsplan.
Er det fare med omsyn til elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?	Nei	Liten risiko for masseuttak.
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?	Ja	Ikkje fare for tiltaket, men tiltaket kan gje støy og støv til bustader i nærleiken. Forureiningsforskrift §30 gjeld for forureining frå produksjon av pukk, grus, sand, singel.
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og/ eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?	Nei	Uttak av lausmasser krev ikkje sprengning.
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?	Nei	

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	
Fagkyndige undersøkingar	X

Dato...21.01.24..... Namn på ansvarleg...Lars Krugerud, Asplan Viak as.....

Eventuelle avbøtande tiltak: *Alle tema vil bli behandla i konsekvensutgreiinga og eventuelle avbøtande tiltak vil bli beskrive. Tema som går på forureining, støy, støv, vassmiljø skal følgje gjeldande regler i vass- og forureiningsforskrifta.*

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - vel fane samfunnsikkerheit
www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare

www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm

www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerheit og beredskap: regelverk og informasjon

www.ngu.no Norges geologiske undersøking – kartlagd berggrunn mm.

6 Område 3

INNSPELSSKJEMA TIL KOMMUNEDELPLAN BYGGERÅSTOFF OG MASSEHANDTERING

Dato: 21.01.2024

Opplysninger om forslagsstillar:

Namn: Heidelberg Materials Tilslag v/ Bård Dagestad Adresse: Telefon: +47 944 36 488 Epost: bard.dagestad@heidelbergmaterials.com
--

Rolle: (innspelet er på vegne av):

- ☐ Privatperson
- ☒ Foretak
- ☐ Organisasjon

Innspelet gjeld:

Eigedom (gards- og bruksnummer): 137/1 - 137/3 - 137/3,6 - 137/4-5

Bygd: Årdal

Type innspel:

- ☒ Sand/grus
- ☐ Pukk
- ☐ Naturstein

- ☐ Nytt uttak
- ☒ Utviding/endring av eksisterande

Skildring av innspel:

- Avklart med/Informert grunneigar/ar? ja
- Storleik på område i daa - **ca 234 daa**
- Storleik på masse i kubikkmeter: 1000`-2000` M³
- Tidsperspektiv på uttak: 2028-2040
- Anvendelsesområde: Grus
- Massane er eigna for: Produksjon av betong
- Planstatus pr i dag:
Uregulert
Kommuneplanens arealdel KPA: LNFR
- Ev anna - beskriv: xx

Drift i dag (marker relevant punkt):

- ☒ Inga drift knytt til uttak/masselagring
- ☐ Masselagring (mellombels, for gjenbruk)
- ☐ Grus-/sanduttak
- ☐ Naturstein

Viss eksisterande drift:

- Eksisterande driftskonsesjon/løyve til masselagring? *Ikkje kjent*
- Viss ja - når blei den/dei gitt? Dato/årstal: *Ikkje aktuelt*
- Viss nei - eksisterer anna løyve frå kommunen? *Ikkje kjent*
- Antatt masse inn/ut med spesifisering fra 01.01.23 til antatt avslutning/ut
konsesjonsperiode/tillatelsesperiode: frå/til: *Ikkje berekna* - inn/ut: *Ikkje berekna*

Vil aktiviteten oppretthaldast på dagens nivå? *Dette er eit innspel om nytt områd.e*

Tilbakeføring/etterbruk etter ressursuttak: *Ikkje avklart/avklart - beskriv: Overveiende sannsylik til landbruk/dyrka mark.*

Retningslinje i KPA til RS-område i høve til tilbakeføring/etterbruk:

Områda skal takast ut etappevis, og det skal utarbeidast tilbakeføringsplan av uttaka til landbruksformål når uttaket opphøyrer.

Planlagt arealbruk etter masselagring: avklart/ikkje avklart (beskriv): Avklares i reguleringsplan, overveiende sannsynlig landbruk/dyrka mark.

Figur 4. Innspelsområdet sett mot nordvest

Eventuell verdivurdering naturressurs NGU (marker): - nasjonal - regional - lokal

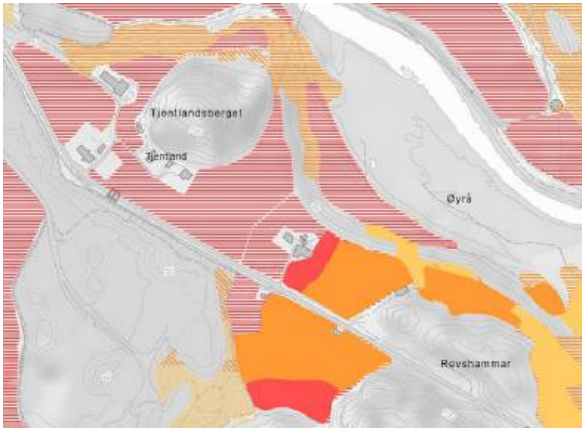
VURDERING AV ANDRE FORHOLD KNYTT TIL OMRÅDET

(Fyll både ut forslag fargekode og kommentar. Kva er til dømes sjekka i verdivurderinga?
Temakart Rogaland? Andre kjelder?

Verdisetting er sett med grunnlag i informasjon frå miljøstatus-kart

[Miljøstatus Kart - Sjekk miljøtilstanden på kart \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Det er i tillegg gjort visuell vurdering vha google maps og luftfoto (AV-kartet og kart 1881)

	NÅ-situasjon	Verdi av området	Kommentar
1	Primærnæring/ Jordbruk/Skogbruk/Beitemark		Ligg i areal som er verdiklassifisert som stor verdi (NIBIO). Austre delar er og jordsmonnsskartlagt til stor verdi og middels verdi. Større samanhengande areal. Området berører direkte gardstun med driftsbygningar, som vil utgå ved tiltak. Samdrift?
2	Naturverdiar/naturmangfald		Viktig naturtype i influensområde (nedstraums elva): Ein flommarksskog jf. DN-håndbok 13, finst like nordvest for området, og aust for elva. Naturtypelokaliteten er vurdert som lokalt viktig (C-verdi). . Den er og viktig pga. av den flaumdempande eigenskapen. Ingen naturtyper er registrert i innspelsområde, men basert på flyfoto kan det sjå ut til at det har skog, og som kan vere ein viktig naturtype. Det elles registrert fleire artar av nasjonal forvaltningsinteresse, raudlisteartar og framande artar innanfor området og/eller i randsona til området. Ein stasjonær førekomst av grønnefink er kjent frå den austlege delen av område. Arten er vurdert som sårvar (VU) i Noreg.
3	Kulturminne/landskap		Arealet (område 3) ligger nært Øvre Tysdalsvatnet registrert i Vakre landskap i

			Rogaland (nasjonalt viktig, høg verdi). Det er allereie sanduttak i området; eit stort sør for Ryfylkevegen og eit mindre innanfor område 3. Ein markert skogkledd kolle, Tjentlandsberget på ca. 115 moh, trer tydeleg fram i landskapet. Den skogkledde Revshammar på 80 moh. ligger aust i området og ein vegetasjonskledd skråning fører ned til Øyrå nærare Storåna. Det ligg fleire gardsbruk innfor området. Arealet er meir samansett enn område 1 og 2, dyrka areal er mindre og ligg i utkanten av jordbruksletta. Tiltaket vil medføre eit stort areal med eksisterande og nye uttak i eit landskap som er definert som «meget vakkert» (FK). Fleire automatisk freda kulturminne innfor innspelsområdet (direkte konflikt), bl.a. ID 100103, 72195 og 14776. Dette er buplasspor og graver. Ligg inn mot KULA-landskapet Viglesdalen med nasjonal verdi – men utanfor områdeavgrensinga. Ligg 700-800 meter sør for kulturmiljø av regional interesse Nedre Valheim.
4	Rekreasjon friluftsliv		Ingen kjente
5	Nærleik til bustader/fritidsbustader		Ingen enkeltbustader i nærleiken av området, men fleire gardstun. Jf. punkt 3.
6	Transport frå mottak		Nært hovudveg
7	Støy/støv		Sjå ROS-tema nedanfor
8	Ras/flaum		Sjå ROS-tema nedanfor
9	Sysselsetting		Eit uttaksområde vil gje grunnlag for auka sysselsetting. Tilbakeføring til LNFR er positivt etter driftfase er over.
10	Vassførekomstar		Innspelsområdet ligg i nedbørfelt til overflatevassførekomstene Storåna og Ådalsfjorden-indre og grunnvassførekomsten Aurdal. Ådalsfjorden-indre er klassifisert med dårleg økologisk tilstand, har låg vassutskifting

			og er svært sårbar for forureining. Masseuttak i innspelsområdet kan gje auka avrenning frå land og partikkelforureining. Avrenning til Storåna kan gje negativ påverknad på bestandar av laks og sjøaure. Svært høgt konfliktpotensial.
11	Drikkevatn		Det er ikkje registrert drikkevassuttak i området.
12	Grunnvatn		Grunnvatn med god kvantitativ tilstand under eit mindre areal heilt vest i området.
13	Barn og unge sine interesser		Spreidd busetnad
14	Grunnforhold		Breelvavsetning, og litt elve- og bekkeavsetninger og bart fjell (NGU). Stor verdi som naturressurs, nasjonalt viktig. Godt eigna til føremål råstoffuttak pga grunnsamansetning av forekomsten.
15	Trafikktryggleik ved transport til mottak		Nært hovudveg
16	Verdiar knytt til fisk og vilt		Heile området ligg langs lakseførande strekning av vassdrag, i nærleiken av Storåna (Årdalselva). Det er også gyteområde for sjøaure i denne delen av vassdraget. Viktig viltområde (leveområde) for hjort Middagsåsen (sør for innspelsområdet), og beiteområde på Tjentland (dyrka mark)
17	Nærleik til kraftlinje/høgspenn		Det er distribusjonsnett 22kV i luftstrek som kjem inn i området frå nord med overgang til jord, med områdekonsesjon. Begrensa på verknad, men må truleg leggjast om ved gjennomføring av tiltak.

	Liten verdi
	Middels verdi
	Stor verdi

Eventuelle avbøtende tiltak: Innskrening av området, krav om planlegging av særskilte tiltak mot avrenning, terrengtilpassing, tilbakeføring av landskap, fokus på at arealet ligg i influensområde til nasjonale landskapsverdiar.

Namn på den som har fylt ut vurderinga over: Henning Stakseng (planleggar), Kjersti I. Vevatne (arkeolog), Nina Rieck (landskapsarkitekt), Per G. Ihlen (biolog med vekt på botanikk), Ingrid Hjorth (miljørådgjevar).

Risiko og sårbarhetsvurdering (ROS)

ROS - analysen skal avklare følgjande:

- Risiko- og sårbarhetsforhold i samband med uttaket, det vil sei er det fare for uønska hendingar i/ved uttaksområdet som kan få uønska konsekvensar.
- Avbøtande tiltak for å unngå uønska hendingar og konsekvensar av desse.

Dette ROS-skjemaet skal brukast ved innsending av forslag til kommunedelplan for byggeråstoff og massehandtering. Skjemaet fungerer som ei sjekkliste og er ikkje utfyllande. Det kan vere andre forhold enn det som er sett opp i skjemaet som bør vurderast. Det må du som sender inn innspel ta ei sjølvstendig vurdering av.

Innspel i område:	Gnr bnr Namn..... 137/1 - 137/3 - 137/3,6 - 137/4-5
--------------------------	---

NATURBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA: Kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det fare for snø- eller steinskred, ras eller steinsprang?	Ja (men i liten grad)	Begrensa aktsemdsområder for steinsprang ved Tjentlandsberget. Liten risiko for et eventuelt uttaksområde.
Er det fare for utgliding, eller er området geoteknisk ustabilt?	Nei	Areal ligg under marin grense, men arealet omfattar ei stor lausmasseavsetning av sand og grus.
Er det fare for flaum eller erosjon?	Nei	Arealet ligg nær av vassdrag, men det er relativt stor høydeforskjell frå elva til arealet.
Er det fare for stormflo? Bølger?	Nei	Ligg ikkje utsett for stormflo
Er det radon i grunnen?	Nei	Aktsemdkart syner moderat - lav. Tiltak er uttak av masser, ikkje bygg.
Er det fare for spesielle vêrforhold? (Lokale forhold som til dømes vind, spesielle terrengformasjonar eller anna.)	Nei	Av liten fare for uttak av masser.
Eventuell anna naturbasert fare i området?	Nei	

VERKSEMDBASERT RISIKO	JA / NEI	Dersom JA, kva må til av avbøtande tiltak? Kva tiltak kan motvirke eller redusere risiko?
Er det trafikkfare i eller i tilknytning til området?	Nei	Arealet har kort avstand til Rv13. Lite transport på mindre vegar. Kryssløysing mot Rv 13 må avklarast i reguleringsplan.
Er det fare med omsyn til elektromagnetisk felt frå kraftleidningar?	Nei	
Medfører planforslaget risiko (støy, støv, etc.) i samband med nærleik til vegtrafikk/transportnett eller skipstrafikk/kaianlegg eller anna?	Ja	Ikkje fare for tiltaket, men tiltaket kan gje støy og støv til bustader i nærleiken. Forureiningsforskrift §30 gjeld for forureining frå produksjon av pukk, grus, sand, singel.
Er det fare i samband med industrianlegg - brann/eksplosjon, verksemder der kjemikalieutslepp og/eller anna forureining kan skje, lagringsplassar (industrianlegg, hamner, bensinstasjonar der farleg stoff lagrast?	Nei	Uttak av lausmasser krev ikkje sprengning.
Eventuell anna verksemdbasert fare i området?	Nei	

Denne analysa er basert på :

Lokalkunnskap	
Fagkyndige undersøkingar	x

Dato...21.01.24..... Namn på ansvarleg...Lars Krugerud, Asplan Viak as.....

Eventuelle avbøtande tiltak: *Alle tema vil bli behandla i konsekvensutgreiinga og eventuelle avbøtande tiltak vil bli beskrive. Tema som går på forureining, støy, støv, vassmiljø skal følgje gjeldande regler i vass- og forureiningsforskrifta.*

Tips til aktuelle nettsider:

www.temakart.rogaland.no Offentleg kartdatabase - vel fane samfunnsikkerheit
www.skredatlas.nve.no NVE sin kartdatabase med kartlagd naturfare
www.nve.no NVE informasjon om ROS, regelverk mm

www.dsb.no Direktoratet for samfunnsikkerheit og beredskap: regelverk og informasjon
www.ngu.no Norges geologiske undersøking – kartlagd berggrunn mm.

Emne: Kommunedelplan byggeråstoff

Til: Haldis Karine Nilsen <Haldis.Nilsen@hjelmeland.kommune.no>

Sendt: 30.08.2024 11.40.14

Fra: Hauge, Bengt (Årdal i Ryfylke) NOR <bengt.hauge@heidelbergmaterials.com>

Hei

Som ønsket gir vi nå informasjon om at:

Vi i Heidelberg Materials Tilslag Årdal har informert de berørte innenfor områdene som vi ønsker å spille inn i kommunedelplan for byggeråstoff.

Mvh

Bengt Å. Hauge

Driftsleder

Heidelberg Materials Tilslag Årdal

Svadbergvegen 27

4137 Årdal

Mobil +4741235811

E-mail bengt.hauge@heidelbergmaterials.com

www.heidelbergmaterials.com

